

Taipalsaaren kunta

Tilinpäätös 2021

Kunnanhallitus 31.3.2022 / 60 §
Kunnanvaltuusto 14.6.2022 / 40 §

TAIPALSAARI
Saimaan sydämessä

Sisällysluettelo

TOIMINTAKERTOMUS	3
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
Kunnanjohtajan katsaus	3
Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	13
Kunnan henkilöstö.....	15
Ympäristöasiat	16
Muut ei-taloudelliset asiat	16
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	16
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	17
Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	18
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	20
Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	20
Toiminnan rahoitus.....	23
Tase ja sen tunnusluvut.....	25
Kokonaistulot ja -menot	26
Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	27
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhtiöistä.....	27
Konsernin toiminnan ohjaus	28
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	29
Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	32
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	34
Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	36
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	39
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	40
Käyttötalouden toteutuminen	40
10 Vaalit	40
20 Tarkastus ja arviointi.....	40
30 Konsernihallinto.....	40
40 Sivistyspalvelut.....	46
50 Tekniset palvelut	56
Tuloslaskelmaosan toteutuminen	63
Investointien toteutuminen.....	65
Konsernihallinnon investoinnit	65

Sivistyspalveluiden investoinnit	68
Teknisten palveluiden investoinnit	69
Investointiosa yhteensä 2021	71
Rahoitusosan toteutuminen	72
Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	73
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	75
Tuloslaskelma	75
Rahoituslaskelma	76
Tase	77
Konsernilaskelmat	79
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	83
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	83
Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	83
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	83
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	84
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista	85
Tasetta koskevat liitetiedot	88
Vakuuksia ja vakuussitoumuksia koskevat liitetiedot	92
Ympäristöä koskevat liitetiedot	93
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	93
ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET, VESIHUOLTOLAITOS	95
ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET, KIINTEISTÖVUOKRAUSTOIMINTA	100
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	101
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	101
LUETTELOT JA SELVITYKSET	102

TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Taipalsaari 450-juhlavuosi 2021

Vuodelle 2021 odotukset kunnan talouden osalta olivat varovaisen positiivisia. Koronan vaikutukset eivät olleet täysin tiedossa, mutta valtion osoittamien koronatukien johdosta vuoden 2020 tulos oli odotetun ylijäämäinen ja näin kunnan tase saatiin käännettyä positiiviseksi. Vuodelle 2021 ennakoitiinkin talousarviossa lievää ylijäämää (85 603 euroa).

Korona kuritti yhteiskuntaa monin tavoin vielä vuonna 2021. Alkuvuosi elettiin voimakkaiden kokoontumisrajoitusten ja suositusten aikaa. Kesällä rajoituksia voitiin purkaa, mutta syysä kohden, uuden virusvariantin myötä, rajoituksia tiukennettiin jälleen. Yleinen talouskehitys oli Suomessa kuitenkin kohtuullisen hyvä koko vuoden. Rajoitukset kohdentuivat kuitenkin joillekin toimialoille rankasti, etenkin mm. ravintola- ja tapahtuma-alalle. Työllisyystilanne kokonaisuudessaan kuitenkin koheni edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä näkyi hyvänä verotulokertymänä.

Taipalsaaren kunnan vuoden 2021 tulos oli erinomainen. Tilinpäätöksen tulos on 1.926.455 euroa. Poistoeron jälkeen ylijäämä on 2.019.189 euroa.

Erinomaisen tuloksen taustalla ovat mm. verotulojen ennakoitua parempi kertymä (+1.285.653 euroa). Verotulojen kokonaiskertymä oli 22.003.653 euroa. Myös valtionosuuskertymä ylitti ennakoidun 92.918 euroa, sen ollessa 7.042.763 euroa. Toisaalta toimintatuottoja kertyi myös 341.368 euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintakuluissa taas pysyttiin talousarviossa toteuman ollessa 99 % ja kokonaisuudessaan toimintakulut olivat 28.320.498 euroa. Eli hyvän tuloksen taustalla olivat hyvä verorahoituskertymä ja käyttötaloudessa hyvä budjettikuri omassa toiminnassa. Toisaalta yllätyksiltä vältyttiin myös ostopalvelujen osalta.

Toimintakate oli 25.375.523 euroa. Vuosikate vahvistui merkittävästi ollen 3.564.163 euroa. Poistoja oli 1.637.709 euroa.

Investointimenoja oli yhteensä 897.172 euroa. Suurimpana investointikohteena oli Pappilanniemen venesataman rakentaminen 429.215 euroa. Tämä asuinalueen vetovoimaa lisäävä rakennustyö jatkuu vielä kesällä 2022. Perinteisesti katujen ja vesilaitoksen infran parannuksiin kohdennettiin 163.138 euroa. Matkailuinvestointina voidaan pitää Sarviniemen laivalaiturin jatkoa 56.940 euroa. Juhlavuoden tiimoilta Pappilanniemen kärkeen rakentui Taipalsaari450-laavu.

Kuntakonsernin taloustilanne vahvistui myös emokunnan tapaan. Konsernin vuosikate oli 5.123.744 euroa (ed. vuosi 3.462.835 euroa). Tulos ennen satunnaisia eriä oli 2.819.151 euroa (ed. vuosi 1.165.072 euroa). Konsernin ylijäämä oli 2.015.527 euroa (ed. vuosi 1.168.816 euroa).

Konsernilla oli laina- ja rahoitusvastuita vuoden lopussa 21.667.818 euroa (4 718 euroa/asukas). Emokunnan vastuut olivat 13.424.101 euroa (2 923 euroa/asukas). Kunnan osalta lainakannan muutos oli -2.042.250 euroa.

Kunnan ja kuntakonsernin taloudellinen tilanne koheni siis edelleen merkittävästi koronavuodesta huolimatta. Toiminnallisesti korona vaikutti kunnan toimintoihin mm. rajoitusten muodossa. Eritoten sivistyspuolella, kouluilla ja varhaiskasvatuksessa, korona rasitti ja vaikeutti toimintaa ja laitto henkilöstön koviille.

Vuosi 2021 oli Taipalsaaren 450 – juhlavuosi. Vuoden jokainen kuukausi oli teemoitettu ja erilaista toimintaa suunniteltu teeman mukaisesti. Alkuvuonna suunnitellut tapahtumat jouduttiin perumaan, mutta kesää kohti rajoituksia purettiin ja kesä olikin hyvin vilkas erilaisten tapahtumien osalta ja kaiken kaikkiaan varsin onnistunut. Erityisen ilahduttavaa oli kunta-alaisten aktiivisuus ja osaaminen. Juhlavuodesta jäi todella hyvä maku ja kunta oli hyvin ja positiivisesti esillä. Juhlavuoden oppeja ja palautetta voidaan hyödyntää tulevina vuosina. Yhtenä teemana oli nostaa paikallista osaamista ja omaleimaisuutta esille ja tässäkin mielessä vuosi oli onnistunut. Juhlavuosi huipentui elokuun ensimmäisen viikonlopun pääjuhlaan. Sateisesta säästä huolimatta pääjuhla oli erittäin onnistunut ja palaute on ollut ainoastaan positiivista. Kiteytettynä vastaavanlaisille tapahtumille, isoille ja pienille, on ollut tilausta ja sellaisia halutaan lisää.

Vuoden 2021 antina voi kiteyttää, että kunta on entistä vahvempi ottamaan vastaan tulevaisuuden haasteita, sekä taloudellisesti, että toiminnallisesti.

Tätä kirjoittaessa Venäjä oli aloittanut sotatoimet Ukrainassa. Rauha järkkyy Euroopassa ja poliittinen tilanne Suomessa ja maailmalla muuttui kertarysäyksellä. Ukrainassa on suuri humanitaarinen kriisi ja hätä tällä hetkellä. Länsimaat, Suomi mukaan lukien, osoittavat tukensa ja apunsa ukrainalaisille. Venäjän sotatoimien jälkiseurauksia emme tässä vaiheessa voi tietää. Vaikutuksia on joka tapauksessa ainakin talouteen ja Suomen turvallisuuspoliittiseen asemoitumiseen.

Nyt on kuitenkin aika kiittää henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja lukemattomia yhteistyötohoja vuodesta 2021. Toivon kaikille terveyttä ja Rauhaa!

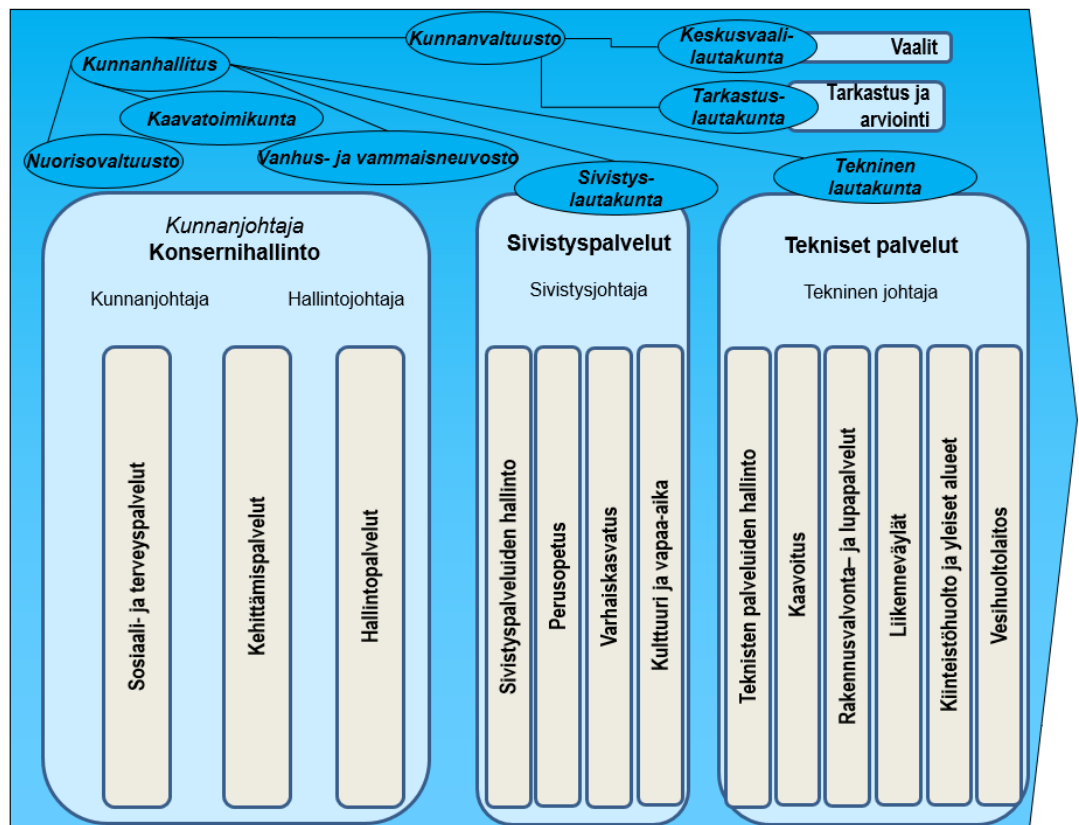
Kari Kuuramaa
kunnanjohtaja

KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit. Kunnan kunnanvaltuusto ja luottamushenkilöorganisaatio on aloittanut nelivuotisen toimikautensa 1.8.2021.

Kunnan organisaatio ja kuntalain 125 §:ssä tarkoitetut tilivelvolliset

Kunnan organisaatio koostuu luottamushenkilöorganisaatiosta ja henkilöstöorganisaatiosta, jotka muodostavat toiminnallisia kokonaisuuksia ja jakaantuvat toimialoihin ja tehtäväalueisiin seuraavan organisaatiokaavion mukaisesti:

Kuntalain 125 §:ssä tarkoitettuja tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä em. tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat viranhaltijat.

Luottamushenkilöorganisaatio

Kunnan luottamushenkilöorganisaation muodostavat seuraavat toimielimet:

Kunnanvaltuusto

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää toimikaudeksi 2021 - 2024 valittu kunnanvaltuusto, jossa on 27 jäsentä (ajalla 1.1. – 31.7.2021 25 valtuutettua). Aiemman kunnanvaltuuston toimikausi oli vuodesta 2017 vuoden 2021 heinäkuun loppuun.

Jäsenet

1.1.-31.7.2021

Niiva Heikki
 Laine Osmo
 Kähärä Lasse
 Alve Maiju
 Haapamäki Turo
 Heikka Juho
 Heiskanen Anne
 Hulkkonen Mari
 Husu Jarkko
 Häkkinen Matti
 Kangasmäki Sari
 Kankkunen Rauno
 Kolhonen Ilpo
 Kolhonen Sanna
 Kukkonen Tommi
 Kylämies Kimmo
 Mikkola Elma
 Nenonen Harri
 Pitkänen Taisto
 Tarhonen Jari
 Taskila Sari
 Turunen Jarmo
 Voipio Iikka B.
 Wallén Pekka
 Westinen Arja-Liisa

Valtuustoryhmä

Taipalsaari-liike
 Keskusta
 Kokoomus
 Keskusta
 Sdp
 Keskusta
 Kokoomus
 Taipalsaari-liike
 Kokoomus
 Sdp
 Taipalsaari-liike
 Sdp
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Sdp
 Taipalsaari-liike
 Keskusta
 Keskusta
 Taipalsaari-liike
 Keskusta
 Kokoomus
 Taipalsaari-liike
 Keskusta

puheenjohtaja
 I varapuheenjohtaja
 II varapuheenjohtaja

1.8.2021-

Niiva Heikki
 Kirsi Rehunen
 Heli Parta
 Ahola Nina
 Alve Maiju
 Arponen Jaana
 Haapamäki Turo
 Heikkinen Piia
 Heiskanen Juha-Pekka
 Häkkinen Matti
 Karhu Timo
 Kolhonen Ilpo
 Kolhonen Sanna
 Kortelainen Arne
 Kukkonen Tommi
 Kuokka Jaana
 Laine Osmo
 Marttinen Milko
 Mikkonen Ilpo
 Ohtamaa Leea
 Oikkonen Anu
 Peuha Leo
 Siitonen Kirsti
 Taskila Sari
 Tiitto Marja

Taipalsaari-liike
 Keskusta
 SDP
 Keskusta
 Keskusta
 KD
 SDP
 SDP
 PS
 SDP
 PS
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Taipalsaari-liike
 Keskusta
 Taipalsaari-liike
 Keskusta
 Keskusta
 Taipalsaari-liike
 Kokoomus
 Vihreät
 Taipalsaari-liike
 Taipalsaari-liike

puheenjohtaja
 I varapuheenjohtaja
 II varapuheenjohtaja

Turunen Jarmo
Voipio likko B.

Keskusta
Kokoomus

Vuonna 2021 valtuusto kokoontui 8 kertaa ja käsitteli 96 asiaa.

Valtuuston kokouksiin osallistui kunnan johtoryhmä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintojohtaja Jarkko Koho.

Keskusvaalilautakunta

Varsinaiset jäsenet

1.1.-31.7.2021

Räisänen Heikki, pj
Hiltunen Antero, vpj
Melkko Helena
Mikkola Elma
Peuha Leo -24.2.2021
Honkatukia Kirsi 24.2.2021-31.7.2021

Varajäsenet järjestyksessä

Tenhovirta Heikki
Vento Anneli
Hulkkonen Markku
Miettinen Jorma
Turppo Seija

1.8.2021-

Räisänen Heikki, pj
Melkko Helena, vpj
Heikkinen Piia
Karhu Timo
Kukkonen Vesa

Siitonen Kirsti
Hintsanen Pertti
Hulkkonen Mari
Haapamäki Turo
Sirén Annikki
Heiskanen Juha-Pekka
Tenhovirta Heikki (väliaikainen 20.12.-)
Taskila Sari (väliaikainen 20.12.-)
Hiltunen Antero (väliaikainen 20.12.-)

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit. Keskusvaalilautakunta kokoontui vuonna 2021 yhteensä 12 kertaa. Keskusvaalilautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimi maaseutusihteeri Juha Tielinen.

Tarkastuslautakunta

Varsinaiset jäsenet

1.1.-31.7.2021

Haapamäki Turo, pj
Alve Maiju, vpj
Janhunen Elina
Lähteenaro Esa

Henkilökohtaiset varajäsenet

Häkkinen Matti
Hölsä Juha
Kittilä Erja
Niiva Aure

1.8.2021-

Heiskanen Juha-Pekka, pj
Ohtamaa Leea, vpj
Hulkkonen Mari
Kukkonen Vesa
Valtonen Jenni

Karhu Timo
Salmi Leena
Lähteenaro Esa
Heiskanen Anne
Äyräväinen Taru

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2021 aikana 10 kertaa ja käsitteli 51 asiaa. Tarkastuslautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintosihteeri Piia Pouttu.

Kunnanhallitus**Varsinaiset jäsenet**

1.1. - 31.7.2021

Turunen Jarmo, pj
Hulkkonen Mari, I vpj
Voipio Iikka B., II vpj
Mikkola Elma
Heikka Juho
Wallén Pekka
Westinen Arja-Liisa

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kolhonen Ilpo
Kangasmäki Sari
Heiskanen Anne
Kankkunen Rauno
Kukkonen Tommi
Nenonen Harri
Kolhonen Sanna

1.8.2021 -

Turunen Jarmo, pj
Taskila Sari, I vpj
Laine Osmo, II vpj
Haapamäki Turo
Kolhonen Sanna
Tiitto Marja
Voipio Iikka B.

Kolhonen Ilpo
Marttinen Milko
Kukkonen Tommi
Heikkinen Piia
Alve Maiju
Oikkonen Anu
Peuha Leo

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2021 aikana 19 kertaa ja käsitteli 289 asiaa. Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Kari Kuuramaa ja pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintojohtaja Jarkko Koho.

Sivistyslautakunta**Varsinaiset jäsenet**

1.1.–31.7.2021

Taskila Sari, pj
Kolhonen Ilpo, vpj
Alve Maiju
Heiskanen Anne
Tirkkonen Jukka
Marttinen Milko
Ohtamaa Leea

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kangasmäki Sari
Kukko Petri
Nissinen Vilho
Peuha Leo
Niiva Aure
Mikkola Elma
Mikkonen Ilpo

1.8.2021-

Kuokka Jaana, pj
Kolhonen Ilpo, vpj
Kortelainen Aarne
Ohtamaa Leea
Parta Heli
Peuha Leo
Siitonen Kirsti

Tirkkonen Jukka
Moisio Johannes
Hintsanen Pertti
Ahola Niina
Häkkinen Matti
Arponen Jaana
Aaltonen Sari

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden 2021 aikana 8 kertaa ja käsitteli 80 asiaa. Sivistyslautakunnan tehtäviä on kuvattu tarkemmin jäljempänä. Sivistyslautakunnan esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi sivistysjohtaja Anna-Mari Summanen.

Tekninen lautakunta**Varsinaiset jäsenet**

1.1.–31.7.2021
Kukkonen Tommi, pj
Kangasmäki Sari, vpj
Heiskanen Anne
Kolhonen Sanna
Marttinen Milko
Nenonen Harri
Tarhonen Jari

Henkilökohtaiset varajäsenet

Mikkonen Ilpo
Hulkkonen Mari
Peuha Leo
Kittilä Erja
Mikkola Elma
Tirkkonen Jukka
Nissinen Vilho

1.8.2021-
Kukkonen Tommi, pj
Marttinen Milko, vpj
Ahola Niina
Kähärä Lasse
Mikkonen Ilpo
Oikkonen Anu
Seppäläinen Hanne

Jauhiainen Jyrki
Tirkkonen Jukka
Kontunen Sanna
Heiskanen Anne
Lohi Jorma
Kuokka Jaana
Heikkinen Piia

Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2021 aikana 12 kertaa ja käsitteli 129 asiaa. Teknisen lautakunnan tehtäviä on kuvattu tarkemmin jäljempänä. Teknisen lautakunnan esittelijöinä toimivat tekninen johtaja Samuli Kakko ja rakennustarkastaja Mikko Litmanen. Pöytäkirjanpitäjänä toimi pääosin tekninen johtaja Samuli Kakko

Kaavatoimikunta**Varsinaiset jäsenet**

1.1. - 31.7.2021
Kukkonen Tommi, pj
Hulkkonen Mari, vpj
Kolhonen Sanna
Niiva Heikki
Heiskanen Anne
Turunen Jarmo
Voipio likko B.

1.8.2021-
Kukkonen Tommi, pj
Seppäläinen Hanne, vpj
Kolhonen Sanna
Oikkonen Anu
Marttinen Milko
Turunen Jarmo
Voipio likko B.

Kaavatoimikunta kokoontui vuoden 2021 aikana 3 kertaa. Esittelijöinä toimivat Antti Hirvikkallio ja Samuli Kakko. Pöytäkirjan pitäjänä toimi Samuli Kakko.

Ajalla 1.1.- 31.7.2021 läsnäolo-oikeutetut olivat Kuuramaa Kari, Kakko Samuli, Hirvikallio Antti, Venäläinen Eetu-Ville ja Manninen Mikko. Ajalla 1.8.2021- läsnäolo-oikeutetut olivat Kuuramaa Kari, Kakko Samuli, Hirvikallio Antti ja Litmanen Mikko.

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Varsinaiset jäsenet

1.1-31.7.2021

Härkönen Olavi

Inna Miia

Kangasmäki Sari, pj

Klingberg Anna-Liisa

Koskimäki Risto

Kuukka Riitta

Niemi Tapio

Niiva Aure

Siitonen Liisa

Suutari Minna

Taskila Sari

1.8.2021-

Aaltonen Sanna

Ahtiainen Marjukka

Hokkanen Sari

Härkönen Olavi

Juvonen Osmo

Klingberg Anna-Liisa

Korhonen Maija

Kuokka Jaana, pj

Kukkonen Tommi, vpj

Kuuva Riikka

Niemi Tapio

Suutari Minna

Turkia Mervi

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui vuoden 2021 aikana 3 kertaa esityslistallaan yhteensä 20 asiaa. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hyvinvointiluotsi.

Nuorisovaltuusto

Varsinaiset jäsenet

1.1.-31.8.2021

Tuukka Seppälä, pj -30.6.2021

Joel Koskimäki, pj 1.7.2021-

Amanda Vihmakoski, sihteeri

Aino Aaltonen

Tico Tirronen

Eeli Grén

Emma Rehn

Paula Karppinen

Vilho Karppinen

Essi Jussinniemi - 31.3.2021

1.9.2021-
Joel Koskimäki, pj
Amanda Vihmakoski, sihteeri
Aino Aaltonen
Tico Tirronen
Eeli Grén
Emma Rehn
Samu Pulli
Matias Forstén
Jusa Kauppinen -22.10.2021

Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden 2021 aikana 9 kertaa. Nuorisovaltuuston ohjaajana toimi nuorisotyöntekijä Saara Kiiskinen.

YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Bruttokansantuotteen (BKT) arvioitiin kasvavan 3,4 % v. 2021 ennen Ukrainan sotaa. Covid-19-pandemian pahentuminen vuoden 2021 lopulla lisää taloudenpitäjien epävarmuutta ja hidastaa talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen 2021 - 2022 ympärillä. BKT:n kasvu pysyy 3,0 prosentissa v. 2022, sillä usealla toimialalla tuotanto on edelleen pandemiaa edeltävän tason alapuolella. Talouden kasvu kuitenkin hidastuu ja BKT:n arvioidaan kasvavan 1,5 % v. 2023 ja 1,4 % v. 2024. Ennusteessa oletetaan, että tautitilanteen heikentyminen hidastaa talouden toipumista vain hetkellisesti. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus on uudelleen lisääntynyt. Julkisen talouden alijäämä pienenee voimakkaasti vuosina 2021 - 2023.

Alijäämä ei kuitenkaan poistu kokonaan ripeän talouskasvun aikana, sillä julkiset menot ovat rakenteellisesti tuloja suuremmat. Myös velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee väliaikaisesti, kun talous elpyy ja alijäämä pienenee. Talouskasvun hidastuessa velkasuhde kääntyy uudelleen kasvuun. (Lähde: Taloudellinen katsaus Talvi 2021, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2021:70, joulukuu 2021, s. 12)

Yksityiset investoinnit kasvoivat jo vuoden 2021 alkupuolella, ja erityisesti asuntorakentamisen kehitys on ollut suotuisaa. Maailmantalouden vahvistuminen, elvytystoimet ja Suomen vientituotteiden kysynnän kasvu tärkeillä kauppalueilla nostivat sekä vientiä että tuontia.

Työllisten määrä on lisääntynyt v. 2021 merkittävästi. Työllisiä oli lokakuussa 65 000 enemmän kuin vuotta aiemmin ja koko alkuvuonna määrä on lisääntynyt 2,1 % vuoden takaisesta. Työllisten määrä on kuitenkin suurempi vain määrä- ja osa-aikaista työtä tekevien palkansaajien keskuudessa. Jatkuva kokoaikatyötä tekevien määrä on vielä edellisvuotta pienempi. Tehdyn työn eli työtuntien määrä lisääntyikin vain 0,4 %.

Kuluttajahintaindeksin vuosimuutos on kiihtynyt yli 3 prosenttiin vuoden 2021 loppupuolella, vaikka vuoden 2021 inflaatio jää 2,2 prosenttiin. Hintojen nousu on suurimmalta osalta seurausta energian hinnan noususta. Nestemäisten polttoaineiden hinnat ovat edelleen korkealla ja sähkön hinnan nousu on kiihtynyt edelleen. Myös tavaroiden hintojen nousu on alkanut näkyä inflaatiota kiihdyttävänä tekijänä pitkään jatkuneen hintojen laskun jälkeen.

BKT:n arvioidaan kasvavan 3,0 % v. 2022. Talouskasvun oletetaan jäävän hitaaksi vielä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Covid-19-pandemiaan liittyvien epävarmuuksien helpottamassa talouskasvu jälleen kiihtyy. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu säästämisen purkautumassa edelleen kulutukseen. Ostovoiman kasvu kiihtyy edelleen v. 2022 työtuntien ja keskiansioiden noustessa, vaikka kulutuksen hinta nousee 2,5 % v. 2022. (Lähde: Taloudellinen katsaus Talvi 2021, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2021:70, joulukuu 2021, s. 13)

Yksityisten investointien keskimääräinen kasvuvauhti on ennustejaksolla 2,9 %, ja niiden suhde BKT:hen nousee lähes 20 prosenttiin v. 2024. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) saatava rahoitus vauhdittaa yksityisiä investointeja erityisesti vuosina 2022–2023. T&K-investointien oletetaan hyötyvän RRF-rahoituksesta. Suomalaisen teollisuuden investointinäkömät ovat hyvät.

Kone- ja laiteinvestoinnit kasvavat nopeasti vuoden 2021 jälkeen liiketoimintaympäristön muuttuessa vakaammaksi. Asuntoinvestoinnit kääntyvät loivaan 2,2 prosentin laskuun v. 2022 asuntoaloitusten pysyessä korkealla tasolla noin 38 000 uudessa asunnossa. Kohti ennusteen loppupäätä asuntoaloitusten määrä palaa lähemmäs pitkän aikavälin keskiarvoa ja asuinrakennusinvestoinnit supistuvat edelleen. Vuonna 2022 viennin kasvu jatkuu vahvana maailmantalouden kasvun vetämänä. Lisäksi palveluiden viennin elpyminen kiihdyttää kasvua vuoden 2021 verrattuna. (Lähde: Taloudellinen katsaus Talvi 2021, Valtiovarainministeriön julkaisu joulukuun 2021:70, joulukuun 2021, s. 14)

Työ- ja elinkeinotoimistoissa sekä kuntakokeiluissa oli tammikuun lopussa 273 700 työtöntä työnhakijaa, mikä on 59 100 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Joulukuuhun verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä väheni 1 600:lla. Työttömistä työnhakijoista oli kuntakokeilujen asiakkaana oli 144 600 henkilöä. Työttömien työnhakijoiden uusia työnhakujia alkoi tammikuussa 17 600, mikä oli 100 enemmän kuin edellisen vuoden tammikuussa.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 82 018 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisyysaste oli 73,5 prosenttia, mikä on 2,8 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisen vuoden joulukuussa. Työvoimatutkimuksen mukaan työttömiä oli 187 000, mikä oli 25 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Työttömyysaste oli 7,0 prosenttia eli 0,8 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin. (Lähde: Työllisyyskatsaus - Tiedote 2851.2022 (temtyollisyyskatsaus.fi))

Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimistossa oli tammikuun lopussa 15 423 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä on 3 161 henkilöä (17,0 %) pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden 2020 tammikuusta työttömien määrä on laskenut kuudella prosentilla. Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli 273 726 (1/2021: 18 %, 1/2020: +9 %). Lomautettujen määrä on laskenut selvästi viime vuodesta, mutta noussut edelliskuukausista.

Tammikuun lopussa Kaakkois-Suomessa oli kokoaikaisesti lomautettuja yhteensä 1 759, joka oli 947 henkilöä (-35 %) vähemmän kuin viime vuonna. Joulukuuhun verrattuna lomautettuja oli 393 henkilöä enemmän (+29 %). Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kaakkois-Suomessa 12,0 %. Kymenlaaksossa osuus oli 12,3 % ja Etelä-Karjalassa 11,5 %. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli tammikuussa 10,4 %. Kaakkois-Suomen kunnittain tarkasteltuna korkein työttömyysaste oli Rautjärvellä (15,1 %) ja matalin Lemillä (8,0 %). Taipalsaaren työttömyysaste oli 8,9 %.

(Lähde: Työllisyyskatsaus tammikuu 2022 (temtyollisyyskatsaus.fi) Kaakkois-Suomen työllisyyskatsaus, tammikuu 2022 (Kaakkois-Suomi) - ely - ELY-keskus (ely-keskus.fi))

Julkaistujen tilastojen mukaan työttömien osuus työvoimasta tammikuussa 2022 oli seuraava:

koko maa	10,4 % (13,6 %)
Kaakkois-Suomi	12,0 % (15,2 %)
Taipalsaari	8,9 % (10,6 %). /kas ely

(Lähde: Työllisyyskatsaus Joulukuun 2021 (temtyollisyyskatsaus.fi))

Ukrainaa 24.2.2022 kohdanneen sodan alkamisen vuoksi yleisen taloudellisen kehityksen arviointi vielä päivittymättömistä julkisten ennustelaitosten ennusteista on osin vaikeaa. Ennusteet eivät ole päivittyneet vastaamaan niitä talousmuutoksia, joita Eurooppa ja erityisesti Etelä-Karjala rajamaakuntana mm. erilaisten pakoterajoitusten vuoksi suoraan ja välillisesti kokee tulevaisuudessa toimintaympäristössään.

OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Tuloslaskelman toimintatuotot kasvoivat 269 tuhatta euroa vuodesta 2020. Tuloslaskelman toimintakulut kasvoivat 154 tuhatta euroa vuodesta 2020.

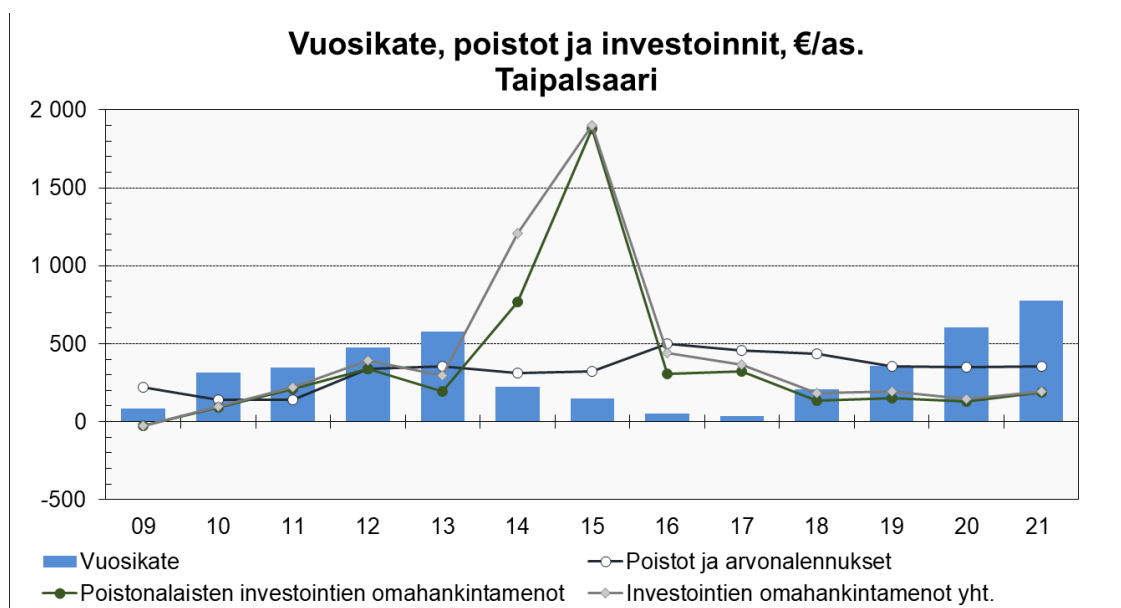
Verotulot kasvoivat 1 741 tuhatta euroa edellisvuodesta. Kaikkiaan verotuloja kertyi 22 004 tuhatta euroa. Edellisenä vuonna verotuloja kertyi 20 262 tuhatta euroa. Valtionosuudet pienenevät 1 115 tuhatta euroa johtuen pääosin budjetoidusta valtion koronatuella. Valtionosuuksista edellisenä vuonna maksettiin Eksotelle liki 200 tuhatta euroa.

Valtionosuuksien nettokertymä oli yhteensä 7 045 tuhatta euroa, ja lisäksi nettovaltionosuiden maksatuksessa on lisäksi 326 tuhannen euron sivistystoimen käyttötalouden kuluissa kotikuntakorvausten nettokulukirjaus.

Toteutunut vuosikate oli 3 564 tuhatta euroa. Vuosikate edellisenä vuonna oli 2 792 tuhatta euroa. Vastaava budjetoitu vuosikate 2021 oli 1 607 tuhatta euroa.

Poistoista aiheutui 1 638 tuhannen euron vaikutus kunnan tulokseen. Vastaava budjetoitu poistomäärä tuloslaskelmaan oli 1 715 tuhatta euroa.

Kunnan tilikauden ylijäämä oli 2 019 tuhatta euroa.

Tunnusluvut per asukas (as.). Vuosikate vuonna 2021 oli 3 564 163,45 euroa ja kunnassa oli 4593 asukasta 31.12.2021.

Taipalsaaren kunnan talous vuosikatteella, poistoilla ja investointien omahankintamenoilla mitattuna osoitti epätasapainotilaa 2014 - 2018 siten, että poistot ylittivät vuosikatteen. Vuodesta 2019 alkaen vuosikate on ollut suurempi kuin poistot.

Asukasluku pieneni Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 37 henkilöllä. Asukasmäärä vuoden vaihteessa on 4593 (4630 edellisenä vuonna, jäljempänä edv.) asukasta.

Investointien nettomäärä, investointien rahavirta oli 888 tuhatta euroa. Vastaava tunnusluku edellisenä vuonna oli 556 tuhatta euroa. Investoinneista työmäärältään merkittävimmät vuonna 2021 olivat teknisen toimen infran perusparannuskohteet (kadut ja tiet investoinnit). Keskeneneräisten investointien määrä edellä olevasta on noin 600 tuhatta euroa, missä suurin keskeneneräinen investointi on Pappilanlahden venesatama.

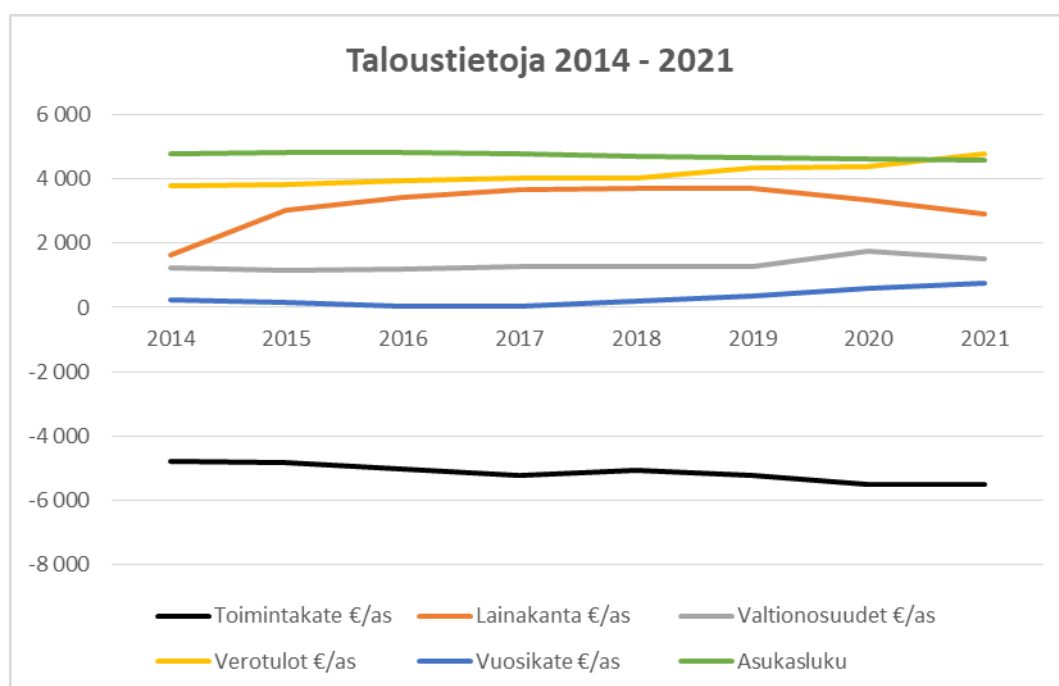
Investointien määrä jäi hieman alle kunnanvaltuuston hyväksymän investointien nettomenojen määrästä 1 158 tuhatta euroa. Määrä jäi pienemmäksi ja osa investoinneista ei suunnitelman mukaan valmistunut.

Kunta ei ottanut vuonna 2021 pitkäaikaista lainaa. Kokonaislainakanta tilinpäätöshetkellä oli 13 424 tuhatta euroa (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat). Kunta lyhensi aiemmin ottamiaan lainoja 2 042 tuhatta euroa edellisvuodesta. Lainakanta asukasta kohti oli 2 923 euroa (edv. 3 340 euroa).

Konsernilainojen määrä oli 21 668 tuhatta euroa (edv. 24 090 tuhatta euroa) eli 4 718 euroa asukasta kohden (edv. 5 183 euroa/asukas).

Konsernitase ja tunnusluvut on esitetty lainakannan kehittyminen kuvana tilinpäätöksen kohdassa Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut.

Tilastotietoja kunnasta

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Toimintakate €/as	-4 790	-4 842	-5 035	-5 251	-5 087	-5 243	-5 509	-5 525
Lainakanta €/as	1 623	3 021	3 426	3 681	3 708	3 704	3 340	2 923
Valtionosuudet €/as	1 240	1 163	1 178	1 287	1 291	1 295	1 762	1 533
Verotulot €/as	3 776	3 845	3 934	4 027	4 031	4 335	4 376	4 791
Vuosikate €/as	225	146	52	37	207	359	603	776
Asukasluku	4 798	4 815	4 826	4 776	4 715	4 666	4 630	4 593

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tulovero%	19,75	19,75	19,75	19,75	20,00	20,00	20,50	20,50	21,00	21,00	21,00	21,00

KUNNAN HENKILÖSTÖ

Taipalsaaren kunnan palveluksessa oli tarkasteluhetkellä 31.12.2021 yhteensä 162 henkilöä. Vastaavaan aikaan edellisenä vuonna kunnan palveluksessa oli 162 henkilöä. Henkilöstön lukumäärään on sisällytetty vakinaiset, määräaikaiset ja työllistetyt.

Henkilöstömäärä toimialoittain:

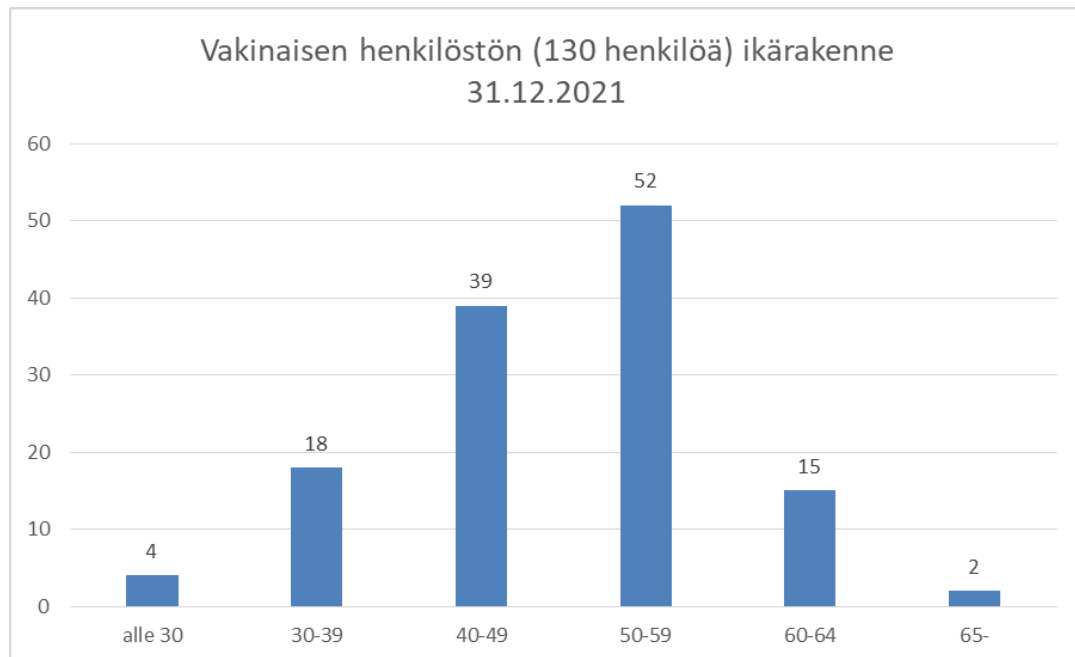
	2021	2020	2019
Konsernihallinto	15	15	31
Sivistyspalvelut	119	119	105
Tekniset palvelut	28	28	18
Yhteensä	162	162	154

Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstökulut euroina:

	2021	2020
Palkat ja palkkiot	6 003 550	5 697 411
Eläkekulut	1 362 386	1 306 866
Muut henkilösivukulut	200 757	170 850
Henkilöstökulut yhteensä	7 566 693	7 175 127

Henkilöstökulujen vertailukelpoisuudesta: henkilöstökulut sisältävät vuonna 2017 perustetun työllistämisyksikön ja sen palkkaamien henkilöiden palkkakustannukset.

Erillinen henkilöstöraportti saatetaan valtuuston käsiteltäväksi yhtä aikaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa.

YMPÄRISTÖASIAT

Lappeenrannan kaupunki järjestää isäntäkuntamallilla kunnan ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun sekä eläinlääkintähuollon palvelut.

ELY-Keskus määritteli uudet pohjavesiluokitukset vuoden 2021 aikana. Pohjavesiensuojelusuunnitelman riskikohteiden tarkastelua on käyty läpi. Lappeenrannan energia käynnisti YVA-prosessin vedenottamolle Pönniälänkankaalle.

Vesilaitoksen vedenottamoiden riskikartoitussuunnitelmat (WSP, Water Supply Plan) toteutettiin valmiiksi myös Leväsen vedenottamon osalta vuoden 2021 aikana.

MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Kunnan tilinpäätöstä ohjeistavan yleisohjeen ja voimassa olevan lainsäädännön mukaan toimintakertomuksessa annetaan myös kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa. Korruption erilaisia esiintymismuotoja voivat olla esimerkiksi

- virka-aseman väärinkäyttö, lahjonta sekä lahjusten lupaaminen, pyytäminen ja ottaminen
- petos, kavallus, varastaminen ja yhteisten varojen väärinkäyttö
- uhkailu ja väkivallalla pakottaminen
- luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö
- suosinta ja suosikkijärjestelmän ylläpito
- lakien ja määräysten kiertäminen
- tosiasioiden vääristely
- laitton seuranta ja tarkkailu
- velvollisuuksien laiminlyönti ja asioiden viivyttely
- huonon hallinnon suojeleminen ja salailu
- välinpitämätön johtamistyö
- epäreilujen ja epäasiallisten keinojen käyttäminen alaisiin.

Taipalsaaren kunnan päätöksenteossa ja kaikessa hallinnon toiminnassa noudatetaan hallintolaissa säädettyjä hyvän hallinnon perusteita. Niihin kuuluvat mm. hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat päätösharkintaa ja muuta asioiden käsittelyä. Kaikessa huomioidaan tasapuolinen kohtelu, johdonmukaisuus ja syrjimättömyys. Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukaan viranomaisella ei saa olla väärää vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin. Toiminta on asiallista ja puolueetonta. Lisäksi noudatetaan suhteellisuus- ja luottamuksensuojaperiaatteita.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kunnan tilinpäätös 2021 oli ennakoitua parempi pääosin saaduista verotuloista ja budjetottomista hanketuotoista johtuen.

Kunnan rahoituksen saatavuus on varmistettu eri toimijoiden kanssa tehdyillä rahoituskanavasopimuksilla.

Kunnan pitkäaikainen lainakanta jakautuu vaihtuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin rahoitukseen. Markkinakorkojen muuttuessa kiinteäkorkoisten rahoitusten kustannukset eivät muutu, mutta vaihtuvakorkoisten rahoitusten kustannus nousee markkinakorkojen noustessa. Tällä hetkellä markkinakorot ovat vahvasti keskuspankkivetoisesta elvytyksestä johtuen alhaalla, mutta tulevaan liittyy paljon epävarmuutta.

Koronan vaikutukset rahoitusmarkkinoilla voivat etenkin näkyä rahoituksen saatavuudessa ja sen hinnassa. Rahoitusriskienhallintaa tullaan painottamaan merkittävästi jatkossa. Kunnan oman näkemyksen mukaan sen luottolukitus on säilynyt ennallaan.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Aiemmin suoritettujen riskianalyysien pohjalta Taipalsaaren kunnan merkittävimmiksi riskeiksi nousseet riskit jaoteltuna seuraaviin ryhmiin ovat:

Strategiset riskit

- Viime vuodet on riskianalyyseissä todettu, että toteutuessaan maakunta- ja sote-uudistus muuttaa merkittävästi vallitsevaa lainsäädäntöä ja kuntien rahoitusjärjestelmiä. Maakunnan väestön ikääntymisen ja toisaalta myös väestön vähenemisen myötä muodostaa jatkossa merkittävimmän riskin kunnan taloudelle ja toiminnalle.
- Toimintaympäristön taantuma ja vaikutukset elinkeinorakenteeseen. Tilanne vaikutti hetkellisesti parantuneen ja esimerkiksi Taipalsaarella työttömyyslukemat ovat olleet alueen alhaisimmat. Elinvoiman säilyttäminen yhteistyössä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa on tärkeää.
- Kuntastrategia on päivitetty vuonna 2022. Talouden tasapaino on strategian toteuttamisen keskiössä.

Taloudelliset riskit

- Kunnan talouden tasapaino on ensiarvoisen tärkeää kunnan itsenäisyyden säilyttämisen kannalta.
- Valtionosuuksien leikkaukset ja ansiotulojen kehitys. Uhkana tulorahoituksen riittämättömyys ja velkaantuminen.
- Hallitsematon kustannuskehitys sekä puutteellinen menojen hallinta. Talouden seuranta-järjestelmien oikea-aikaisuuteen ja riittävään ennakkointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.
- Korkojen nousu tulevaisuudessa. Nykyinen korkotaso on ollut maltillinen. Kunnan velkamäärä ei saa nousta määrättömästi, jotta mahdollinen koronnousu ei aiheuta hallitsemattomia korkomenoja.
- Erilaiset sopimusriskit edellyttävät sopimushallintaa, sopimusehtojen tarkentamista ja vakuuttamista.

Toiminnalliset riskit

- Tulevaisuuden palvelumallit
- Konserniyhtiöt ja niiden toimintaedellytykset
- Kunnan sisäisiä toiminnallisia riskejä ovat mm. henkilöstöriskit (esim. toimiminen yhden henkilön varassa), prosessien toimivuus, ICT-järjestelmien toimivuus
- Työhyvinvointi
- Resurssit

Vahinkoriskit

- Omaisuuden hoito ja ylläpito, korvausinvestoinnit
- Infran rakenteet, ympäristövahingot
- Luonnonilmiöt
- Vakuuttamisella pyritään poistamaan juuri omaisuuteen liittyviä riskejä. Kaikkien vahinkojen seurauksia ei kuitenkaan voi vakuuttamisella poistaa.

SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Valtuusto on päättänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista 11.6.2014. Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja toimeenpanon. Lisäksi kukin toimielin ja esimiehet vastaavat oman toimintansa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen 10.5.2016 § 101.

Ohjeen mukaan toimielinten tulee käsitellä oman tehtäväalueensa selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Toimialat päivittävät alueensa riskienhallinnan arviointitaulukot. Suuri osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Toimiva riskienhallinta on osa hyvää johtamista, toiminnan ohjausta ja palveluiden laadukkuuden varmistamista. Johtoryhmä on käsitellyt riskienhallinnan viimeiset päivitysraporttinsa ja toimittanut ne tilintarkastajalle tilikauden ennakkotarkastuksen yhteydessä tilikauden lopulla.

Hallintosäännön 19 §:n mukaan kunnanhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa. Tähän arviointityöhön kunnanhallitus ryhtyy hyvissä ajoin ennen valtuustokauden päättymistä.

Seuraavassa on esitetty lyhyesti sisäisen valvonnan järjestelyjä Taipalsaaren kunnassa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimintakertomusvuoden aikana on varmistettu säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisen seuranta ja valvonta useilla eri keinoilla. Valtuustolle on annettu puolivuotisraportti toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Siinä yhteydessä tarkasteltiin tavoitteita ja mahdollisesti niihin liittyvää päätöksenteon ajantasaisuutta.

Viranhaltijapäätösten toimielinkäsittely on osa päätösten lainmukaisuuden valvontaa.

Kunnanhallituksen eri toimielimiin (pl. vaalitoimielimet ja tarkastuslautakunta) nimeämät edustajat omalta osaltaan varmistavat, että toimielinten työskentelyssä noudatetaan kunnanhallituksen antamia määräyksiä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion toteutumisesta, toiminnallisten- ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta tai poikkeamista sekä niiden johdosta tehdyistä toimista ja varojen käytön valvonnasta on kerrottu tässä toimintakertomuksessa. Pääosa asetetuista tavoitteista on toteutunut, poikkeamien syyt on selostettu, mikäli ne ovat kunnan talouden ja toiminnan tai valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden kannalta olennaisia.

Kunnan varojen käytön valvontaa tehdään pistokoeluonteisesti mm. tietojärjestelmiä hyödyntäen. Tilikauden aikana ei ole tullut esille sellaisia väärinkäytöksiä, jotka edellyttäisivät jatkotoimenpiteitä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta perustuu kunnanvaltuuston hyväksymiin riskienhallinnan perusteisiin sekä kunnanhallituksen hyväksymään sisäisen valvonnan ohjeeseen.

Riskienhallinnan osalta systemaattista ja dokumentoitua riskienhallinnan prosessin jalkauttamista osaksi työrutiineja tulee jatkaa.

Kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ovat voimassaolevat omaisuusriskin ja toiminnan vastuuvakuutukset, mittaturvametsävakuutus, liikennevakuutukset ja työntekijöiden työmatkavakuutus sekä lakisääteiset vakuutukset. Tilikauden aikana vuosittainen vakuutusturvatarkastelu on tehty vakuutusyhtiön kanssa 15.3.2021.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilikauden aikana ei ole todettu hankinnoissa tai omaisuuden luovuttamisessa merkittäviä menetyksiä.

Sopimustoiminta

Tilikauden aikana ei ole todettu sopimuksissa sellaisia negatiivisia seuraamuksia, joita ei sopimusta tehdessä ole osattu ennakoita.

Sopimuksenhallintajärjestelmän käyttöä tulee edelleen kehittää, siten, että kaikki sopimusasiakirjat saadaan myös sähköisesti talletetuksi ja siten kaikkien tietoa tarvitsevien käyttöön esim. poissaolotilanteiden sujuvan hoitamisen takia. Erityisesti hankehallinnan (projektituet) dokumentointiin tulee kiinnittää huomiota edelleen. Sopimushallinnan päivitetty ohje on tarkastettu tilintarkastuksen yhteydessä 1.3.2021. Uuden asiakirjahallinnan ohjelmiston käyttöönotto vuonna 2021 on parantanut tiedonhallintamallin avulla myös sopimustoiminnan prosesseja.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on osa kunnan normaalia johtamista. Sisäiseen tarkastukseen ei ole palkattu erikseen henkilöstöä eikä ostettu palveluja.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS**Tilikauden tuloksen muodostuminen
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut**

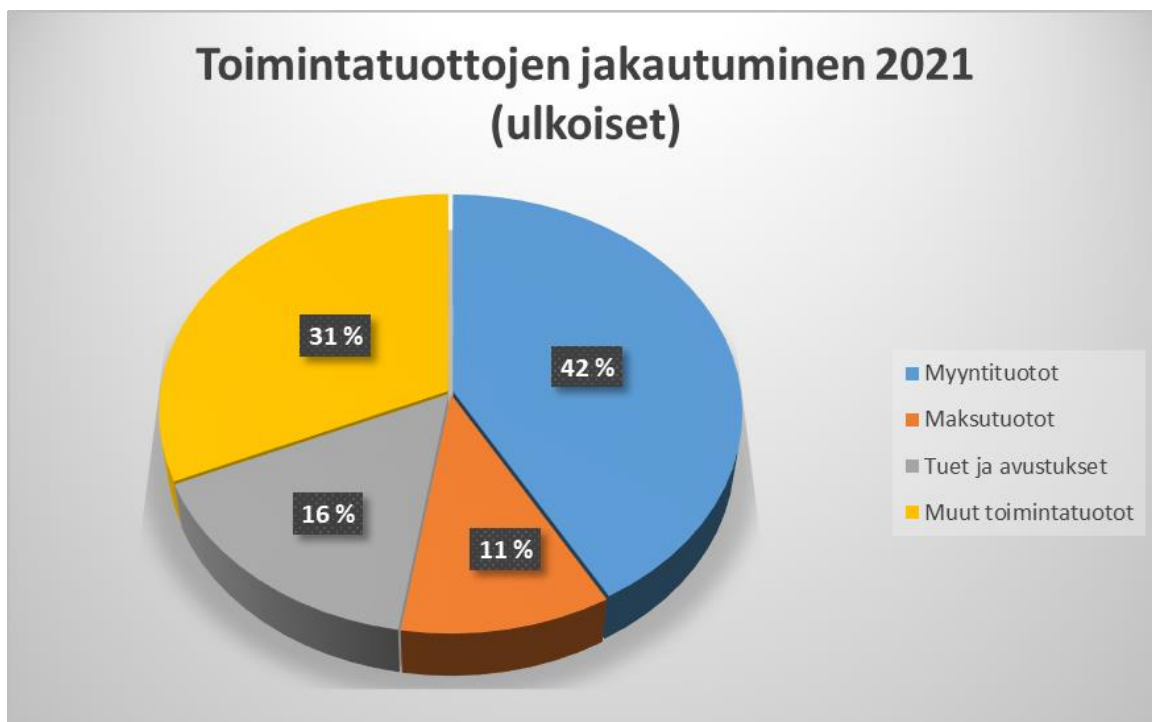
	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	2 891	2 622
Valmistus omaan käyttöön	54	37
Toimintakulut	-28 320	-28 166
Toimintakate	-25 376	-25 507
Verotulot	22 004	20 262
Valtionosuudet	7 043	8 157
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7	9
Muut rahoitustuotot	11	12
Korkokulut	-117	-135
Muut rahoituskulut	-8	-7
Vuosikate	3 564	2 792
Poistot ja arvonalentumiset	-1 638	-1 626
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	1 926	1 166
Tilipäätössiirrot	93	93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 019	1 259

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	10,23	9,32
Vuosikate/Poistot, %	217,63	171,73
Vuosikate, euroa/asukas	776,00	602,98
Asukasmäärä	4 593	4 630

Tilikauden 2021 tulos oli 1 926 tuhatta euroa ylijäämäinen ja poistoeron jälkeen 2 019 tuhatta euroa ylijäämäinen (ed. vuonna 1 166 tuhatta euroa ja poistoeron jälkeen 1 259 tuhatta euroa ylijäämäinen). Kunnanvaltuuston hyväksymän muutetun talousarvion alijäämäennuste oli 15 tuhatta euroa.

Kunta kirjasi tilikaudella 2020 pakollisena varauksena Eksoten tekemästä 2020 alijäämästä 799 tuhatta euroa. Kunta purki tilikaudella 2021 aiemmista pakollisista varauksista, Eksoten tekemästä 2021 ylijäämästä johtuen, 805 tuhatta euroa. Määrä on hieman enemmän kuin oli budjetoitu.

Toimintakate oli -25 376 tuhatta euroa toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen. Toimintakate edellisenä vuonna oli -25 507 tuhatta euroa toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen. Tarkistetussa talousarviossa se oli -25 919 tuhatta euroa. Toimintakate oli 543 tuhatta euroa budjetoitua parempi.

Ulkoisten toimintatuottojen 2 891 058 euroa jakautuminen vuonna 2021.

Toimintatuotot olivat 2 891 tuhatta euroa (ulkoiset). Edellisenä vuonna toimintatuotot olivat 2 622 tuhatta euroa (ulkoiset). Toimintatuotot kasvoivat 269 tuhatta euroa.

Talousarvion käyttötalouden toimintatuotot ovat toteutuneet 341 tuhatta euroa yli talousarvion johtuen pääosin hankeavustuksista.

Toimintatuottojen jälkeinen valmistus omaan käyttöön -tuloslaskelmarivi 54 tuhatta euroa johtuu kuntakirjanpidon ohjeiden mukaisista taseeseen aktivoituista investoinneista (oman projektihenkilöstön henkilöstökulut).

Toimintatuotoissa hankeavustusten suhteellinen osuus kasvoi.

Ulkoisten toimintakulujen 28 320 498 euroa jakautuminen vuonna 2021.

Toimintakulut olivat 28 320 tuhatta euroa (ulkoiset). Edellisenä vuonna tuloslaskelman toimintakulut olivat 28 166 tuhatta euroa (ulkoiset). Eksotelille tapahtuneissa ostopalvelumaksut olivat noin 200 tuhatta euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna, pakollisen varauksen purkamisen jälkeen.

Talousarviossa muutosten jälkeen toimintakulut olivat 28 468 tuhatta euroa. Eksoten osuus tästä pakollisen varauksen purkamisen jälkeen oli 15 051 tuhatta euroa, mikä on 53 %:n osuus kaikista toimintakuluista.

Toimintamenot pienenevät 148 tuhatta euroa päivitetystä talousarviosta.

Toimintatuottojen ja -kulujen suhteellinen jakautuminen 2021 vastasi likimain vuotta 2020.

Verotulojen toteuma oli 22 004 tuhatta euroa (talousarviossa 20 718 tuhatta euroa). Edellisenä vuonna verotulojen toteuma oli 20 262 tuhatta euroa. Verotulot kasvoivat 1 286 tuhatta euroa talousarvioon nähden.

Tuloverotuloja kasvoivat 1 252 tuhatta euroa edellisvuodesta. Osuus yhteisöveron tuotosta kasvoi 290 tuhatta euroa tilivuodesta 2020 johtuen pääosin valtion antamasta suuremmasta jako-osuudesta. Vuonna 2021 kiinteistöverot kasvoivat 199 tuhatta euroa.

Valtionosuuksien toteuma oli 7 043 tuhatta euroa. Edellisenä vuonna valtionosuuksien toteuma oli 8 157 tuhatta euroa. Valtionosuudet pienenevät edellisvuodesta 1 115 tuhatta euroa. Valtionosuudet pienenevät koronatukirahoituksesta johtuen edellisvuodesta.

Korkotaso on pysynyt edelleen alhaisena.

Vuosikatteen muodostui liki 3 564 tuhatta euroa.

Poistojen määrä oli 1 638 tuhatta euroa. Poistot kasvoivat edellisestä vuodesta 12 tuhatta euroa. Osa investointihankkeista jatkuu vuonna 2022.

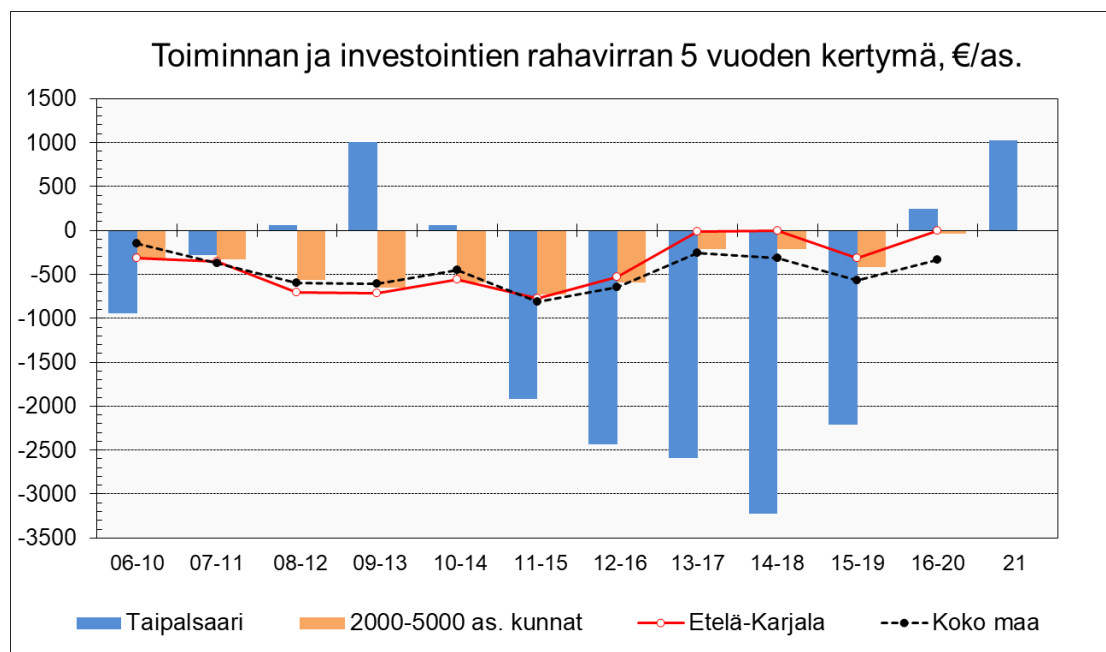
Toiminnan rahoitus**Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut**

	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 564	2 792
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-980	595
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-897	-676
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	179	323
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 872	3 034
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-5	0
Antolainasaamisten vähennykset	5	34
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 042	-1 817
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	122	307
Rahoituksen rahavirta	-1 920	-1 477
	0	0
Rahavarojen muutos	-48	1 558
Kassavarat 31.12.	2 451	2 499
Kassavarat 1.1.	2 499	942
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	4 728	1 115
Investointien tulorahoitus, %	399,77	413,23
Lainanhoitokate	1,70	1,50
Kassan riittävyys, pv	29	30
Asukasmäärä	4 593	4 630

- Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, € = Toiminnan ja investointien välisumma tilinpäätösvuodelta ja neljältä edelliseltä vuodelta
- Investointien tulorahoitus, % = 100*vuosikate/investointien omahankintameno
- Investointien omahankintameno= Rahoituslaskelman investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet
- Lainanhoitokate= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)
- Kassan riittävyys, pv = 365 pv * Kassavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Tilikauden alussa 1.1.2021 kunnan rahavarat olivat 2 499 tuhatta euroa. Tilikauden lopussa 31.12.2021 kunnan rahavarat olivat 2 451 tuhatta euroa.

Lainakanta pienentyi 2 042 tuhatta euroa. Vanhoja lainoja maksettiin maksuohjelmien mukaisesti pois.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT**Tase (1000 €)**

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	11 038	9 019
Aineettomat hyödykkeet	523	635	Peruspääoma	8 508	8 508
Aineettomat oikeudet	34	67			
Muut pitkävaikutteiset menot	490	568	Arvonkorotusrahasasto	0	0
Ennakkomaksut	0	0	Muut omat rahastot	0	0
			Ed. tk:en yli/alijäämä	511	-748
Aineelliset hyödykkeet	19 525	20 170	Tilikauden yli/alijäämä	2 019	1 259
Maa- ja vesialueet	4 557	4 561			
Rakennukset	12 228	13 309	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 039	2 162	VARAUKSET	477	569
Koneet ja kalusto	62	58	Poistoero	477	569
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	639	80			
			PAKOLLISET VARAUKSET	395	1 200
Sijoitukset	4 648	4 642	Eläkevaraukset	0	0
Osakkeet ja osuudet	4 034	4 028	Muut pakolliset varaukset	395	1 200
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0			
Muut lainasaamiset	600	600	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	154	164
Muut saamiset	14	14	Valtion toimeksiannot	0	0
			Lahjoitusrahastojen pääomat	154	164
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
Valtion toimeksiannot	0	0			
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	0	VIERAS PÄÄOMA		
Muut toimeksiantojen varat	0	0	Pitkäaikainen	11 810	13 838
			Joukkovelkakirjalainat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 694	13 077
Vaihto-omaisuus			Lainat julkisyhteisöiltä	116	347
Aineet ja tarvikkeet	0	0	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Keskeneräiset tuotteet	0	0	Saadut ennakot	0	0
Valmiit tuotteet	0	0	Ostovelat	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	0	0
Ennakkomaksut	0	0	Siirtovelat	0	414
Saamiset			Lyhytaikainen	3 958	3 781
Pitkäaikaiset saamiset	0	49	Joukkovelkakirjalainat	0	0
Myyntisaamiset	0	0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 121	1 537
Lainasaamsiet	0	49	Lainat julkisyhteisöiltä	493	506
Muut saamiset	0	0	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Siirtosaamiset	0	0	Saadut ennakot	0	0
			Ostovelat	545	634
Lyhytaikaiset saamiset	683	576	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	706	123
Myyntisaamiset	434	467	Siirtovelat	1 092	982
Lainasaamsiet	49	0			
Muut saamiset	65	20	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 831	28 572
Siirtosaamiset	135	89			
			TASEEN TUNNUSLUVUT:	2021	2020
Rahoitusarvopaperit			Omavaraisuusaste, %	41,4	33,6
Osakkeet ja osuudet	0	0	Suhteellinen velkaantuneisuus %	49,4	56,8
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	0	0	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 530	511
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	551	110
Muut arvopaperit	0	0	Lainakanta 31.12., 1000 €	13 424	15 466
			Lainat €/asukas	2 923	3 340
Rahat ja pankkisaamiset	2 451	2 499	Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	13 531	15 509
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 831	28 572	Lainat ja vastuut, €/asukas	2 946	3 350
			Lainasaamiset 31.12. 1000 €	614	614
			Asukasmäärä	4 593	4 630

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vap.eht.varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, % = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

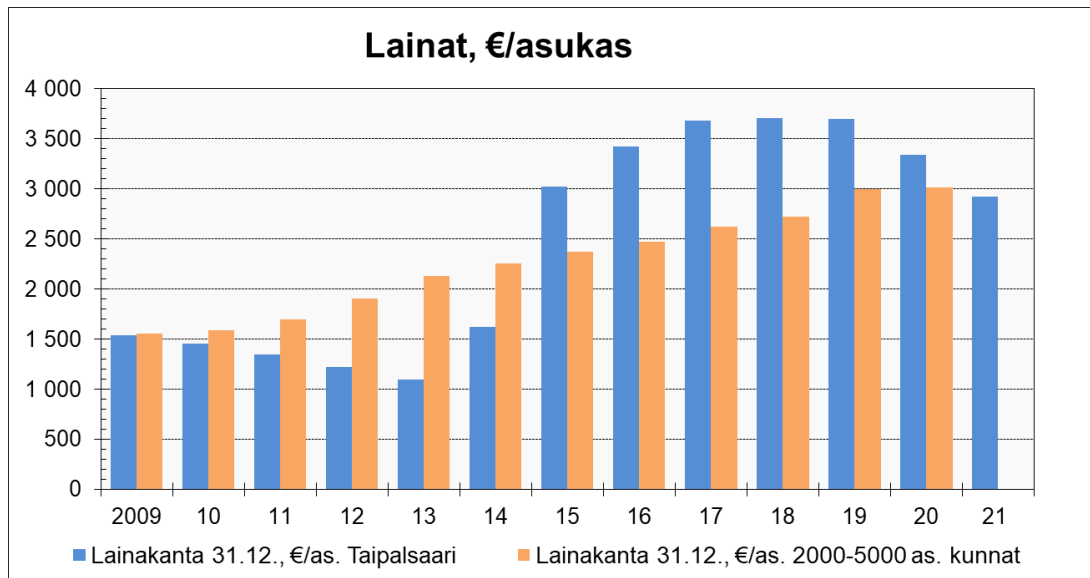
Kertynyt yli-/alijäämä = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Käyttötulot = tilikauden toimintatuotot + verotulot + käyttötalouden valtionosuudet

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainasaamiset 31.12. = pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset + muut lainasaamiset

Taipalsaaren kunnan taseen loppusumma oli 27 831 tuhatta euroa (edellinen vuosi 28 572 tuhatta euroa). Oma pääoma parani tilikauden ylijäämän johdosta 2 019 tuhatta euroa.

Lainamäärä asukasta kohti Taipalsaarella ja 2000 - 5000 asukkaan kunnissa vuosina 2009 - 2020 sekä Taipalsaaren vastaava tunnusluku myös vuodelta 2021.

Taipalsaaren lainakanta 2 923 euroa/asukas on Kuntaliiton välittämien ennakkotietojen mukaan alle Etelä-Karjalan maakunnan keskiarvon (3159 euroa/asukas), kun kunnan lainakanta vuonna 2020 oli vielä noin 10 % korkeampi kuin maakunnan keskiarvo (3 016 euroa/asukas). Valtakunnalliset keskiarvot kuntien keskimääräisessä lainakannassa vuonna 2020 oli 3 458 euroa/asukas ja vuoden 2021 ennakkotieto oli 3 476 euroa/asukas. Lähdevertailu: Kuntaliitto kuntien tilinpäätösarviot 22.2.2022

Kunnan omavaraisuusaste 41,4 % on hyvä. Edellisenä vuonna kunnan omavaraisuusaste oli heikompi (edv. 33,6 %). Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

Vuonna 2021 kunnan kokonaistulot olivat 170 tuhatta euroa pienemmät kuin kokonaismenot. Edellisenä vuonna kunnan kokonaistulot olivat 1 250 tuhatta euroa suuremmat kuin kokonaismenot. Tämä selittyy pääosin Eksoten kirjanpidollisesta pakollisesta varauksesta. Laskelmassa lainan lisäykset luetaan tuottoihin ja lainanmaksut vastaavasti menoihin.

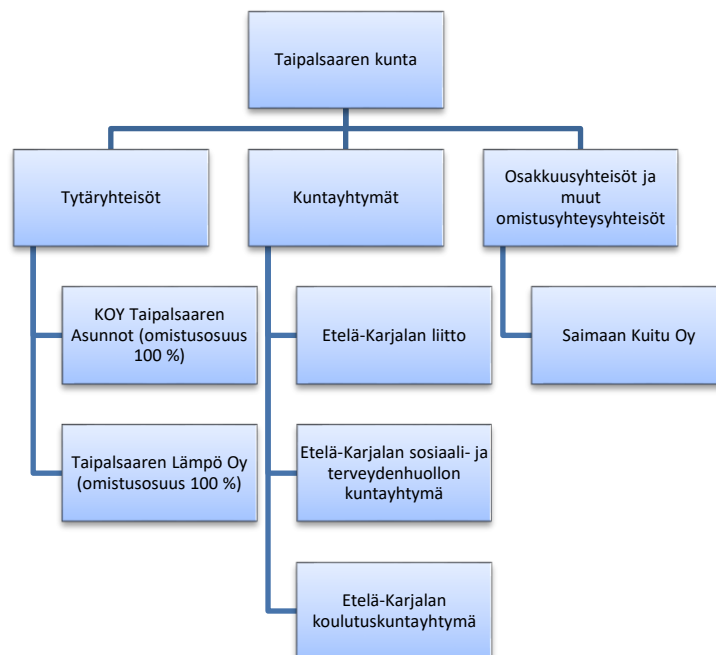
Suurin osa tuloista saadaan verotuloista 68,9 % (edellinen vuosi 64,9 %) ja valtionosuuksista 22,0 % (edv. 26,1 %). Menoista suurin osa kohdistui toimintakuluihin 88,1 % (edv. 94,0 %) ja lainan lyhennyksiin 6,4 % (edv. 6,0 %).

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
<i>Varsinainen toiminta</i>			<i>Varsinainen toiminta</i>		
Toimintatuotot	2 891	9,04 %	Toimintakulut	-28 320	88,11 %
Verotulot	22 004	68,82 %	- valmistus omaan käyttöön	54	-0,17 %
Valtionosuudet	7 043	22,03 %	Korkokulut	-117	0,37 %
Korkotuotot	7	0,02 %	Muut rahoituskulut	-8	0,02 %
Muut rahoitustuotot	11	0,04 %	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät:		
Tulorahoituksen korjauserät:			+/- pakollisten varausten muutos	-805	2,50 %
- pakollisen varauksen muutos			- pysyvien vast. hyöd. luovutustappio		
-Pysyvien vastaav. myyntivoitot	-175	-0,55 %	Investoinnit		
Investoinnit			Pysyvien vastaavien investoinnit	-897	2,79 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6	0,02 %	<i>Rahoitustoiminta</i>		
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulo	179	0,56 %	Antolainasaamisten lisäykset	-5	0,01 %
<i>Rahoitustoiminta</i>			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 042	6,35 %
Antolainasaamisten vähennykset	5	0,02 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			Oman pääoman vähennykset		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Kokonaismenot yhteensä	-32 141	100,00 %
Oman pääoman lisäykset					
Kokonaistulot yhteensä	31 971	100,00 %			

Maksuvalmiutta kuvaavan kassan laskennallinen arvioitu riittävyys tilinpäätöshetkellä on alle yksi kuukausi (29 päivää, edellisenä vuonna tunnusluku oli 30 päivää). Kunnan maksuvalmius on rahoitusjärjestelmän avulla järjestetty riskienhallinnan mukaisella tavalla.

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhtiöistä

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävät yhteisöt ovat Kiinteistöosakeyhtiö KOY Taipalsaaren Asunnot ja Taipalsaaren Lämpö Oy sekä konserniin kuuluvat kuntayhtymät. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty Saimaan Kuitu Oy.

Kuntayhtymistä Taipalsaaren osuudet ovat Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymästä 2,82 %, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymästä 1,58 % ja Etelä-Karjalan liitosta 3,24 %.

Kunnan muita osakkuusyhteisöjä (omistus 20 - 50 %) ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdisteleminen on tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tällaisia osakkuusyhteisöjä ovat Asunto-osakeyhtiö AOy Saimaanharjun Kuhatie sekä Kiinteistö Oy Taipalsaaren Liikekeskus.

Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.11.2020. Konserniohjeessa luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Valtuuston hyväksymää konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi konsernijohtolle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Konserniohjeessa on määritelty kunnanvaltuuston ja konsernijohton tehtävät. Konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa.

Kunnanvaltuusto

- hyväksyy strategiat, joita sovelletaan soveltuvin osin myös konsernin tytäryhteisöjen toimintaan ja sen kehittämiseen,
- päättää kuntakonsernille ja sen tytäryhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista kunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä,
- arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen vuosittain tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä ja
- hyväksyy konserniohjeet.

Kunnanhallitus

- valitsee kunnan edustajat tytär- ja osakkuus- sekä yhteisyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin sekä nimeää kunnan edustajat näiden yhteisöjen hallituksiin,
- käyttää omistajapuhevaltaa tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä, säätiöissä ja kunnan osakkuus- sekä yhteisyhteisöissä sekä antaa ohjeet kuntaa näiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin,
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä ja saa käyttöönsä yhteisön toiminnan ja tulosten arviointiraportit vuosittain sekä
- raportoi valtuustolle vuosittain yhtiöille asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Kunnanhallituksen konserniohjaukseen liittyvistä tehtävistä ja toimivallasta on määrätty hallintosäännön 19 §:ssä.

Kunnanjohtaja

- toimii konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Seuraavassa on kuvattu olennaisimmat konsernia koskevat tapahtumat tilikaudelta:

Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot

Taipalsaaren kunta omistaa Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot koko osakekannan. Tilikausi oli kiinteistöosakeyhtiön 24. toimintavuosi.

Vuokrien ja käyttökorvausten taso on alueellista keskitasoa. Vuokratulojen kasvua ei voi merkittävästi lisätä, vaan kulurakennetta pitää pyrkiä pienentämään. Asuntojen käyttöaste on noussut tilikauden aikana.

Kiinteistöosakeyhtiön Palvelutalon vuokrien määräytymistä säätelevät ARA-määräykset. Palvelutalo on vuokrattu kokonaisuudessa Eksoten käyttöön ja Palvelutalossa oleva valmistuskeittiö Saimaan Tukipalvelut Oy:n käyttöön. Eksote valitsee vuokralaiset Palvelutaloon. Vuokrauksesta ja reskontrasta sekä muusta kiinteistön hoidosta vastaa yhtiö.

Yrityksen maksuvalmius oli tilikauden lopussa hyvä. Maksuvalmiutta on pystytty ylläpitämään tilivuoden aikana mm. tehostamalla perintää ja rajoittamalla hankintoja.

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Liikevaihto	972 764	948 515	932 021	969 923
Liiketoiminnan kulut (sis.poistot)	-849 072	-834 588	-799 786	-787 173
Liikevoitto(-tappio)	123 692	113 927	112 962	182 750
Rahoitustuotot ja kulut	-69 751	-67 810	-58 809	-52 864
Tilikauden tulos (voitto)	53941	46117	54152	129 885

Lainojen määräytymistä ja takaisinmaksua säätelee ARA- ja lainojen valtion täytetakaussääntö. Korkean velkaantuneisuuden johdosta yrityksen rahoituksellinen liikkumavara on niukka ja lisärahoituksen saanti vaikeaa. Kiinteistöyhtiön varsinaisen toiminnan tulorahoitus oli tilikaudella suunnitelman mukainen. Vieraan pääoman takaisinmaksuaika oli heikko, yli 15 vuotta, mutta se on ARA-määräysten mukainen. Heikko velanhoitokyky yhdessä korkean velkaantuneisuuden kanssa saattaa olla vaarallinen yhdistelmä, mikäli tulorahoitus heikkenisi.

Yhtiölle on laadittu vuonna 2021 kohdekohtaiset korjaus- ja kunnossapitosuunnitelmat on vuosille 2021 - 2025 yhdessä kunnan kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapitosuunnittelun yhteydessä.

Yhtiö on vastannut kunnan asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttamisesta ja tarjonnut kuntalaisille ja muuttajille sopivia ja viihtyisiä vuokra-asuntoja.

Kiinteistö Oy Taipalsaaren asunnot tilinpäätöksen mukaan toiminnan merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä on rahoituskulujen ja lainakorkojen muutokset, asukkaiden vuokramaksukyky, kiinteistöjen ylläpidon kustannukset ja onnettomuudet mm tulipalot.

Kunnanvaltuuston asettamana tavoitteena oli, että yhtiön on selviydyttävä oman liikevaihtonsa turvin ilman kunnan taloudellista tukea.

Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot saavutti kunnanvaltuuston asettaman tavoitteen.

Taipalsaaren Lämpö Oy

Taipalsaaren kunta omistaa Taipalsaaren Lämpö Oy:n koko osakekannan.

Tilikausi oli yhtiön 7. toimintavuosi. Yhtiön toimialana on kaukolämmön tuottaminen ja jakelu. Toiminta-alueena on Taipalsaaren kolme erillistä verkostotaajamaa: Kirkonkylä, Saimaanharju - Konstun alue ja Kuivaketvele.

Kaukolämpöä myytiin kertomusvuonna kaikkiaan 9 584 MWh. Suomen vuotuinen keskilämpötila laski lähes 2 °C edellisvuoteen verrattuna, mikä vaikutti myynnin kasvuun. Yhtiön liikevaihdoksi muodostui 1 067 985 euroa.

Myynti oli lähes 5 % suurempi kuin edellisenä tilikautena. Perus- tai energiamak-suissa ei ollut muutoksia toimintavuoden aikana. Yhteistyökumppani Adven Oy:n rakentama Konstun hakevoimala tuottaa kaukolämpöä Saimaanharju-Konstu -alueelle.

Adven Oy:lta ostetun energian osuus oli 8 064 MWh. Kuivaketveleen maakaasu-öljyvoimalan korvaajaksi hankittiin käytetty biovoimalaitos. Kuivaketveleen biovoimalaitoksen käyttöönoton jälkeen kesällä 2021 yhtiön lämpöenergia tuotettiin pääosin metsähakkeella. Koko vuoden osalta metsähakkeen osuus oli koko tuotannosta 94 %. Vara- ja lisälämpönä käytetyn öljyn ja maakaasun osuus oli 6 %.

Vuosikorjauksen taseisia korjauksia ei ole tehty tilikauden aikana. Saimaanharju-Konstun alueen sekä Kuivaketveleen hakevoimaloiden myötä fossiilisten raaka-ainesten käyttö on vähentynyt yhtiön lämmöntuotannossa.

Yhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut

	2017	2018	2019	2020	2021
Liikevaihto	1 061 589	1 227 083	1 124 129	1 018 777	1 067 985
Myytävän energian hinta (alv 0%)	76,63 €/MWh	92,70 €/MWh	92,70 €/MWh	92,70 €/MWh	85,00 €/MWh
Keskilämpötila	4,7 °C	5,5 °C	5,5 °C	6,8 °C	4,8 °C
Liikevoitto / -tappio	-190 500	-58 600	-76 884	-39 272	- 8 749
Omavarallisuusaste %	6,7	3,1	10,4	11,5	10,8
Velan määrä	1 440 276	1 359 318	1 080 444	1 001 571	992 698

Ohjeistuksen mukaan pysyvän maksukyvyttömyyden uhka on välitön, kun yrityksen liiketulos on negatiivinen ja omavaraisuusaste alle 10 %. Vuonna 2019 on omistaja lisännyt omaa vapaata pääomaa konvertoimalla keskinäisen lainan omaan vapaaseen pääomaan.

Yhtiön tavoitteena on tuottaa asiakkailleen ympäristöystävällistä lämpöenergiaa. Jotta tavoitteeseen päästään, joudutaan yhtiössä tekemään investointeja joko omalla rahoituksella tai ulkopuolisella rahoituksella, jotka voivat aiheuttaa hinnan muutoksia niin liittymien kuin tariffien osalta. Yhtiö on rakennuttanut kaikille alueille biomassavoimaloita. Raaka-ainekustannusten sekä yleisten kustannusten merkittävä nousu saattaa vaikuttaa asiakkailta perittävien maksujen korotuksiin.

Yhtiön tulee huomioida muuttuvat energiantuotantovaihtoehdot ja niiden vaikutukset toimintaansa. Energiasiirtoverkot kuluttavat paljon energiaa ja hukkaan menevä energia pitää pystyä minimoimaan mm uusimalla tai optimoimalla siirtoverkkoja sekä niiden laajuutta ja myös ottamalla käyttöön seurantaa helpottavia laitteistoja.

Taipalsaaren Lämpö Oy:n riskienhallinta tähtää yhtiön suunnitellun tuloskehityksen turvaamiseen, toiminnan jatkuvuuden takaamiseen muuttuvissa tilanteissa sekä yhtiön maksuvalmiuden ylläpitämiseen. Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja hallita liiketoimintaan liittyviä riskejä. Riskienhallinta on jatkuvaa ja systemaattista toimintaa, jonka tavoitteena on estää henkilövahingot, turvata yhtiön omaisuus sekä taata vakaa ja kannattava taloudellinen toiminta.

Toiminnan merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat verkostorakenteesta johtuvien hävikkien kasvaminen, rahoituskulujen ja lainakorkojen muutokset, asiakkaiden maksukyky ja pysyvyys asiakkaina, kiinteistöjen ja verkostojen ylläpidon kustannukset ja onnettomuudet mm tulipalot. Kaukolämmön riskienhallinnan erityispiirteitä ovat pitkät hankintasopimukset sekä tuotantolaitosten ja jakeluverkoston infrastruktuuri, mikä vaatii suuret investoinnit.

Toiminnassa käsitellään pitkäaikaisten hankintasopimusten ja suurten pääomien lisäksi räjähdys- ja paloherkkiä polttoaineita, raskaita laitteistoja, koneita ja laitteita sekä öljyä varastoissa. Suurimmat riskit liittyvätkin teknisiin toimintaedellytyksiin eli kaukolämmön hankintaan sekä tuotannon ja jakelun laitteisiin.

Taipalsaaren Lämpö Oy:n raaka-aineiden ostotoimintoja ohjataan keskitetysti. Tarvarantoimittajien kanssa tehdään vuosisopimuksia, joiden puitteissa hintoja ja toimintumääriä tarkistetaan vuoden aikana. Sopimusten avulla turvataan raaka-aineen saanti ja pyritään tasaamaan hintojen vaihteluista aiheutuvia riskejä. Öljyn osuus polttoaineista pyritään pitämään alle 2 %. Maakaasusta pääpolttoaineena on luovuttu ja sitä käytetään ainoastaan lisä- tai varapolttoaineena öljyn lisäksi.

Taipalsaaren Lämpö Oy:n asiakaskunta koostuu useista erilaisista asiakasryhmistä kuten kunnan omistamista kohteista, liikekiinteistöistä, asunto-osakeyhtiöistä sekä yksittäisistä pienkuluttajista. Nykyistä suurempi asiakaspoistuma voi aiheuttaa riskiä keskisillä verkostoalueilla. Uusien asiakkaiden saaminen on haasteellista, koska korkeahkon perus- ja energiamaksun vaikutus on ollut epäedullinen muihin lämmitysvaihtoehtoihin nähden.

Kunnanvaltuuston asettamana tavoitteena oli, että yhtiön on selviydyttävä oman liikevaihtonsa turvin ilman kunnan taloudellista tukea.

Tilikauden aikana kunta antoi omavelkaisia takauksia investointien rahoittamiseksi.

Tilikauden tappio on 8 749,27 euroa eli 1,90 euroa/asukas.

Taipalsaaren Lämpö Oy ei saavuttanut kunnanvaltuuston asettamaa tavoitetta.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Eksote)

Eksoten tilivuonna 2019 uudistetun perussopimuksessa on sovittu, että "kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma perustuvat jäsenkuntien kanssa käytävään neuvottelumenettelyyn ja näiden mukaisiin kuntayhtymän jäsenkuntatuottoihin.

Kuntayhtymän nettotoimintamenojen enimmäismäärä ei voi olla jäsenkuntatuottoja suurempi. Eksoten taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2022 on tehty. Jäsenkuntaosuuksien yhteissumma ja nettotoimintamenot on määritelty niin, että poistoero huomioiden katettavaa alijäämää ei olisi taloussuunnitelmakauden lopulla.

Eksoten ylijäämä oli likimain 28 900 tuhatta euroa johtuen pääosin Eksoten palkkaharmonisointikiistan vuoksi vuodelle 2021 korotetuista palvelumaksuista kunnille. Valtionavustusta Eksote sai yhteensä 22 600 tuhatta euroa korona-pandemian hoitoon.

Edellisenä vuonna 2020 Eksoten alijäämä oli likimain 28 300 tuhatta euroa johtuen Eksoten palkkaharmonisointikiistan ja koronakuluista. Taipalsaaren kunnan maksuosuudet yllä olevista luvuista on noin 2,82 %.

Saimaan Kuitu Oy

Taipalsaaren kunta omistaa Saimaan Kuitu Oy:n osakkeista ja äänistä 1/3. Yhtiön omistavat Taipalsaaren, Savitaipaleen ja Lemminkäisten kunnat. Kullakin kunnalla on 500 osaketta (33,33 %). Saimaan Kuitu Oy:n kuudes tilikausi oli 1.1.2021 – 31.12.2021.

Saimaan Kuitu Oy:n liikevaihto oli 480 tuhatta euroa (443 tuhatta euroa vuonna 2020). Yhtiön voitto oli 1 tuhatta euroa (tappio 17 tuhatta euroa vuonna 2020). Liikevaihto muodostuu kuitujen vuokrauksesta ja muusta myynnistä.

Yhtiön investoinnit valokuituverkkoihin olivat vuonna 2019 yhteensä 1 Milj. euroa, josta Taipalsaaren kunnan alueelle investointeja oli 25 tuhatta euroa.

Yhtiön korolliset velat olivat 31.12.2020 yhteensä 1,4 Milj. euroa (edv. 1,8 Milj. euroa). Taipalsaaren kunnan takaamaan velkaa yhtiöllä 462 tuhatta euroa.

Tilinpäätöshetkellä siirtokelpoiset liittymämaksut on yhteensä 4,8 Milj. euroa (edv. 4,3 Milj. euroa). Saimaan Kuidun tilikauden lopun käytössä olevien liittymien määrä oli 2 242.

Saimaan Kuitu Oy:lle on laadittu ja vuoden aikana tarkennettu 2022 - 2029 talousarvio ja yhtiön tavoitteena on tuottaa voittoa joka vuosi laaditun talousarvion mukaisesti. Saimaan Kuitu Oy on velaton yhtiö vuonna 2030, jonka jälkeen hanke SVOP sijoituksen takaisinmaksu kunnille voi alkaa.

Taipalsaaren kunnan SVOP-sijoituksen kokonaismäärä on 456 224,42 euroa. Muut osakepääomat sijoitusten -kokonaismäärä yhtiöön on 930 tuhatta euroa.

Yhtiön tilinpäätös sisältää selonteon yhtiön merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä niihin varautumisesta.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Seuraavassa on käsitelty kunnan toiminnan ja talouden kannalta olennaisimpien konserniyhteisöjen toiminnan kehittymistä.

Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot – tuleva kehitys

Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot ei tavoittele voittoa, eikä sille ole omistajan taholta annettu mahdollisen voiton tulouttamisvelvoitetta.

Vuoden 2022 tuloksen odotetaan olevan positiivinen.

Taipalsaaren Lämpö Oy – tuleva kehitys

Yhtiön toimialana on kaukolämmön tuottaminen ja jakelu. Toiminta-alueena on Taipalsaaren kolme erillistä verkostotaajamaa: Kirkonkylä, Saimaanharju-Konstun alue ja Kuivaketvele.

Vuoden 2022 tuloksen odotetaan olevan positiivinen.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä – tuleva kehitys

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoiminta (Eksote) mitoitti vuoden 2022 talousarvionsa siten, että nykyinen toiminta ja palvelutuotanto pystytään ylläpitämään sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjää velvoittavan lainsäädännön mukaisesti.

Eksoten jäsenkunnat esittivät kuitenkin vuoden 2022 talousarvioesitykseen 7 miljoonan euron leikkauksia ja tämä ajoi Eksoten etsimään ratkaisuja talouden tasapainottamiseksi mm. yhteistoimintaneuvottelujen avulla.

Eksoten vuoden 2021 hyvän tilinpäätöksen ansiosta tasapainotustarve suhteessa kuntien antamaan rahoituspohjaraamiin on pienentynyt aiemmasta 7 miljoonasta 3 miljoonaan.

Käytännössä kunnat voivat purkaa jo tehtyjä alijäämävarauksiaan vuoden 2021 tilinpäätökseen ja täten vuosien 2021 ja 2022 kuntien yhteenlasketut lisäkustannukset pienenevät Eksoten vuoden 2022 talousarviossa ilmoittamista kustannuksista 4 miljoonaa euroa.

Kuluvalla vuodelle 2022 Eksote on ilmoittanut tavoittelevansa nollatulosta siten, että kuntaosakkaille ei aiheudu lisäkustannuksia kuluvasta toimintavuodesta.

Eksoten toiminta kuntayhtymänä päättyy 31.12.2022 ja uusi hyvinvointialue valtion rahoittamana aloittaa toimintansa 1.1.2023. Taipalsaaren kuntayhtymäosuus Eksotesta on 2,82 %.

Kuntayhtymä Eksoten purkautumiseen liittyen 31.12.2022 kunnan kuntayhtymäosuus 680 380,46 euroa kirjataan pois taseessa yhtymäosuuksista ja kunnan peruspääomasta.

Muut taloudelliset vastuut selvitetään ja toteutetaan vuoden 2022 aikana. Vanhaa purkamattomaa pakollista varausta on 31.12.2022 jäljellä 325 tuhatta euroa.

Kuntayhtymän purkamiseen liittyen kunnan ja Eksoten välisiä selvitettäviä vastuita on suuruusluokaltaan puoli miljoonaa euroa sekä siirtyvät terveydenhuoltopalveluiden tuottamiseen liittyvät vuokrasopimukset. Loppuselvitys sisältää riskejä, joita ei välttämättä ole vielä tunnistettu. Lisäksi vuoden 2022 Eksoten tulos vaikuttaa loppuselvityksen tilityksiin.

Saimaan Kuitu Oy – tuleva kehitys

Liikevaihdon arvioidaan kasvavan vain hieman vuoden 2022 aikana ja liiketulokseen vaikuttaa merkittävästi kaapelien siirtotyöt jotka jäävät Saimaan Kuitu Oy:n maksettavaksi. Kaapelien siirrot tehdään Myttiössä VT 13 ja Savitaipaleen keskustassa. Saimaan kuitu Oy:n liiketuloksen saaminen selkeästi voitolliseksi vaatii n 2 400 aktiivista liittymäasiakasta, tätä tavoitetta kohti pyritään ja sen nopeuttamiseksi pyritään tekemään hyviä valokuituverkon laajentumishankkeita ja rakennettujen alueiden myyntikampanjoita.

Saimaan Kuitu Oy:n tulovirta muodostuu johtovuokrista, jotka laskutetaan Blue Lake Communicatios Oy:lta (BLC), joka toimii Saimaan Kuitu Oy:n yhteistyö teleoperaattorina. BLC laskuttaa loppuasiakkaalta internet palveluiden kuukausimaksun ja rahoitusmaksun. Rahoitusmaksun BLC tilittää Saimaan Kuitu Oy:lle. Lisäksi tuloja kertyy muista kuituvuokrista ja laittilojen laitepaikkamaksuista. Näillä tuloilla katetaan menot. Saimaan Kuitu Oy:lle on laadittu ja vuoden aikana tarkennettu 2022 - 2029 talousarvio ja yhtiön tavoitteena on tuottaa voittoa joka vuosi laaditun talousarvion mukaisesti.

Saimaan Kuitu Oy on velaton yhtiö vuonna 2030, jonka jälkeen hanke SVOP-sijoituksen takaisinmaksu kunnille voi alkaa. Saimaan Kuitu Oy:n hallitus muuttuu huhtikuussa pidettävässä yhtiökokouksessa, jossa on tarkoitus myös järjestellä yhtiön omistus.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, asetetut tavoitteet saavutetaan, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen 10.5.2016. Ohjeen mukaan toimielinten ja konserniin kuuluvien yritysten tulee käsitellä oman tehtäväalueensa selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Toimielimet ja konsernin yritykset tekevät riskianalyytit ja käsittelevät tulokset kokouksissaan ja raportoivat kunnalle puolivuotiskertomuksessa sekä toimintakertomuksessa.

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Toimintaa ohjaava säädöspohja strategian ja talousarvion ohella perustuu hallintosääntöön, konserniohjeeseen sekä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen. Ohjeistus on riittävää.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus on valinnut kunnan edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin sekä nimennyt kunnan edustajat yhteisöjen hallituksiin. Kunnanhallitus antaa tarvittaessa toimintaohjeita yhtiökokousedustajille / hallituksen jäsenille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallituksen edustajilla yhtiön hallituksessa on raportointivelvoite kunnanhallitukselle yhtiön talouden kehittymisestä ja tavoitteiden saavuttamisesta. Yhteisöjen ja yhtiöiden toiminnasta on raportoitu kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle säännöllisesti. Lisäksi on järjestetty erillisiä yhtiöiden toiminnan ja talouden esittelyyn liittyviä tilaisuuksia kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Kunnanjohtaja on esittänyt kunnanhallituksen toimintaohjeet joko suoraan neuvotteluissa yhteisöjen kokouksissa sekä toimitusjohtajille tai osallistumalla hallitusten kokouksiin ja vähintään kaksi kertaa vuodessa kokoontuvassa yhtiöiden yhtiökokouksessa. Kunnan yhtiöt ovat vuoden aikana kysyneet useita kertoja kunnanhallituksesta kunnan omistajaohjausnäkemystä ajankohtaisiin kysymyksiin.

Konsernitavoitteiden asettaminen ja arviointi

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt vuositavoitteet yhtiölle ja seuraa niitä puolivuotisraportin ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tämän lisäksi yhtiön edustajat esittelivät säännöllisesti toimintaa kunnanhallituksessa ja valtuustossa. Esittelyjen yhteydessä valtuutetuilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä sekä saada tietoja toiminnasta ja taloudesta. Samalla on seurattu tytäryhtiöiden tuloksellisuutta ja taloudellisen aseman kehittymistä. Näistä on myös järjestetty erillisiä kunnanhallituksen kokouksiin liittyviä infotilaisuuksia, joissa on annettu kunnanhallituksen suoraa ohjeistusta toiminnan ja talouden kehittämiseksi.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöjen tulee valmiussuunnitelmin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös erityistilanteissa ja poikkeusoloissa. Tytäryhtiöiden merkittävimmät riskit on kuvattu yhtiöiden olennaisten tapahtumien ja tavoitteiden toteutumisen selonteon yhteydessä. Yritykset ovat hyväksyneet kunnan riskienhallinnan ohjeet ja arvioivat säännöllisesti toimintaansa liittyviä riskejä; raportointi puolivuotisraportissa sekä toimintakertomuksessa.

Käytännössä konsernivalvonta on yhteisöjen kanssa tehtävää yhteistyötä, tietojen vaihtoa ja raportoinnin seuraamista. Yhteisöjen ja yhtiöiden asioita käsitellään säännöllisesti kunnanhallituksessa ja annetaan kunnan kanta kulloinkin käsiteltävään asiaan.

Kehitettävänä osa-alueena konserniohjauksen näkökulmasta nähdään kokonaisuuden kannalta toiminnan dokumentointia läpi vuoden kaikilla tasoilla. Dokumentointi on myös voitava koota yhteen kokoomaan, jota voidaan tarkastella kokonaisuuden näkökulmasta. Tätä varten on syytä valmistella erillinen ja uudistettu konsernitason dokumentaatiomalli ja sen tarkennettu hallinnointimalli.

Keskitetetyt konsernitoiminnot

Konsernin sisällä tehdään yhteistyötä erityisesti teknisen toimen ja lämpöyhtiön välillä. Lisäksi kunnan työllistämisyksikkö on enenevässä määrin pystynyt tuottamaan palveluita kunnan konserniyhteisöille. Kunnan yhtiöt käyttävät myös kunnan yhteisiä resursseja eri muodoissaan, korvauserusteista on sovittu tapauskohtaisesti.

Tiedon kulku ja toimivuus

Konsernin toimijoiden välinen tiedonkulku on hyvää ja kohtuullista. Haasteita on lähinnä aiheuttanut tiedon kulku riittävän ajoissa, jotta asioita voidaan valmistella päätettäväksi sovittuina aikoina.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut**Konsernituloslaskelma (1000 €)**

	2021	2020
Toimintatuotot	21 426	19 527
Toimintakulut	-45 632	-44 671
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	8	-1
Toimintakate	-24 198	-25 144
Verotulot	22 004	20 262
Valtionosuudet	7 518	8 654
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	3
Muut rahoitustuotot	22	19
Korkokulut	-165	-192
Muut rahoituskulut	-56	-140
Vuosikate	5 124	3 463
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-2 281	-2 324
Arvonalentumiset	-28	0
Satunnaiset erät	5	26
Tilikauden tulos	2 819	1 165
Tilinpäätössiirrot	-804	3
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	1	1
Tilikauden ylijäämä	2 016	1 169

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47,0	43,7
Vuosikate/Poistot, %	221,8	150,7
Vuosikate, euroa/asukas	1 116	748
Asukasmäärä	4 593	4 630

Vuonna 2021 konsernin ylijäämä oli 2 015 527 euroa (ed. vuonna 1 168 816 euroa) euroa.

**Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut
(1000 €)**

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 124	3 463
Satunnaiset erät	5	26
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 063	39
Toiminnan rahavirta yhteensä	4 065	3 528
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 220	-1 141
Rahoitusosuudet investointi menoihin	6	17
Pysyvien vastaavien luovutustulo	206	207
Investointien rahavirta yhteensä	-1 008	-917
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 057	2 611
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	5	-19
Antolainojen vähennykset	-5	-34
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	490	169
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 483	-2 302
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-338	338
Oman pääoman muutokset	6	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-22	-40
Vaihtomaisuuden muutos	-15	-2
Saamisten muutos	-695	155
Korottomien velkojen muutos	132	605
Rahoituksen rahavirta	-2 925	-1 130
Rahavarojen muutos	132	1 481
Rahavarat 31.12	3 058	2 926
Rahavarat 1.1.	2 926	1 445
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	3 288	-3 850
Investointien tulorahoitus, %	422,0	308,2
Lainanhoitokate	1,84	1,15
Kassan riittävyys, pv	23	22
Asukasmäärä	4 593	4 630

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, € = Toiminnan ja investointien välisumma tilin-päätös vuodelta ja neljältä edelliseltä vuodelta

Investointien tulorahoitus, % = 100*vuosikate/investointien omahankintameno

Investointien omahankintameno= Rahoituslaskelman investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

Lainanhoitokate= (vuosikate + korkokulut)/(Korkokulut + lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv = 365 pv * Kassavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

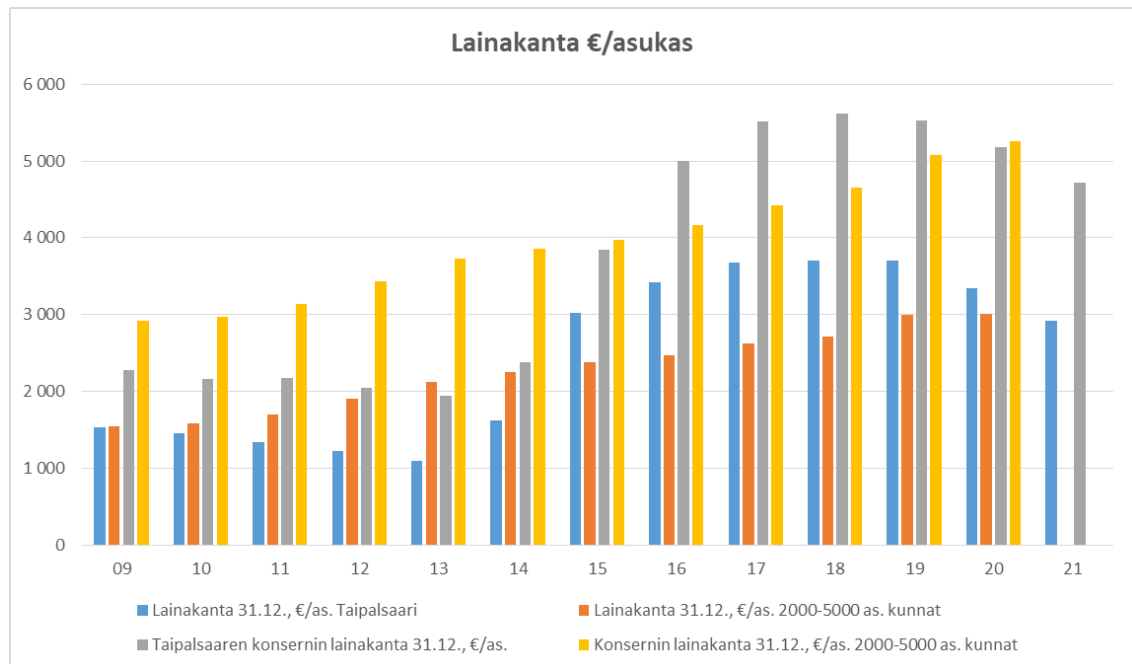
Konsernitase ja tunnusluvut

(1000 €)

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	8 508	8 508
Aineettomat oikeudet	450	548	Arvonkorotusrahasto	40	40
Muut pitkävaikutteiset menot	558	632	Muut omat rahastot	15	10
Ennakkomaksut	42	36	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-1 114	-2 277
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 051	1 216	Tilikauden yli-/alijäämä	2 016	1 169
Aineelliset hyödykkeet			Oma pääoma yhteensä	9 464	7 449
Maa- ja vesialueet	4 974	4 977			
Rakennukset	19 894	21 241	POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 113	2 224	Poistoero	0	0
Koneet ja kalusto	486	551	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	8	9			
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	728	146	PAKOLLISET VARAUKSET		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	28 202	29 149	Eläkevaraukset	0	0
			Muut pakolliset varaukset	252	321
Sijoitukset					
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0	0	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Osakkuusyhtiöosuudet	764	775	Valtion toimeksiannot	833	1 146
Muut osakkeet ja osuudet	431	426	Lahjoitusrahastojen pääomat	185	193
Muut lainasaamiset	342	342	Muut toimeksiantojen pääomat	1	1
Muut saamiset	15	15	Toimeksiantojen pääomat yhteensä	1 019	1 340
Sijoitukset yhteensä	1 551	1 557			
			VIERAS PÄÄOMA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Pitkäaikainen	0	0
Valtion toimeksiannot	851	1 150	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 554	20 851
Toimeksiantojen varat yhteensä	851	1 150	Lainat julkisyhteisöiltä	116	347
			Lainat konsernin sisältä	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Saadut ennakot	0	0
Vaihto-omaisuus			Liittymismaksut ja muut velat	0	18
Aineet ja tavikkeet	118	102	Siirtovelat	0	414
Keskeneräiset tuotteet	21	22	Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	19 846	21 831
Ennakkomaksut	0	0	Lyhytaikainen	0	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	139	124	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 767	2 295
			Lainat julkisyhteisöiltä (ly)	231	506
SAAMISET			Saadut ennakot (ly)	24	24
Pitkäaikaiset saamiset	0	465	Ostovelat (ly)	1 375	1 521
Lyhytaikaiset saamiset	2 824	1 664	Liittymismaksut ja muut velat (ly)	1 234	636
Saamiset yhteensä	2 824	2 129	Siirtovelat (ly)	2 462	2 327
			Laskennalliset verovelat(ly)	2	2
Rahoitusarvopaperit	172	37	Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	7 096	7 310
Rahat ja pankkisaamiset	2 887	2 889	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 677	38 251
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 677	38 251			
			KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omavaraisuusaste, %	25,1	19,5
			Suhteellinen velkaantuneisuus %	52,8	60,1
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	902	-1 108
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	196	-239
			Konsernin lainat €/asukas	4 718	5 183
			Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	21 668	23 998
			Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	24 064	26 363
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 239	5 694
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	342	342
			Asukasmäärä	4593	4630

Omavaraisuusaste, %= 100*(oma pääoma + vähemmistöosuus + konsernireservi) / (koko pääoma – saadut ennakot)
Kertynyt yli-/alijäämä = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä
Lainakanta 31.12.= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)
Lainat ja vuokravastuut = Vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + Vuokravastuut)
Lainasaamiset 31.12.= pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset + muut lainasaamiset

Konsernin omavaraisuusaste on 25,1 % (edv. 19,5 % välttävä), mikä on luokitukseltaan tyydyttävä.

Lainakanta €/asukas Taipalsaari, Taipalsaaren konserni ja vastaavat luvut 2000 - 5000 asukkaan kunnista keskimäärin.

Taipalsaaren kunnan lainakanta 2021 on alle käytettävissä olevien vertailukuntien vuoden 2020 keskiarvon.

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tilikauden tuloksen käsittely

Taipalsaaren kunnan vuoden 2021 tilinpäätöksen tilikauden tulos on 1 926 454,64 euroa ylijäämäinen. Kunnanhallitus esittää, että

- kirjataan lisäksi poistoeron vähennystä yhteensä 92 734,32 euroa.
- siirretään edellä olevista laskettu tilikauden 2021 ylijäämä 2 019 188,96 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan talouden tila on parantunut edelleen edellisestä vuodesta. Edellisen tilikauden lopussa 31.12.2020 ylijäämä johti tilanteeseen, missä vanhat alijäämät on katettu. Tilikauden 2021 jälkeen kertynyttä ylijäämää kunnan taseessa (31.12.2021) on ylijäämän kirjauksen jälkeen 2 530 431,89 euroa.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Käyttötalouden toteutuminen

10 Vaalit

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA-muutos	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	0,00	0	5 427	5 427	5 247,20	-179,80
TOIMINTAKULUT	-238,60	-17 050	-16 400	-33 450	-33 359,59	-90,41
TOIMINTAKATE	-238,60	-17 050	-10 973	-28 023	-28 112,39	-89,39

Tehtäväalueen tavoitteet

Vaalilain määräysten toteutuminen. Kuntavaalit. Tehtäväalue pääsi taloudelliseen tavoitteeseensa koronakustannusten vuoksi tehdyn talousarviomuutoksen jälkeen.

20 Tarkastus ja arviointi

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalaisia ja kunnan hallintosäännössä.

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA-muutos	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	19,56	0	0	0	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	-7 074,64	-15 250	0	-15 250	-13 809,83	-1 440,17
TOIMINTAKATE	-7 055,08	-15 250	0	-15 250	-13 809,83	1 440,17

Tehtäväalueen tavoitteet

Kuntalain 121 §:n mukaisesti toteutunut.

Tehtäväalue pääsi tehokkaasti taloudelliseen tavoitteeseensa, ja alitti talousarvioon arvioidut toimintakulut.

30 Konsernihallinto

Konsernihallinnon tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa.

Konsernihallintoon kuuluvat Hallintopalvelut 300, Kehittämispalvelut 320 ja Sosiaali- ja terveyspalvelut 330 -tehtäväalueet.

300 Hallintopalvelut

Tilivelvollinen, hallintopalvelut: Hallintojohtaja
Tilivelvollinen, työllistämisyksikkö: Kunnanjohtaja

Hallintopalveluiden tehtäväalue vastaa kunnan yleis- ja taloushallinnosta, henkilöstöhallinnosta ja kunnalle kuuluvasta työllisyyden hoidosta, tietohallinnosta, riskienhallinnasta, julkisista hankinnoista sekä kunnan omaisuuden hallintaa koskevista asioista.

Työllistämisyksikkö on oma toiminnallinen vastuualue.

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA-muutos	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	946 380,81	992 192	0	992 192	1 121 698,58	129 506,58
TOIMINTAKULUT	-1 425 605,50	-1 543 898	-16 000	-1 559 898	-1 566 835,59	6 937,59
TOIMINTAKATE	-479 224,69	-551 706	-16 000	-567 706	-445 137,01	122 568,99

Toimintatuotot ylittivät arvioidun. Toimintakulut alittivat arvioidun.

Tehtäväalue pääsi toimintakatteessa taloudelliseen tavoitteeseensa.

Hallintopalvelut talous ilman työllistämisyksikköä (työllistäminen 3040 -kustannuspaikka):

	Alkuperäinen TA2021	TA-muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	860 000,00	0	860 000	981 972,91	121 973
TOIMINTAKULUT	-1 317 205,00	-16 000	-1 333 205	-1 352 254,48	-19 049
TOIMINTAKATE	-457 205,00	-16 000	-473 205	-370 281,57	102 923

Työllistämisyksikkö talous (työllistäminen 3040 -kustannuspaikka):

	Alkuperäinen TA2021	TA-muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	132 192	0	132 192	139 725,67	7 534
TOIMINTAKULUT	-226 693	0	-226 693	-214 581,11	12 112
TOIMINTAKATE	-94 501	0	-94 501	-74 855,44	19 646

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite

Varmistetaan henkilöresurssien riittävyys/toimivuus osaamisen varmistamisella. Rekrytoidaan budjetoitu määrä henkilö-kuntaa.

Kuntalaisten osallistaminen ja osallistumisen edistäminen erilaisin tavoin, sekä kunnan positiivinen näkyvyys

Mittari

Toimenkuvat ja TVA:t ajan tasalla, kun tasa-painotustoimenpiteiden siirrot ovat valmiit.

Kuntalaisillat (krt/vuosi), osallistuva budjetointi, some-näkyvyyden kehitys

Tavoitetaso

Toimenkuvat ovat ajan tasalla, TVA ajan tasalla. Varahenkilöjärjestelmä suunniteltu esim. sairauspoissaolojen varalle.

Kuntalaisten osallistamisessa on monenlaisia tapoja käytössä; kuntalaisillat, osallistuva budjetointi. Positiivinen some-näkyvyys paranee.

Työhyvinvointiohjelman laatiminen	Työtyytyväisyyden parantuminen (kyselyt) liikunta-aktiivisuuden parantuminen (hanke)	Ohjelma ja tavoitteineen hyväksytty
Tasapainoinen kuntatalous	Kriisikuntakriteerit	Kuntalain mukainen talouden tasapaino suunnittelukauden aikana
Pitkäaikaistyöttömyyden hoitaminen vastaamalla Eksoten tavoitteisiin mahdollisimman hyvin, kunnan oman talousarvion puitteissa.	Kunnan työmarkkinatukiosuus <200 000 euroa/vuosi (vuonna 2019/176 860 euroa/ennuste ja vuosi 2020/253 048 euroa/ennuste, työllistämistä 20%)	Työllistämisyksikkö toimii ja sen erilaisissa tehtävissä/toimenpiteissä on keskimäärin 10 henkilöä/kk. Jos henkilöitä ei saada esim. kuntouttavaan työtoimintaan, selvitetään mahdollisuuksien rajoissa esteet yhdessä esim. Eksoten kanssa.

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Toimintavuoden toimintaa oli maaliskuusta lähtien globaalin koronaepidemian johdosta poikkeusoloineen työllistävä.

Taulukon 1. tavoite:

Kuntatasolla tehtäväkuvaukset on tarkistettu. Tilikauden alussa käyttöönotettu tiedonhallintamalli ohjaa tehtävänkuvauksen toimintaa johtamisen ja prosessien sekä varautumisen näkökulmasta.

Aikaisempina vuosina aloitettu kuntatason tehtävien vaatavuuden arviointi ja mallinnus -työ (TVA-työ) on hyväksytetty tilikauden aikana YT-ryhmässä ja kunnanhallituksessa. Varahenkilöjärjestelmä on soveltuvalla tavalla käytössä. Työskentelyvahvuudessa olevan toteuttavan organisaation henkilöstömäärä on vähäinen, ja alhaisempi kuin maakunnan muissa maaseutukunnissa.

Hallintopalveluiden projektihenkilöstön määrä oli tilikauden 2021 alle budjetoidun.

Tavoite on saavutettu.

Taulukon 2. tavoite:

Viestintää on systematisoitu ja vastuutettu hallintokunnittain. Viestintäryhmä linjaa yleisesti viestintää. Hyvinvointiluotsi vastaa kunnan some-viestinnästä, muilta osin vastuu hallintokunnilla. Tiedonhallintamalli ohjaa myös viestintää. Kriisiviestinnästä vastaa kunnanjohtaja.

Tietojohtamista varten vuonna 2020 käynnistetyt lakisääteiset tietojohtamisen kehityshankkeet saatiin valmiiksi monilta osin tilikauden 2021 aikana. Henkilöstöhallinnon ohjelmien toteuttamisen tueksi selvitettyjä digitaalisista järjestelmistä pääpaino keskittyi työajanseurantarjontajärjestelmän kartoitukseen. Työhyvinvointiohjelmiaan liittyvä henkilöstökyselyitä toteutettiin toimintavuonna 2021.

Tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintamallin käyttöönotto suoritettiin toimintavuonna 2021 mm. uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönoton myötä. Uusi tiedonhallintamalli ohjaa kunnan toimintojen tiedon prosesseja ja johtamista. Tietojohtamisen investointihankkeista pääosa on valmistunut toimintavuoden 2021 lopulla ja osa jatkuu aina vuoden 2023 loppuun saakka tiedonhallintalain mukaisesti. Talousraportoinnin uudet lakimääräiset velvoitteet valtionkonttorille on ollut yksi keskeinen onnistunut saavutettu tavoite, mikä on lisännyt erityisesti taloushallinnon kvartaaliraportointeja.

Tavoite on saavutettu muutoin. Tavoitetta kuntalaisiltojen järjestämisessä ei saavutettu koronapandemian vuoksi.

Taulukon 3. tavoite:

Työhyvinvointiohjelman laadinta on käynnissä ja toimenpiteitä on tehty. Työhyvinvointiohjelman väliraportti on esitetty kunnanhallitukselle suunnitelman mukaisesti joulukuun lopun kokouksessa vuositavoitteen toteutumisen toteamiseksi. Tavoite on saavutettu.

Taulukon 4. tavoite:

Kuntatalouden tunnusluvut ovat parantuneet toteutuneen ylijäämän johdosta

Hallintopalveluille asetetuista tasapainotusohjelman 2019 – 2022 -tavoiteasetannasta: Kunnan talouden tasapainotusohjelman 2019 -vaatimus hallintopalveluiden säästöille olivat kokonaisuudessa noin 5 % per jokainen vuosi lisäsäästöä toimintakuluihin aina edellisestä toimintavuodesta pysyväksi säästöksi. Tavoitteet eivät ole realistisia (kunnan lakimääräisten velvoitteiden kasvun, toimintaympäristön muutoksien sekä asetettuihin toiminnallisiin lisätavoitteisiin nähden ottaen huomioon), koska kustannusten lähtötaso oli jo muihin kuntiin nähden pienempi.

Tavoite on saavutettu.

Taulukon 5. tavoite:

Työllistämisyksikkö saavutti toiminnalliset tavoitteensa aktiivitoimenpiteiden osalta. Vuonna 2020 aktiivitoimenpiteissä oli 59 henkilöä, joista kunnalle työllistynyt 17 henkilöä ja avoimille työmarkkinoille 11 henkilöä. Työttömyys aleni edellisestä vuodesta (-1,9 %), mutta pitkäaikaistyöttömyys kasvoi. Työmarkkinatuen kuntaosuudessa ei näin ollen päästy tavoitteeseen. Kuntaosuus oli 284.088 euroa (+42.186 euroa).

310 Tukipalvelut

Tilivelvollinen: Hallintojohtaja

Ei toimintaa ja kirjanpidollisia tapahtumia tilikauden aikana.

320 Kehittämispalvelut

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Kehittämispalveluiden tehtäväalue vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa viestintään ja markkinointiin, elinkeinoelämän edistämiseen, kunnan kehittämishankkeisiin, vapaa-ajan asumiseen ja saaristoasioiden hallintoon liittyvistä tehtävistä.

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA-muutos	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	50 315,49	31 400	0	31 400	50 183,84	18 783,84
TOIMINTAKULUT	-238 886,87	-254 820	0	-254 820	-298 047,13	43 227,13
TOIMINTAKATE	-188 571,38	-223 420	0	-223 420	-247 863,29	-24 443,29

Tehtäväalue on kirjattu AktivOiva-hankkeen työllistämistuet ja menot. Ne ovat kuitenkin budjetoitu hallintopalveluiden tehtäväalueelle.

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Kirkonkylän-Saimaanharju-Konstun-Ketveleen alueen yleiskaavoitus alkanut	Kaavoitus päätöksenteossa	Strateginen yleiskaava valmistuu 2021-2022
Elinkeinojen edistäminen	Uusien yritysten nettoperustanta, kpl Työpaikkaomavaraisuuden positiivinen kehitys	Hyvä yhteistyö ja toimiva yhteistyö yrittäjäjärjestön ja erisidosryhmien kanssa tuo kuntaan uutta yrittäjyyttä
Taipoloksen alueen kehittäminen	Kehittäminen osana Konstun alueen kaavoitusta saatu päätöksentekoon	Mahdollistetaan kiinteistössä ja alueella monipuolinen yritystoiminta
Kutilan kanava-hankkeen rahoituksesta saatu päätökset	Kuntin rahoitusosuus korkeintaan 1/3 -osa hankkeen kokonaiskustannuksista	Kanava-alueen maaomistus ja valtiovarain rahoitusosuus varmistettu
Kunnan brändin kirkastaminen ja näkyvyyden parantaminen 450 juhluvuoden kautta	Tavoitetaan yhä useampi kuntalainen ja loma-asuja.	Viestintä ja markkinointi on suunnitelmallista ja kattaa koko vuoden
Saimaan saaristoreitin toimintaedellytysten parantaminen yhteistyössä kuntien ja virkistysalueiden kanssa	Yhteysaluksen asiakasmäärä >1 500	Pyöräilyreitit suosion kasvattaminen

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat**Taulukon 1. tavoite:**

Yleiskaavaa valmistellaan tavoitteellisesti niin, että tavoiteaikataulu on mahdollinen.

Taulukon 2. tavoite:

Yrittäjäjärjestön kanssa säännölliset kokoukset aloitettu. Vuoden aikana Taipalsaarelle perustettiin 21 yritystä ja lopetti 21 yritystä, joten nettoperustanta 0 kpl.

Taulukon 3. tavoite:

Tavoite saavutettu siltä osin, että on osana Konstun alueen kaavoitusta. Toimintamalleja kehitetään mm. yhteistyössä Lab:n opiskelijoiden kanssa.

Taulukon 4. tavoite:

Valtion rahoitus ei ole vielä varmistunut. Edunvalvontatyö yhdessä Lappeenrannan kaupungin ja Maakuntaliiton kanssa jatkuu tiiviisti vuonna 2022.

Taulukon 5. tavoite:

Markkinointia on tehty suunnitelman mukaisesti, budjetin rajoissa. Kärkiteemana kuntamarkkinoinnissa oli Taipalsaari450 –juhluvuosi.

Taulukon 6. tavoite:

Saimaan saaristoreitin liikennöinnin järjestämisestä otti vastuun EKVAS, joka teki pitkän sopimuksen yhteysaluksesta. Rasti-alueen liikennöinti kustannetaan asiakasmaksutuotoilla ja kuntien rahoituksella. Kesän asiakasmäärä oli yli 2 000.

330 Sosiaali- ja terveystalot

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA-muutos	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	130 437,84	137 000	0	137 000	128 232,00	-8 768,00
TOIMINTAKULUT	-15 830 733,73	-15 376 278	0	-15 376 278	-15 224 551,48	-151 726,52
TOIMINTAKATE	-15 700 295,89	-15 239 278	0	-15 239 278	-15 096 319,48	142 958,52

Tehtäväalue pääsi tavoitteeseensa.

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Palvelusopimuksen toteutus	Talousraamissa pysyminen	Palvelusopimuksen palvelu- taso
Toimiva yhteistyö Eksoten kanssa palvelujen toteuttamisessa	Talouden ja toiminnan säännöllinen raportointi	Talouden ja toiminnan raportit ajantasaisia
Hyvinvoinnin edistäminen on osa kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua	Hyvinvointisuunnitelmassa on nimetty selkeät hyvinvoinnin edistämisen painopistealueet	Strategia ja hyvinvointisuunnitelma ohjaavat suunnitelmallisesti hyvinvoinnin edistämisen käytännön toimenpiteitä
Sähköinen hyvinvointikertomus ja sen hyödyntäminen on osa toiminnan ja talouden suunnittelua	TEAvisari	Sähköinen hyvinvointikertomus on käytössä ja työkalua hyödynnetään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteitä nimettäessä kaikilla toimialoilla

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat**Taulukon 1. tavoite:**

Tavoite on toteutunut. Alijäämäärisi ei toteutunut, kun Eksote sai koronakustannusten kompensaaion täysimääräisenä. Palvelumaksut-tilin kustannuksia pienensi suunniteltu pakollisen varauksen purku 804.798 euroa. Eksoten palveluostot pakollisen varauksen jälkeen olivat 15,05 milj. euroa.

Ote talousarvio 2021 s. 26:

Eksoten maksut ja arvioidut maksut ovat eri vuosina:

TP 2019	TA 2020	TA2020e	TA 2021
14 753 542	15 200 000)	15 650 000	15 189 268)

*) arvioitu maksuosuus 14.649 milj. euroa ja alijäämä-varaus 551 t€

**) arvioitu maksuosuus 15.855 milj. euroa ja Eksoten mahdollisen positiivisen tuloksen myötä ehdollista poistoeron purkua 0,820 milj. euroa

Taulukon 2. tavoite:

Talouden raportointi on säännöllistä.

Taulukon 3. tavoite:

Tavoite on toteutunut. Kuitenkin toiminnassa on parannettavaa koordinoinnin ja säännöllisyyden suhteen.

Taulukon 4. tavoite:

Ei riittävästi osata hyödyntää, on parannettavaa.

VAALIT, TARKASTUS JA KONSERNIHALLINTO YHTEENSÄ

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA-muutos	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 127 153,70	1 160 592	5 427	1 166 019	1 305 361,62	139 342,62
TOIMINTAKULUT	-17 502 539,34	-17 207 296	-32 400	-17 239 696	-17 136 603,62	-103 092,38
TOIMINTAKATE	-16 375 385,64	-16 046 704	-26 973	-16 073 677	-15 831 242,00	242 435,00

40 Sivistyspalvelut**400 Sivistyspalveluiden hallinto**

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tukea ja kannustaa kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia luomalla edellytyksiä tasokkaaseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen ja monipuoliseen vapaa-aikaan. Sivistystoimi tuottaa laadukkaita asiakaslähtöisiä palveluita kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Työ sivistyspalveluiden hallinnossa on keskittynyt hallinnollisten tehtävien hoitamiseen, kuten sivistyslautakunnan tukemiseen toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa. Lisäksi kunnan talouden sopeuttamistyöryhmän ehdotusten ja kunnanvaltuuston keväällä 2019 tekemien talouden sopeuttamistoimien eteenpäin vieminen on ollut keskiössä sivistyspalveluiden hallinnon työssä. Vuonna 2021 sivistyspalveluiden työtehtävät lisääntyivät vahvasti Taipalsaaren kunnan 450-juhlavuoden toimintojen myötä.

Ruokapalvelut

Taipalsaaren kunnan ruokapalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä vastaa kunnan ruokapalveluyksikkö. Se tuottaa keskitetysti ateriat kunnan varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä järjestää mahdollisuuksien mukaan myös kahvi- ja/tai ruokatarjoilua kunnan eri tilaisuuksiin. Ruokapalveluyksikkö pitää ruokapalveluiden tason ja ruoan laadun hyvänä sekä suositusten mukaisena. Ruokapalveluyksikkö on ollut sivistyspalveluiden alaisuudessa vuoden 2020 alusta.

Vuosi 2021 oli vaiheikas ruokapalveluissa. Ajalla 1–8/2021 ruokapalveluiden esihenkilöpalvelut ostettiin Saimaan Tukipalvelut Oy:ltä. Taustatyö ja neuvottelut ruokapalveluiden mahdollisesta siirrosta Saimaan Tukipalvelut Oy:ön olivat henkilöstöä työllistävä asia vuonna 2021. Kesäkuussa 2021 sivistyslautakunta päätti, että Taipalsaaren kunnan ruokapalvelut tullaan järjestämään jatkossa kunnan omana palveluna. Syyskuun 2021 alusta lähtien esihenkilöpalvelut on järjestetty määräaikaisena.

Vuoden 2021 aikana osa perusopetuksen oppilaista on ollut etäopetuksessa koronapandemian vuoksi. Ruokapalvelut hoitivat tarvittaessa etäopetuksessa olleiden oppilaiden koulu-ruokahuollon. Ruokapalveluissa oli vuoden 2021 aikana paljon pitkäaikaisia poissaoloja. Sijaisten saamisessa ilmeni haasteita.

Hanketoiminta tukee Taipalsaaren sivistyspalveluiden toimialueen toimintakulttuurin kehittämistä. Hanketoiminta mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja hyvien käytänteiden jakamisen erilaisissa yhteistyöverkostoissa. Vuoden 2021 aikana Taipalsaaren kunnan sivistyspalvelut olivat mukana 20 hankkeessa. Hankkeiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta ja hankkeiden hallinnollinen työ vaati entistä enemmän työaikaa.

HANKKEET 2021	
1	Koulujen kerhotoiminta
2	Tutoropettajatoiminta
3	Tutoropettajaverkosto
4	Tasa-arvon edistäminen
5	Kielten tutoropettaja
6	Poikkeusolojen tasoittaminen esi- ja perusopetuksessa
7	Oikeus oppia
8	Digiopettaja
9	Harrastamisen Suomen malli
10	Lukutaito ja lukemisen kulttuuri
11	Poikkeusolojen tasoittaminen varhaiskasvatuksessa
12	Koko ikä liikettä
13	Metku
14	Taipalsaari historia
15	Kohtaamispaikka / Luoto
16	Taipalsaari 450
17	Etsivä nuorisotyö
18	Mopopaja
19	Lastenluantait liitoon
20	Sitouttava kouluyhteistyö

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

Tavoite	Mittari / Toimenpiteet	Toteuma
Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen. Kehityskeskustelu / työntekijä. Ammatillinen kehittyminen.	Toteutuneet kehityskeskustelut ja täydennyskoulutussuunnitelma.	Ei toteutunut. Kehityskeskusteluja ja niihin liittyvää täydennyskoulutus-suunnitelman päivittämistä ei järjestetty.
Henkilöstön työhyvinvointi, ei kasvu sairaspoissaoloissa.	Hyvinvointikyselyn tulokset, poissaolomäärät.	Ei toteutunut. Poissaolomäärissä oli todella iso kasvu edeltävään vuoteen verrattuna.
Yläkoululaisten myönteinen suhtautuminen kouluruokailuun.	Asiakastytyväisyyskysely, kyselyn tuloksen keskiarvo vähintään 7,2.	Ei toteutunut. Kyselyä ei järjestetty.

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA -muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	447 111,30	534 910	0	534 910	537 447,76	2 537,76
TOIMINTAKULUT	-756 508,14	-932 144	0	-932 144	-907 367,24	-24 776,76
TOIMINTAKATE	-309 396,84	-397 234	0	-397 234	-369 919,48	27 314,52

470 Perusopetus

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Taipalsaaren kunnassa toimii kolme perusopetuksen yksikköä: kirkonkylässä, Saimaanharjulla ja Vehkataipaleella. Perusopetuksen piirissä oli 477 oppilasta kevätlukukaudella 2021 ja 461 oppilasta syyslukukaudella 2021. Kaikki harjaantumisopetuksen opetus keskitettiin kirkonkylän koululle syyslukukauden 2021 alusta lähtien. Kirkonkylän koulussa toimi kolme pienryhmää. Joustavan perusopetuksen (jopo) luokka jatkoi toimintaansa Saimaanharjun koululla. Syyslukukauden 2021 alussa luokka siirtyi nuorisotalo Helmestä Saimaanharjun koulun yhteydessä olevaan entiseen esiopetustilaan. Samaan rakennukseen perustettiin Loiste-ryhmä, jonka tarkoituksena on tarjota akuuttia koulunkäynnin ja opiskelun tukea esimerkiksi oppilaille, joilla on vaikeuksia tulla kouluun. Esiopetusta annettiin sekä Taipalsaaren kirkonkylän koulussa (41 oppilasta) että Vehkataipaleen koulussa (11 oppilasta).

Perusopetuksen yleistavoitteena on laaja-alainen osaaminen eli tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostama kokonaisuus. Koulujen painopistealueina on ollut muun muassa hyvät kaveri- ja vuorovaikutustaidot, laadukas perusopetus, toimiva yhteisö, tunne- ja vuorovaikutustaidot, oppilaiden osallistaminen, Taipalsaari 450 vuotta, metsäkoulu, lukutaidon tukeminen ja lukemiseen innostaminen sekä terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö (mm. liikenneturvallisuuteen panostaminen sekä kiusaamisen ja epäasiallisen käytöksen ehkäiseminen).

Tunnusluku	TP2019	TP2020	TP2021
Oppilasmäärä 1.-9.-lk yht. (20.9.)	488	477	461
tehostetun tuen oppilaat	53	58	56
erityisen tuen oppilaat	39	43	51
Koulukuljetukset, €	315 782	257 678	328 184
kuljetusoppilaat	166	242	253
Oppilaita/opettaja, yleisopetus	15	16	14
tuntikehys, yleisopetus	721	740	745
tuntikehys, erityisopetus	192	208	203
Tuntia/1.-9. lk opp.	1,87	1,99	2,06
Tuntia/1.-9. lk opp., yleisopetus	1,82	1,97	2,10
Toimintatuotot, perusopetus	141 665	144 589	284 357

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Mittari / Toimenpiteet</i>	<i>Toteuma</i>
Oppilasarvioinnin ja työskentelytapojen kehittäminen.	Monipuolisuus ja yhdenvertaisuus oppilasarvioinnissa. Vaihtelevat ja innostavat työskentelytavat. Itsearviointi ja oppilaskysely.	Toteutunut. Oppilasarviointia ja työskentelytapoja on kehitetty entisestään. Kehittäminen jatkuu edelleen.
Koulu yhteisöjen hyvinvointi, ei kasvua sairauspoissaoloissa. Henkilöstön ammatillinen kehittyminen.	Hyvinvointikyselyn tulokset, poissaolomäärät. Toteutuneet kehityskeskustelut. Täydennyskoulutussuunnitelmat.	Toteutunut osin. Kehityskeskustelut järjestettiin. Sairauspoissaoloissa pientä vähennystä (-1,9%).
Palveluverkkouudistuksen muutosten vakiinnuttaminen. Toimivat organisaatiot, tyytyväiset palvelukäyttäjät.	Toimivuuden ja tyytyväisyyden mittaaminen (kyselyt eri kohderyhmille).	Toteutunut osin. Kattava kysely perusopetuksesta kaikille huoltajille. Koulukohtaisia oppilaskyselyjä.

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA -muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	144 588,89	68 051	0	68 051	284 357,42	216 306,42
TOIMINTAKULUT	-4 258 396,00	-5 184 371	72 287	-5 256 658	-5 117 957,81	-138 700,19
TOIMINTAKATE	-4 113 807,11	-5 116 320	72 287	-5 188 607	-4 833 600,39	355 006,61

Toimintatuottojen iso positiivinen poikkeama talousarvioon nähden johtuu saaduista hankkeavustuksista. Hankkeiden määrä ja niiden myötä saatujen avustusten määrä lisääntyi paljon edellisestä vuodesta. Vuoden 2021 talousarviosta oli jäänyt epähuomiossa budjetoimatta kahden (2) aineenopettajan palkkakustannukset syyslukukauden osalta. Osa puuttuvista palkkukuluista (22 980 euroa) siirrettiin määrärahamuutoksena varhaiskasvatuksen tehtäväalueen EHA-päivähoidon kustannuspaikalta ja osaan (49 307 euroa) kunnanvaltuusto myönsi lisämäärärahan. Lisämäärärahaa ei olisi tarvittu, vaan puuttuvat kulut olisi pystytty tekemään määrärahasiirtoina sivistyspalveluiden sisällä.

480 Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Kunnassa toimi vuoden alusta yksi päiväkoti Saimaanharjulla, Päiväkoti Satulaiva. Saimaanharjun päiväkotiin sijoitettiin kaikki palveluiden piirissä olevat 1-5-vuotiaat lapset.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärä oli 168 lasta 31.12.2021 (luku sisältää myös palvelusetelipäiväkodissa olevat lapset). Luku on noin 67 % Taipalsaarella asuvista 0–7-vuotiaista. Lukuun ei ole laskettu 6-vuotiaita, jotka ovat paikalla vain 4 tuntia esiopetuksessa. Alla olevasta taulukosta näkyy varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisten lasten määrä kolmen vuoden ajalta.

	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
0–7 vuotiaat lapset päivä-hoidossa	177	170	168
kunnan 0–7 v. lapset	279	270	252
%	63 %	63 %	67 %

Esiopetus

Esiopetukseen osallistui vuoden 2021 aikana yhteensä 108 lasta (keväällä 56 ja syksyllä 52 oppilasta). Esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatusta tarvitsi 73 % edellä mainituista oppilaista. Pelkkään esiopetukseen osallistui 27 % oppilaista. Esiopetusta ostettiin ostopalveluna yhdelle oppilaalle. Alla olevasta taulukosta näkyy esiopetusikäisten oppilaiden määrä ja palveluntarpeet kolmelta vertailuvuodelta.

	2019	2020	2021
Esiopetukseen osallistuneet	89	96	108
Esiopetus + päivähoito	71 % (63)	73 % (70)	73 % (79)
Maksuton esiopetus	29 % (26)	27 % (26)	27 % (29)

Osto- ja myyntipalvelut

Vuoden aikana varhaiskasvatuspalveluita myytiin myös kunnan ulkopuolelle.

Palveluseteli

Palvelusetelin piirissä oli seitsemän (7) lasta 31.12.2021. Palveluntuottajina on tällä hetkellä neljä yksityistä päiväkotiä Lappeenrannasta.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuksen 1. luokan oppilaille tarjottiin iltapäivätoimintaa. Aamutoimintaa järjestettiin vain erityishuolto-ohjelman piirissä oleville oppilaille. Kehitysvammaisten lasten varhaiskasvatuksesta, koululaisten aamu- ja/tai iltapäivähoidosta ja loma-ajan hoidosta on sovittu Eksoten kanssa palvelusopimuksella. Erityishuoltolain mukaan varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta on maksutonta palvelua, jos lapselle on tehty erityishuolto-ohjelma vammaisuuden kanssa.

Seuraavasta taulukosta näkyy aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden määrä kolmelta vertailuvuodelta. Vuonna 2021 iltapäivätoimintaan osallistui yhteensä 49 oppilasta (kevällä 21 ja syksyllä 28 oppilasta).

	2019	2020	2021
Iltapäivätoiminta	68	50	49
Aamu- ja iltapäivätoiminta	4	4	3

Lasten kotihoidon tukeminen

Lapsiperheet ovat oikeutettuja taloudellisiin tukiin, jotka auttavat lapsen hoidon järjestämisessä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa. Kunta tukee lapsiperheitä rahoittamalla kotihoidon tukea ja kuntalisää, yksityisen hoidontukea ja kuntalisää, joustavaa tai osittaista hoitorahaa. Tuet maksaa Kela.

Tukien käyttö Taipalsaarella

Kotihoidon tukea sai 80 perhettä. Yksityisen hoidon tukea käytti 4 perhettä. Perhe ei ole asiakassuhteessa kuntaan, joten kunta ei saa toiminnasta tuloja. Osittaista/joustavaa hoitorahaa käytti 18 työssä käyvää perhettä.

	2019	2020	2021
Alle 3-vuotiaat lapset kunnassa	92	94	92
Kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki	89	77	80
Kotona hoidettiin (%) alle 3-vuotiaista lapsista	96 %	81 %	87 %

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

Tavoite	Mittari / Toimenpiteet	Toteuma
Lapsiryhmien käyttöasteen parantaminen	Ka vähintään 85 %, seuranta kuukausittain.	Ei toteutunut. Satulaivan päiväkodin käyttöaste koko vuoden osalta oli 67%. (kevät 70%, syksy 65%). Syksyllä päiväkotikäynnistettiin 7-ryhmäisenä vähäisen alle 3-vuotiaiden määrän vuoksi. Päiväkotiin tuli koko syksyn uusia perheitä ja marraskuussa päiväkotikäyttöä täyttyi.
Henkilöstön lomasuunnittelun tehostaminen, lomat 90 % koulujen loma-aikoina	Lomat 90 % koulujen loma-aikoina	Ei toteutunut. Koulujen loma-aikoina myönnettiin n. 80 % lomista. Toiminnan luonteesta johtuen lomia myönnettiin myös muina aikoina.

Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen, ei kasvua sairauspoissaoloissa. Ammatillinen kehittyminen.	Hyvinvointikyselyn tulokset, poissaolomäärät. Toteutuneet kehityskeskustelut. Täydennyskoulutussuunnitelma	Toteutunut osin. Satulaivan henkilöstölle toteutettiin keväällä 2021 Toimiva työyhteisö -kysely, Lisäksi työterveys organisoiti työpaikkaselvityksen. Näiden kyselyiden ja tulosten pohjalta toimintakulttuuria kehitetään edelleen. Sairauspoissaoloissa on reilua kasvua edeltävään vuoteen verrattuna. Kehityskeskustelut toteutuivat koko henkilöstön osalta. Henkilöstöä koulutettiin lisäksi varhaiskasvatuksen sisällöistä.
--	--	--

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA -muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	288 689,21	297 340	0	297 340	284 279,83	-13 060,17
TOIMINTAKULUT	-2 234 542,33	-2 423 092	-22 980	-2 400 112	-2 400 335,26	223,26
TOIMINTAKATE	-1 945 853,12	-2 125 752	-22 980	-2 102 772	-2 116 055,43	-13 283,43

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot eivät toteutuneet odotetulla tavalla johtuen koronapandemiasta, koska perheille annettiin maksuhuojennuksia. Toimintatuottojen aleneminen johtuu myös osin 1.8.2021 voimaan tulleesta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksesta, minkä seurauksena asiakasmaksuja alennettiin korottamalla maksujen perusteena olevia tuloarvoja 31 prosenttia. Lisäksi sisaruksilta perittäviä maksuja alennettiin. Miinusmerkiseen toimintakatteeseen vaikuttaa myös määrärahamuutos (22 980 euroa) varhaiskasvatuksen tehtäväalueen EHA-päivähoidon kustannuspaikalta Saimaanharjun koulun kustannuspaikalle 4740 (palkat ja sivukulut).

490 Kulttuuri ja vapaa-aika

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Taipalsaarella tuetaan kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla vapaa-ajan palveluja sekä mahdollistamalla hyvät puitteet omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Lisäksi kunta tukee kolmannen sektorin toimijoita ja pyrkii lisäämään yhteisöllisyyttä. Syksyllä 2021 henkilöstötilanne vahvistui kulttuuri- ja vapaa-ajan sektorilla, kun kulttuuriluotsi aloitti työnsä palkkatuen turvin lokakuussa 2021.

Taipalsaaren kunnankirjaston tehtävänä on voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaen tarjota kuntalaisille pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjota opastusta ja tukea tiedonhankintaan. Tehtävänsä toteuttamiseksi kirjasto ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä tarjoaa tilaa kuntalaisten harrastustoimintaan, opiskeluun ja viihtymiseen.

Kirjaston tavoite oli toteuttaa lastenkirjastotyötä vuosikellokalenterin mukaisesti. Kohderyhminä olivat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ryhmät. Ryhmiä oli yhteensä 39. Tavoite oli 2 ohjattua tuntia/tuokiota / ryhmä / lukuvuosi. Toteutuneita tunteja/tuokioita oli 58 eli keskimäärin 1,49 tuntia/tuokiota /ryhmä / lukuvuosi, joten tavoite ei toteutunut. Syynä tähän oli koronan aiheuttamat rajoitukset sekä vakituisten lasten- ja nuorten kirjastoyhteistyöstä vastaavan työntekijän puuttuminen.

Koronaan liittyvät rajoitukset ja niiden jatkuva muuttuminen vaikeuttivat palvelujen järjestämistä läpi vuoden. Ajalla 4.3.–18.5.2021 pystyimme tarjoamaan mahdollisuuden pelkästään ennakkoon varatun aineiston noutamiseen. Omatoimikirjasto oli pois käytöstä 4.3.–1.6.2021 ja 13.–31.12.2021. Rajoituksista huolimatta kokonaislainaus lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 3,87 % ja kirjastokäynnit 22,27 %.

Kirjastossa oli myynnissä Taipalsaari 450 -juhlavuoden tuotteita. Myynti onnistui hyvin. Esi-merkiksi Taipalsaaren historia -kirjaa myytiin 101 kappaletta. Näyttelytoiminta vilkastui juhlavuotena niin, että kirjaston näyttelytilassa oli kahdeksan näyttelyä. Edellisenä vuonna oli yksi. Kuluvana vuonna näyttelytila on varattu marraskuun loppuun asti.

Kirjaston keskeiset luvut	2020	2021
Kokonaislainaus	58 154	60 402
Lainat/asukas	12,4	13,2
Kirjastokäynnit	17 676	21 613
Tapahtumien osallistujamäärä	1 241	1 357
Kokoelmat yhteensä	39 148	39 707
Kirjakokoelmat yhteensä	33 725	34 257
Aineistoraha	30 400	31 300

Nuorisopalveluiden tavoitteena on nuorten elinolojen parantaminen sekä terveen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kasvun tukeminen ja vahvistaminen. Nuorisotyö tarkoittaa käytännössä nuorten vapaaehtoisuuteen perustuvaa ohjattua ja kasvatuksellista toimintaa. Nuorisotyö pyrkii toiminnoillaan ehkäisemään nuorten syrjäytymistä sekä lisäämään nuorten osallisuutta. Nuorisopalveluiden toimintakenttään kuuluvat etsivä nuorisotyö, nuorisotalotyö, koulu-nuorisotyö, digitaalinen nuorisotyö, nuorisovaltuustotoiminta, tapahtumat sekä ehkäisevä päihdetyö.

Nuorisotalotoiminta	2020		2021	
	Aukioloker- rat	Kävijämää- rät(ka)	Aukiolo- kerrat	Kävijämää- rät(ka)
Nuorten avoimet ovet 13–17-vuotiaat				
Tammi-Toukokuu	44	38	41	19
Kesä-Elokuu	34	30	36	24
Syys-Joulukuu	72	47	79	29
	2020		2021	
Varhaisnuoris- kerho 5.-6.-luokka- laiset	Kerrat		Kerrat	
Tammi-Toukokuu	0		0	
Elo-Joulukuu	0		13	10
Virtuaalinuorisotyö	Osallistu- miskerrat		Osallistu- miskerrat	
Maalis-Toukokuu	11218		100	

Nuorisotalotyössä on vuonna 2021 jääty asetetuista tavoitteista. Erilaiset koronaan liittyvät rajoitukset ovat varmasti osaltaan vaikuttaneet talotyöhön. Toimintaa tarjottiin ja nuorisotyöntekijät olivat nuorten saavutettavissa. Nuorisotalon avointa toimintaa oli yhteensä 899 tuntia ja käyntikertoja 4 143 kpl.

Nuorisotalo on koulujen lukuvuoden aikana pääsääntöisesti avoinna viitenä iltana viikossa tiistaista lauantaihin. Tammi- ja helmikuussa nuorisotalolla yhtä aikaa olevien henkilömäärää rajoitettiin 20 henkilöön ja nuorisotalo oli kiinni maaliskuu- ja huhtikuun.

Vuonna 2021 koronapandemian johdosta nuorisopalveluiden toimintoja toteutettiin edellisen vuoden tapaan verkkovälitteisesti ja kehitettiin digitaalista nuorisotyötä pysyvämmäksi osaksi nuorisopalveluita.

Koulunuorisotyön määrään vaikuttaa tarve (esim. teematunnit erilaisiin ajankohtaisiin teemoihin liittyen), joka vaihtelee lukukausittain. Tukioppilastyössä nuorisopalvelut toimivat säännöllisesti yhteistyötahona. Vuonna 2021 nuorisopalvelut toteuttivat koulunuorisotyötä Saimaanharjun koululla sekä digitaalisesti erilaisia alustoja hyödyntäen. Toimintatunteja oli yhteensä 78 ja osallistumismäärä 580 oppilasta.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

Tavoite	Mittari / Toimenpiteet	Toteuma
Lastenkirjastotyön toteutus vuosikellokalenterin mukaisesti, 2 h / ryhmä / lv	toteutuneet tunnit / ryhmä / lukuvuosi	Ei toteutunut.
Perusnuorisotyön tavoitettavuuden ja laadun varmistaminen sekä kehittäminen Nuorisotilan aukiolo, 5 kertaa / vko, koulujen lukuvuoden aikana. 500 käyntikertaa/kk Nuoret/sidosryhmät tyytyväisiä nuorisotyöhön	Nuorisotilan aukiolo Nuorisotalon käyntikerrat (Sähköinen tilastointi) Palautekyselyt	Tavoitteet toteutuivat nuorisotalon aukiolojen osalta myös poikkeusaikana, jolloin toteutettiin virtuaalinnuorisotalotyötä. Käyntikerrat toteutuivat syysmarraskuussa. Maakunnallisen nuorisotyön kehittämishankkeen kevytselvityksessä nuorisotyöhön Taipalsaarella oltiin pääasiassa tyytyväisiä. Kuitenkin tyytyväisyys oli laskenut lähes jokaisen palvelun kohdalla edellisestä vuodesta.
Etsivän nuorisotyön tarjoaman palvelun laadun kehittäminen. Nuoret tyytyväisiä laatuun.	Sovari-mittari	Sovari-mittarilla saatujen tulosten mukaan nuoret olivat tyytyväisiä etsivän nuorisotyön tarjoamaan palveluun ja tukeen.

Koulunuorisotyön kehittäminen. 20h/kk lukuvuoden aikana	Nuorisopalveluiden järjestämisen toiminnan määrä koulupäivien aikana	Koulunuorisotyön kehittämistä jatkettiin aktiivisesti. Rajoitukset ja poikkeusjärjestelyt hankaloittivat koulunuorisotyön käytännön toteuttamista eikä tuntitavoitteeseen päästy.
Ennaltaehkäisevien hyvinvointi- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen. Vuoden 2020 määrä / kunta-laisten tyytyväisyys laatuun	tapahtumamäärät / liikuntatilojen varaustaso / harrastajamäärät / liikuntakysely	Hyvinvointi- ja kulttuuripalveluiden tapahtumamäärä 2021 oli noin 120 tapahtumaa. Sisäliikuntatilojen varaustiedot 1.1.–31.12.2021: varauksia 2093 kpl, varaustunteja 4420,50h (Seuratalo Väinölä, kirkonkylän liikuntasali, Saimaanharjun liikuntasali, Vehkatalon koulu). Kunnan matalankynnyksen senioriliikuntaryhmät (2 kpl), yhteensä 40 henkilöä (100/100 %). Liikuntakyselyä ei tehty vuonna 2021.

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA-muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	32 508,49	36 030	0	36 030	67 977,21	31 947,21
TOIMINTAKULUT	-419 097,02	-533 994	25 000	-558 994	-556 202,94	-2 791,06
TOIMINTAKATE	-386 588,53	-497 964	25 000	-522 964	-488 225,73	34 738,27

SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA-muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	912 897,89	936 331	0	936 331	1 174 062,22	237 731,22
TOIMINTAKULUT	-7 668 543,49	-9 073 601	-74 307	-9 147 908	-8 981 863,25	-166 044,75
TOIMINTAKATE	-6 755 645,60	-8 137 270	-74 307	-8 211 577	-7 807 801,03	403 775,97

50 Tekniset palvelut

500 Teknisten palveluiden hallinto

Tilivelvöllinen: Tekninen johtaja

Hallinto:

Teknisten palveluiden hallinnon tehtävänä on avustaa teknistä lautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Teknisten palveluiden hallinto vastaa lisäksi alueellisen pelastustoimen, maaseututoimen, jätehuollon sekä seudullisen ympäristötoimen sopimusohjauksesta.

Vuodelle 2021 suunniteltuja hankkeita vietin eteenpäin siinä määrin kuin henkilöstöresurssit antoivat myöden. Pappilanniemen venesataman rakentaminen aloitettiin syksyllä 2021 ja ruoppaustyöt ja patovallin rakentaminen saatiin miltei valmiiksi. Aikainen talvi hidasti rakentamista ja hanketta jouduttiin jatkamaan vuodelle 2022. Frisbeegolfradan rakentaminen saatiin opasteita vaille valmiiksi.

Kunnan kiinteistöille tehtiin pitkäntähtäimen suunnitelmia ja kuntotutkimuksia. Kuntotutkimuksissa ja kartoituksissa tuli ilmi välittömästi korjattavia asioita, joita myös toteutettiin viime vuonna useita. Raporttien ja tutkimusten perusteella tuleville vuosille ilmeni paljon investointi tarpeita ja niitä on esitetty tulevissa investointiohjelmissa.

Koronavuosi 2021 toi jo toisena vuonna peräkkäin omat haasteensa ja velvollisuutensa töiden toteuttamiseen. Vaikka rajoitukset olivat monen yhteistoiminnan hidasteena, niin silti monessa oltiin mukana. Kutilan kanava hanketta edistettiin ja sen lupasuunnittelu käynnistyi vuoden 2021 loppupuolella. Saimaan Geopark sai Unesco statuksensa ja monessa muussakin hankkeessa ja selvityksessä olemme olleet mukana.

Painopistealueina vuosina 2021-2023 on ollut teknisten palveluiden ja tukipalveluiden järjestäminen toimivaksi kokonaisuudeksi. Tukipalveluselvityksistä luovuttiin ja oman työvoiman kanssa tehtävät on selvitelty. Kunnan rakennusmestari irtisanoutui kesällä ja tilalle palkattiin uutta työvoimaa. Tällä hetkellä toiminnot ovat kunnossa ja vakiintumassa.

Ympäristöön ja ympäristöllisiin kehittämishankkeisiin panostaminen oli vuonna 2021 yhtenä painopistealueena. Kunta oli vuoden 2021 aikana mukana mm. Etelä-Karjalan tuulivoimaselvityksessä ja väliväylähankkeessa Lappeenrannasta Luumäelle. Lisäksi kunnalle tehtiin suunnitelmia Hiilineutraali Etelä-Karjala hankkeen myötä.

Ympäristötoimi ja palo- ja pelastustoimi:

Ympäristötoimen toimintakulut ja yhteistoimintamenot olivat sopimusten ja talousarvion mukaiset. Palo- ja pelastustoimen toimintakulut ylittyivät hiukan.

Jätehuolto:

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy (EKJH) kehitti toimintaansa kunnan jäteasemalla. Asema sai asfalttipinnoitukset ja aitaukset ja alue tulee jatkossa pysymään siistinä. Imatran jätelautakunta ohjaa EKJH:n toimintaa.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma</i>
Teknisten palveluiden ja tukipalveluiden järjestäminen toimivaksi kokonaisuudeksi	Toteutunut pääosin: henkilöstöresursointia on järjestely ja lisähenkilöstöä rekrytoitu. Teknisten palveluiden hallinnon osalta henkilöstön resursointi vaatii vielä hienosäätöä.
Ympäristö ja ympäristöllisiin kehittämishankkeisiinpanostaminen	Toteutunut: Kutilan kanavahankkeen edistäminen, Unesco Saimaa Geopark, Etelä-Karjalan tuulivoimaselvitys, väliväylä hanke, Hiilineutraali Etelä-Karjala.

Tehäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA -muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	8 600	8 800	0	8 800	8 913,38	113,38
TOIMINTAKULUT	-940 206,19	-965 433	0	-965 433	-1 016 515,18	-51 082,18
TOIMINTAKATE	-931 148,62	-956 633	0	-956 633	-1 007 601,80	-50 968,80

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Palkkakulut ovat ylittyneet sijaisuuksien takia yli 62 000 euroa. Ostoissa on saatu hiukan säästöä, joten ylitys kuluissa 50 968,80 euroa.

510 Kaavoitus

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Teknisiin palveluihin kuuluu kunnan alueella tapahtuva kaavoitus ja maankäytön suunnittelu ja sen ohjaus. Maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle.

Konstunrannan ja sairaalamäen kaavoitusta on viety eteenpäin. Taajamayleiskaavan luonnosvaihe toteutui vuoden 2021 aikana.

Kattelussaari- Jänkäsalo kaavapäivitystä vietiin eteenpäin luonnos ja ehdotusvaiheella. Hyväksyttäväksi kaava vietäneen kevään 2022 aikana.

Yrityspuiston kaava käynnistettiin. Kaavaa ei saatu valmiiksi vielä vuoden 2021 aikana.

Leikonrannan kaava valmistui vuoden 2021 aikana.

Pienempiä kaavahankkeita on viety eteenpäin suunnitelmallisesti.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma</i>
Yrityspuistokaavan hyväksyminen	Ei toteutunut: hyväksyminen 2022
Jänkäsalo- Kattelussaarikaavan hyväksyminen	Ei toteutunut: hyväksyminen kevään 2022aikana
Taajamakaavan luonnosvaihe	Toteutunut

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA -muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	38 335,60	34 000	0	34 000	70 460,53	36 460,53
TOIMINTAKULUT	-121 938,48	-128 738	0	-128 738	-122 146,97	6 591,03
TOIMINTAKATE	-83 602,88	-94 738	0	-94 738	-51 686,44	43 051,56

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Maankäytösopimusten myötä tulopuoli ylittyi reippaasti ja kulut ovat pysyneet kurissa.

570 Rakennusvalvonta ja lupapalvelut

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Rakennusvalvonnan päätehtävä on ohjata ja valvoa kaavojen ja rakennusjärjestyksen noudattamista ja huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön viranomaisvalvonnasta sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Talouden tavoitteiden toteutuminen on tulojen osalta ylittynyt talousarviosta ja menot ovat allittuneet.

Rakennusvalvonnassa edellinen rakennustarkastaja irtisanoutui vuoden 2021 alussa ja tehtävään rekrytoitiin uusi tarkastaja.

Kiinteistötietojen tarkastushankkeen maastokäyntejä on jatkettu. Maastokäynneistä on toteutunut haja-asutusalueilla n. 95 %.

Lupahakemuksia on saapunut vuoden 2021 aikana 209 kpl. Rakennuslupia uuden vakituisen asuinrakennuksen rakentamiseen on myönnetty vuoden 2021 aikana 9 kpl. Lisäksi on myönnetty 4 rakennuslupaa vapaa-ajan asuinrakennuksen käyttötarkoituksen muuttamiseksi vakituisiksi asuinrakennukseksi.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma</i>
75 % lupahakemuksista saapuu sähköisesti rakennusvalvontaan	Toteutunut
Kiinteistötietojen tarkastushankkeen loppuunsaattaminen	Ei toteutunut: Taajama-alueet ja saaret ovat vielä suorittamatta
Rakennusvalvonnan arkistoinnin digitoinnin aloittaminen	Toteutunut

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA-muutos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	82 484,07	73 500	0	73 500	70 082,67	-3 417,33
TOIMINTAKULUT	-155 974,88	-166 390	0	-166 390	-155 216,49	11 173,51
TOIMINTAKATE	-73,490,81	-92 890	0	-92 890	-85 133,82	7 756,18

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Rakennusvalvonnan ja lupapalveluiden tulopuoli jäi hiukan arviosta, mutta kulupuolikin alitti suunnitellun.

575 Liikenneväylät

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Liikenneväylät -tehtäväalue vastaa kunnan kaava- ja yksityisteihin liittyvien asioiden hoitamisesta. Liikenneväyliä kehitetään ja toimitaan sovitulla tavalla liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Kunta avustaa yksityisteitä, jolloin tiehoitokunnat voivat pitää yksityistieverkkoa kunnossa. Kaavateiden ylläpito teetetään ostopalveluna.

Vuoden 2021 vuoden aikana liikenneväylillä keskityttiin ylläpitoon ja loppujen katuvalaisimien uusimiseen.

Yksityistieavustus sisältää avustuksen teiden kunnossapitoon, perusparannuksiin ja Jänkäsalon lossille. Yksityistieavustukset kunnossapitoon on maksettu tiekunnille vuosittain.

<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma</i>
Konstunkaarelle katoksellisten linja-auto pysäkkien tekeminen	Toteutunut osittain: yhdellä bussipysäkillä on katoksellinen odotuspaikka.
Saimaanharjun katuvalaistusverkon kaapeleiden saattaminen maahan	Ei toteutunut: investointiosaanvaratut kustannukset riittivät vain valaisinten vaihtamiseen.
	Kaapeleiden maahan saattaminen tulee toteuttaa toisena hankkeena.
Liikennemerkkien saattaminen uuden tieliikennelain mukaisiksi	Toteutunut

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA-muu- tos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	0	750	0	750	0	-750
TOIMINTAKULUT	-315 142,73	-319 020	0	-319 020	-265 150,98	53 869,02
TOIMINTAKATE	-315 142,73	-318 270	0	-318 270	-265 150,98	53 119,02

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Liikenneväylien menot alittivat talousarvion 53 869,02 euroa.

580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet

Tilivelvollinen: Kunnanrakennusmestari

Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet -tehtäväalue vastaa kunnan rakennetun ympäristön (kadut, puistot, leikkikentät ja muut yleiset alueet), sekä rakennusten ja rakennelmien kunnossapito- ja käyttötehtävistä.

Kunnan kiinteistöhuollosta ja kiinteistöistä vastaava henkilö irtisanoutui kesällä 2021 ja tilalle rekrytoitu rakennusmestari aloitti tehtävässään 2022 alussa. Puuttuvan resurssin vuoksi aivan kaikkia suunniteltuja töitä ei saatu suoritettua.

Kunnan kaikille kiinteistöille tehtiin kuntokartoituksia ja pitkäntähtäimen suunnitelmia. Tutkimukset poikivat paljon korjaus- ja kehittämistarpeita. Vuoden 2021 aikana tehtiin kaikki kiireellistä panostamista vaativat työt.

Saimaanharjun koulun lasikatto ja katteiden tila tutkittiin. Lasikatto vaatii välitöntä korjausta ja tämän osalta töihin ryhdyttiin jo vuoden 2021 puolella. Lasikaton korjaustyöt valmistuvat keväällä 2022.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma</i>
Pitkäntähtäimen suunnitelmat ja huoltosuunnitelmat	Toteutunut
Sähköisen venepaikkarekisterin käyttöönotto	Toteutunut pääosin: käyttöönotto suoritetaan 2022 alkuvuodesta kyseiselle veneilykaudelle. Järjestelmä rakennettiin vuoden 2021 aikana.

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA-muu- tos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 250 857,83	2 018 398	0	2 018 398	2 001 794,64	-16 603,36
TOIMINTAKULUT	-2 346 439,42	-2 319 231	0	-2 319 231	-2 423 880,04	-104 649,04
TOIMINTAKATE	-1 095 581,59	-300 833	0	-300 833	-422 085,40	-121 252,40

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vuokratuloissa jäätiin jälkeen 16 603,36 euroa verran ja toimintakulut ylittivät talousarvion 104 649,04 euroa. Kulujen ylityksestä yli 60 000 euroa tulee lämmityskuluista. Muita kulu- lueriä olivat esimerkiksi korjattavat vesivuodot, joita oli Saimaanharjun koululla, Kirkonkylän koululla ja kunnantalolla. Lisäksi koulujen ilmastointilaitteiden kanssa oli viimevuonna hyvin paljon ongelmia ja näitä jouduttiin korjaamaan. Mm. Satulaivan päiväkodin ja Saimaanhar- jun koulun ilmanvaihtokoneiden lämmityspatterit halkesivat ja päiväkodissa jouduttiin suorit- tamaan paljon ilman- vaihdollisia säätöitä. Vehkatalon koulun ilmanvaihtolaitteita jou- duttiin eristämään ja äänieristämään uusiksi ja liikuntahallin sisäseinät olivat kokeneet sen verran kovia kolhuja että niitä jouduttiin levyttämään uusiksi.

590 Vesihuoltolaitos

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Vesihuoltolaitoksen tehtäväalue vastaa vesi- ja viemärlaitoksen ja verkostojen ylläpidosta ja huoltotehtävistä sekä uusien alueiden vesi- ja viemärlaitteiden rakentamisesta.

Vuoden 2021 aikana oli asetettu tavoitteeksi toteuttaa suunnitelmat Konstun – jätevesial- taan väliselle viemäriosuudelle, sekä mahdollisesti saneerata verkostoa jo osittain. Valitet- tavasti resurssipula ja muihin tärkeämpiin kohteisiin paneutuminen siirsi hankkeen toteutta- mista. Toteutus on määrä tehdä vuoden 2022 aikana.

Verkostoissa on suoritettu tavanomaisia korjaus- ja huoltotöitä.

Palvelu- ja kehittämistavoitteet

<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma</i>
Vanhalta sairaalalta jäteve- sialtaalle menevän verkos- ton saneeraaminen	Ei toteutunut: resurssipulan vuoksi han- ketta ei saatu toteutettua

Tehtäväalueen talous

	TP 2020	Alkuperäi- nen TA2021	TA-muu- tos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	567 668,41	600 000	0	600 000	588 874,66	-11 125,34
TOIMINTAKULUT	-444 688,28	-469 970	0	-469 970	-493 696,59	-23 726,59
TOIMINTAKATE	122 980,13	130 030	0	130 030	95 178,07	-34 851,93

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatuotoissa jäätiin jälkeen suunnitellusta. Pumppauslaitteiden rikkoutumisen vuoksi kulut kasvoivat yli arvioidun.

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2020	Alkuperäinen TA2021	TA-muu- tos	TA2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 948 403,48	2 735 445	0	2 735 448	2 740 125,88	4 677,88
TOIMINTAKULUT	-4 324 389,98	-4 368 782	0	-4 368 782	-4 476 606,25	-107 824,25
TOIMINTAKATE	-2 375 986,50	-1 633 334	0	-1 633 334	-1 736 480,37	-103 146,37

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ KOKO KUNTA

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA-muutos	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 988 455,07	4 832 371	5 427	4 837 798	5 219 549,72	381 751,72
TOIMINTAKULUT	-29 495 472,81	-30 649 679	-106 707	-30 756 386	-30 595 073,12	-161 312,88
TOIMINTAKATE	-25 507 017,74	-25 817 308	-101 280	-25 918 588	-25 375 523,40	543 064,60

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

	TA-alkup	TA-muutos	TA + muutos	Tot. euro	Tot-%	Jäljellä
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 125 991	0	1 125 991	1 206 897,21	107	-80 906,21
Maksutuotot	335 250	0	335 250	311 887,97	93	23 362,03
Tuet ja avustukset	194 800	5 427	200 227	458 915,66	229	-258 688,66
Muut toimintatuoto	888 222	0	888 222	913 357,40	103	-25 135,40
	2 544 263	5 427	2 549 690	2 891 058,24	113	-341 368,24
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	53 915,92	0	-53 915,92
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 945 807	-54 270	-6 000 077	-6 003 550,34	100	3 473,34
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 366 660	-8 059	-1 374 719	-1 362 385,85	99	-12 333,15
Muut henkilösivu	-243 220	-1 378	-244 598	-200 757,19	82	-43 840,81
Palvelujen ostot	-18 841 941	-41 000	-18 882 941	-18 723 249,09	99	-159 691,91
Aineet, tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden	-1 507 349	-2 000	-1 509 349	-1 588 049,63	105	78 700,63
Avustukset	-352 330	0	-352 330	-327 414,00	93	-24 916,00
Muut toimintakulut	-104 264	0	-104 264	-115 091,46	110	10 827,46
	-28 361 571	-106 707	-28 468 278	-28 320 497,56	99	-147 780,44
TOIMINTAKATE	-25 817 308	-101 280	-25 918 588	-25 375 523,40	98	-543 064,60
Verotulot	20 718 000	0	20 718 000	22 003 652,60	106	-1 285 652,60
Valtionosuudet	6 949 845	0	6 949 845	7 042 763,00	101	-92 918,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	7 500	0	7 500	7 366,65	98	133,35
Muut rahoitustuoto	7 000	0	7 000	11 288,31	161	-4 288,31
Korkokulut	-137 000	0	-137 000	-117 476,68	86	-19 523,32
Muut rahoituskulut	-20 000	0	-20 000	-7 907,03	40	-12 092,97
VUOSIKATE	1 708 037	-101 280	1 606 757	3 564 163,45	222	-1 957 406,45
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-1 715 168	0	-1 715 168	-1 637 708,81	95	-77 459,19
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-7 131	-101 280	-108 411	1 926 454,64	-1 777	-2 034 865,64
Poistoeron lis.(-)ta	92 734	0	92 734	92 734,32	100	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	85 603	-101 280	-15 677	2 019 188,96	-12 880	-2 034 865,96

Verotulojen erittely

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	%	Poikkeama
Kunnan tulovero	17 550 000	0	17 550 000	18 753 284	107	1 203 284
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 018 000	0	1 018 000	1 158 774	114	140 774
Kiinteistövero	2 150 000	0	2 150 000	2 091 595	97	-58 405
Verotulot yhteensä	20 718 000	0	20 718 000	22 003 653	106	1 285 653

Verotulojen toteuma oli 22 004 tuhatta euroa (talousarviossa 20 718 tuhatta euroa). Verotulot kasvoivat 1 285 tuhatta euroa talousarviosta. Tuloverotuloja kertyi liki 1 252 tuhatta euroa enemmän kuin edellisvuonna. Osuus yhteisöveron tuotosta kasvoi 290 tuhatta euroa tilivuodesta 2020. Vuonna 2021 kiinteistöverot kasvoivat 199 tuhatta euroa. Verotulot kasvoivat yhteensä 1 741 tuhatta euroa edellisestä vuodesta.

Tuloveron määräytymisen perusteet

Vuosi	Tulovero%	Verotettava tulo,	
		milj.euroa	Muutos %
2018	20,50	81,70	-4,4
2019	21,00	82,70	1,2
2020	21,00	85,84	3,8
2021	21,00	88,77	3,4

Kiinteistöveroprosentit

	2021	2020
Yleinen kiinteistövero	1,40	1,40
Vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,30	1,30
Asuintarkoitukseen kaavoitetut rakentamattomat tontit	3,50	3,50
Yleishyödyllisen yhteistön kiinteistövero	0,00	0,00

Valtionosuuksien toteuma oli 7 043 tuhatta euroa. Valtionosuuksien pienentyminen edellisvuoteen oli 1 115 tuhatta euroa.

Valtionosuudet pienenevät koronatukirahoituksesta johtuen edellisvuodesta.

Valtionosuuksien erittely

	Talousarvio		Toteuma	Poikkeama
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutosten jälkeen		
Kunnan peruspalveluijien valtionosuus, ml. tasaukset	6 008 136	0	6 142 692	134 556
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	-109 011	0	-77 785	31 226
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-975 409	0	-1 042 872	-67 463
Verotulomenetysten korvaus	2 026 129	0	2 020 728	-5 401
Valtionosuudet yht.	6 949 845	0	7 042 763	92 918

Investointien toteutuminen

Konsernihallinnon investoinnit

H01 Kiinteän omaisuuden hankinta/myynti

Hanketavoitteet Kiinteistö- ja maaomaisuuden strategiset tavoitteet

Tavoitteiden toteuma Kunta ostanut 1 kiinteistön, loppumaksu 25,3 t€ (ennakkomaksu 2019: 10 t€). Lisäksi Luovutukset: 2 tonttia myyty.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-150 000	0	-150 000	-25 300,00	-124 700,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset	0	0	0	4 047,56	-4 047,56
Investointien rahavirta	-150 000	0	-150 000	-21 252,44	-128 747,56

H02 Osakkeiden hankinta ja myynti

Hanketavoitteet Käyttöomaisuusosakkeiden ja -osuuksien hallinnointi

Tavoitteiden toteuma Tuotot: 4 t€ Meitan osakkeet ja pääomakorko Metsäliitto 2 t€ (kokonaissijoitus Metsäliitto 41 t€)

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-15 000	0	-15 000	-6 251,86	-8 748,14
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-15 000	0	-15 000	-6 251,86	-8 748,14

H04 Pappilanniemen tontinmyynti

Hanketavoitteet Tavoitteena myydä tontteja Pappilanniemestä.

Tavoitteiden toteuma Euromääräistä tavoitetta ei oltu asetettu.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	0	0	0	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	0	0	0	0,00	0,00

H23 ARC-investointi

Hanketavoitteet Tiedonhallintalain vaatimusten täyttäminen 31.12.2022 mennessä tältä osin. Tietojohtaminen

Tavoitteiden toteuma Ei henkilökuntaa käytettävissä.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00

H25 TOJ-investointi

Hanketavoitteet Tiedonhallintalain vaatimusten täyttäminen 31.12.2022 mennessä. Kesken.

Tavoitteiden toteuma Suunnitellusti kesken. Osavaiheet valmistuvat 2021-22. Etupainototeuttamista. Budjetoitu 2021-2022.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-146 979	0	-146 979	-88 940,91	-58 038,09
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-146 979	0	-146 979	-88 940,91	-58 038,09

H26 Työajanseuranta

Hanketavoitteet Sähköisen työajanseurantajärjestelmän käyttöönotto.

Tavoitteiden toteuma Hankeselvitys menossa.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000,00

H27 Kutilan kanva

Hanketavoitteet Kutilan kanava -hankkeen valmisteluinvestoinnit. Kokonaismääräraha talousarviossa.

Tavoitteiden toteuma Hankekokonaisuus. Keskeneräinen. Hankkeissa H97 - H99 rahavirta alla yht. -21.232,79 euroa

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-225 000	125 000	-100 000	0,00	-100 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	74 000	74 000	0,00	74 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-225 000	199 000	-26 000	0,00	-26 000,00

H97 Kutilan kanava-Yht. TS-Lpr-ELY

Hanketavoitteet Kutilan kanava -hankkeen valmistelu. Rahoitusosuudet Taipalsaari, Lpr ja ELY 25%/25%/50%.

Tavoitteiden toteuma Toteutunut suunnitelman 25 %:n maksuosuus Taipalsaaren kunnalle. Tie- ja siltaosuudet makuluja.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	0	0	0	-1 500,00	1 500,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	0	0	0	-1 500,00	1 500,00

H98 Kutilan kanava -Yhteiset TS-Lpr

Hanketavoitteet Kutilan kanava -hankkeen valmistelu. Rahoitusosuudet Taipalsaaren kunta ja Lpr:n kaupunki 50% - 50%.

Tavotteiden toteuma Toteutunut suunnitellusti. 1 lasku vuonna 2022 laskutetaan Lpr:lta 50-osuus. Tie- ja silta-suunnitelmia.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	0	0	0	-17 392,75	17 392,75
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	5 610,00	-5 610,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	0	0	0	-11 782,75	11 782,75

H99 Kutilan kanava-TS 100 %

Hanketavoitteet Kutilan kanava -hankkeen valmisteluinvestoinnit. Rahoitusosuus Taipalsaaren kunta 100%.

Tavotteiden toteuma Toteutunut suunnitelman mukaisesti. Tie- ja silta-suunnitelmakuluja.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	0	0	0	-7 950,04	7 950,04
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	0	0	0	-7 950,04	7 950,04

Konsernihallinnon investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-566 979	125 000	-441 979	-147 335,56	-294 643,44
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	74 000	74 000	5 610,00	68 390,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	4 047,56	-4 047,56
Investointien rahavirta	-566 979	199 000	-367 979	-137 678,00	-230 301,00

Sivistyspalveluiden investoinnit

S13 Kkkoulun laitehankinnat

Hanketavoitteet Kirkonkylän koululle hankitaan CromeBook-päätelaitteita (40kpl) sekä yhdenmukaistetaan luokkien opetuksessa käytettävää tekniikkaa.

Tavoitteiden toteuma Tavoite toteutunut 100%. Uusitulla laitteistolla pystymme entistä paremmin vastaamaan nykyisen opetussuunnitelman vaatimuksiin.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointien talousarvio					
Investointimenot	-14 500	0	-14 500	-13 500,00	-1 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-14 500	0	-14 500	-13 500,00	-1 000,00

S14 Kkkoulun kalustehankinnat

Hanketavoitteet Kirkonkylän koulun aulatioihin hankitaan asianmukaisia kalusteita. Nykyisellä oppilasmäärällä koulun kahta suurempaa aulaa käytetään päivittäin myös oppimisympäristöinä. Lisäksi toinen aula toimii odotustilana kouluterveydenhoitajan vastaanotolle ja toinen palvelee viikonloppuisin liikuntahallissa järjestettävien pelitapahtumien kahvitilana ja näin toimii eräänlaisena "käyntikorttina" kunnalle.

Tavoitteiden toteuma Hanke toteutunut 100%.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointien talousarvio					
Investointimenot	-12 000	0	-12 000	-11 851,00	-149,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-12 000	0	-12 000	-11 851,00	-149,00

Sivistyspalveluiden investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-26 500	0	-26 500	-25 351,00	-1 149,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-26 500	0	-26 500	-25 351,00	-1 149,00

Teknisten palveluiden investoinnit

T34 Paloas. / tekn. varikon peruskorjaus

Hanketavoitteet Palolaitoksen / varikon peruskorjaus

Tavoitteiden toteuma Kuntotutkimuksia suoritettu kohteelle ja kustannuslaskelmaa, osa kuluista mennyt T79

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-10 000	0	-10 000	-3 328,50	-6 671,50
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-10 000	0	-10 000	-3 328,50	-6 671,50

T42 Sarviniemen laiturin peruskorjaus

Hanketavoitteet Sarviniemen Laivalaiturin jatko talousarvio eurot tällä kustannuspaikalla, menot kirjattu T80

Tavoitteiden toteuma Hanke toteutunut

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-70 000	0	-70 000	0,00	-70 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-70 000	0	-70 000	0,00	-70 000,00

T49 Pappilanniemi venesatama

Hanketavoitteet Pappilanniemen kärkeen uusi satama

Tavoitteiden toteuma Sataman rakentaminen aloitettu syksyllä 2021, valmistuminen keväällä 2022. Avustuksen maksu hankkeen lopussa. Vuodelle 2021 ei kirjattu tulevasta avustuksesta siirtosaamista.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-700 000	0	-700 000	-429 214,61	-270 785,39
Rahoitusosuudet investointimenoihin	490 000	0	490 000	0,00	490 000,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-210 000	0	-210 000	-429 214,61	219 214,61

T63 Infran perusparannuskohteet

Hanketavoitteet Katuvalaistusten uusimista

Tavoitteiden toteuma Hankkeessa toteutettiin liki kaikki kunnan vanhojen katuvalaisinten vaihto uuteen tekniikkaan

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-100 000	0	-100 000	-114 630,66	14 630,66
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-100 000	0	-100 000	-114 630,66	14 630,66

T66 Vesilaitoksen verkoston saneeraus

Hanketavoitteet Vesijohtoverkoston saneerauksia ja tutkimuksia

Tavoitteiden toteuma Osa tavoitteista toteutui, Verkoston saneerausta ei saatu suoritettua suunnitelman mukaisesti vuoden 2021 aikana

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-100 000	0	-100 000	-48 506,99	-51 493,01
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-100 000	0	-100 000	-48 506,99	-51 493,01

T71 Frisbeegolf rata

Hanketavoitteet Frisbeegolfradan rakentaminen Saimaanharjulle suurlammen ympäristöön

Tavoitteiden toteuma Frisbee golf rata opasteita lukuunottamatta valmis, hanke kesken

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-10 000	0	-10 000	-8 885,74	-1 114,26
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-10 000	0	-10 000	-8 885,74	-1 114,26

T78 Taipalsaari 450v laavu

Hanketavoitteet Laavun rakentaminen Pappilanniemen kärkeen

Tavoitteiden toteuma Hanke toteutunut. Investointimenot 31 777,37 euroa, josta kirjanpidossa on vähennetty tuleva rahoituspääkökseen perustuva avustus 15 793 euroa.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-20 000	0	-20 000	-15 984,37	-4 015,63
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-20 000	0	-20 000	-15 984,37	-4 015,63

T79 Kuntoarviot ja PTS suunnitelma

Hanketavoitteet Kunnan kohteiden kuntoarviot ja PTS suunnitelmat

Tavoitteiden toteuma Hanke toteutunut, raporttien tuomat lisätutkimukset poikivat kustannuksia lisää.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-35 000	0	-35 000	-46 995,03	11 995,03
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-35 000	0	-35 000	-46 995,03	11 995,03

T80 Sarviniemi Laivalaiturin jatko**Hanketavoitteet** Sarviniemen Laivalaiturin jatko**Tavoitteiden toteuma** Hanke toteutunut. Talousarvion rahoitus hankkeella T42 Sarviniemen laiturin peruskorjaus.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	0	0	0	-56 939,58	56 939,58
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	0	0	0	-56 939,58	56 939,58

T81 Rak.valvonnan sähköinen arkist**Hanketavoitteet** Rakennusvalvonnan sähköisen arkistoinnin projekti**Tavoitteiden toteuma** Hankkeen aloitus vuoden 2021 puolella, hanke vielä kesken

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000,00

Teknisten palveluiden investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-1 055 000	0	-1 055 000	-724 485,48	-330 514,52
Rahoitusosuudet investointimenoihin	490 000	0	490 000	0,00	490 000,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-565 000	0	-565 000	-724 485,48	159 485,48

Investointiosa yhteensä 2021

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-1 648 479	125 000	-1 523 479	-897 172,04	-626 306,96
Rahoitusosuudet investointimenoihin	490 000	74 000	564 000	5 610,00	558 390,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	4 047,56	-4 047,56
Investointien rahavirta	-1 158 479	199 000	-959 479	-887 514,48	-71 964,52

Rahoitusosan toteutuminen

	TA				
	TA 2021	TA muutokset	muutoksen jälkeen	TP 2021	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	+/- 1 708 037	-101 280	1 606 757	3 564 163,45	-1 957 406,45
Satunnaiset erät	+/- 0	0	0	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	+/- 0	0	0	-980 068,60	980 068,60
Investointien rahavirta					
Investointimenot	- 1 648 479	125 000	-1 523 479	-897 172,04	-626 306,96
Rahoitusosuudet investointeihin	+ 490 000	74 000	564 000	5 610,00	558 390,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+ 150 000	0	150 000	179 318,16	-29 318,16
Toiminnan ja investointien rahavirta	+/- 699 558	97 720	797 278	1 871 850,97	-1 074 572,97
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäykset	- 50 000	0	-50 000	-4 800,00	-45 200,00
Antolainasaamisten vähennykset	+ 50 000	0	50 000	4 800,00	45 200,00
Lainakannan muutokset	-242 238	0	0	-2 042 250,13	2 042 250,13
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+ 1 800 000	0	0	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 2 042 238	0	0	-2 042 250,13	2 042 250,13
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/- 0	0	0	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	+/- 0	0	0	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/- -800 000	0	-800 000	122 127,31	-677 872,69
	-342 680	0	0	0,00	0,00
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/- 457 320	97 720	555 040	-48 271,85	603 311,85
Rahavarat 31.12.	2 156 667			2 451 074,71	-294 407,71
Rahavarat 1.1.	2 499 347			2 499 346,56	0,00
Tunnusluvut					
Pitkäaikainen laina 31.12.2021 €	15 241 612			13 424 100,64	1 817 511,36
Pitkäaikainen laina per asukas (€/as)	3 292			2 923	369
	(4630 as)			(4593 as)	
	(31.12.2020)				

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovista määrärahoista ja tuloarvioista esitetään yhteenvetotaulukko, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymien erien talousarvio, talousarvion muutokset, talousarvio muutosten jälkeen, toteuma ja poikkeama talousarviomuutoksen jälkeen.

2021	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-
		talous- arvio	muutok- set	muut:n jälkeen	tuma	keama	talous- arvio	muutok- set	muut:n jälkeen	tuma	keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Vaalit	B	17	16	33	33	0	0	5	5	5	0
Tarkastus ja arviointi	B	15	0	15	14	-1	0	0	0	0	0
Konsernihallinto											
Hallintopalvelut	B	1544	16	1560	1567	7	992	0	992	1122	130
Kehittämispalvelut	B	255	0	255	298	43	31	0	31	50	19
Sosiaali- ja terveystaloudet	B	15 376	0	15 376	15 225	-151	137	0	137	128	-9
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut											
Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinto	B	932	0	932	907	-25	535	0	535	537	2
Perusopetus	B	5 184	72	5 256	5 118	-138	68	0	68	284	216
Varhaiskasvatus	B	2 423	-23	2 400	2 400	0	297	0	297	284	-13
Kulttuuri ja vapaa-aika	B	534	25	559	556	-3	36	0	36	68	32
Tekniset palvelut											
Teknisten palveluiden hallinto	B	965	0	965	1016	51	9	0	9	9	0
Kaavoitus	B	129	0	129	122	-7	34	0	34	70	36
Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	B	166	0	166	155	-11	74	0	74	70	-4
Liikenneväylät	B	319	0	319	265	-54	1	0	1	0	-1
Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	B	2 319	0	2 319	2 424	105	2 018	0	2 018	2 002	-16
Kunnallistekniikka ja laitokset	B	470	0	470	494	24	600	0	600	589	-11
Käyttötalouden yhteensä		30 648	106	30 754	30 594	-160	4 832	5	4 837	5 218	381

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

2021	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-
		talous- arvio	muutok- set	muut:n jälkeen	tuma	keama	talous- arvio	muutok- set	muut:n jälkeen	tuma	keama
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						20 718	0	20 718	22 004	1286
Valtionosuudet	B						6 950	0	6 950	7 043	93
Korkotulot	B						7	0	7	7	0
Muut rahoitustulot	B						7	0	7	11	4
Korkomenot	B	137	0	137	117	-20					
Muut rahoitusmenot	B	20	0	20	8	-12					
Satunnaiset erät	B	0	0	0	0	0					
Tuloslaskelmaosan yhteensä		157	0	157	125	-32	27 682	0	27 682	29 065	1 383

Tuhannen pyöristyserot kaavoista johtuen.

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

2021	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
		INVESTOINTIOSA Konsernihallinto H01Kiinteän omaisuuden hankinta ja myynti H02 Osakkeiden hankinta ja myynti H23 ARC-investointi H25 TOJ-investointi H26 Työajanseuranta H27 Kutilan kanava (inv.) H97 Kutilan kanava-Yht. TS-Lpr ELY H98 Kutilan kanava-Yhteiset TS-Lpr H99 Kutilan kanava-TS 100 % Konsernihallinnon investoinnit yhteensä Sivistyspalvelut S13 KKKoulun laitehankinnat S14 Kkkoulun kalustehankinnat Sivistyspalveluiden investoinnit yhteensä Tekniset palvelut T34 Paloas./tekn. varikon perusk. T42 Sarviniemen laiturin peruskorj T49 Pappilanniemen venesatamat T63 Infran peruseräparannuskohteet T66 Vesilaitoksen verkoston saneeraus T71Frisbeegolf rata T78 Taipalsaari 450v laavu T79 Kuntoarviot ja PTS suunnitelma T80 Sarviniemi Laivalaiturin jatko T81Rak.valvonnan sähköinen arkist Teknisten palveluiden investoinnit yhteensä Investointiosa yhteensä									
		567	-125	442	147	295	0	74	74	10	-64
		27	0	27	26	1	0	0	0	0	0
		1055	0	1055	724	331	490	0	490	0	-490
		1649	-125	1524	897	627	490	74	564	10	-554

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

2021	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
		RAHOITUSOSA Lainakannan muutokset Pitkäaikaisten lainojen lisäys Pitkäaikaisten lainojen vähennys Kaikki yhteensä									
		3842	0	3842	2042	1800				0	
		1800	0	1800	0	1800					
		2042	0	2042	2042	0				0	
		36296	-19	36277	33658	2235	33004	79	33083	34293	1210

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 206 897,21	1 069 800,56
Maksutuotot	311 887,97	318 544,83
Tuet ja avustukset	458 915,66	273 402,60
Muut toimintatuotot	913 357,40	959 908,93
Valmistus omaan käyttöön	53 915,92	37 496,65
	<u>2 891 058,24</u>	<u>2 621 656,92</u>
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 003 550,34	-5 697 411,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 362 385,85	-1 306 866,10
Muut henkilösivukulut	-200 757,19	-170 849,96
Palvelujen ostot	-18 723 249,09	-18 257 365,65
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 588 049,63	-1 351 336,88
Avustukset	-327 414,00	-1 164 488,31
Muut toimintakulut	-115 091,46	-217 853,33
Toimintakate	-25 375 523,40	-25 507 017,74
Verotulot	22 003 652,60	20 262 498,58
Valtionosuudet	7 042 763,00	8 157 271,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7 366,65	8 678,91
Muut rahoitustuotot	11 288,31	12 438,73
Korkokulut	-117 476,68	-135 393,62
Muut rahoituskulut	-7 907,03	-6 682,16
Vuosikate	3 564 163,45	2 791 793,70
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 637 708,81	-1 625 675,54
Arvonalentumiset	-1 637 708,81	-1 625 675,54
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	1 926 454,64	1 166 118,16
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	92 734,32	92 734,32
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) ja vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 019 188,96	1 258 852,48

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 564 163,45		2 791 793,70	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-980 068,60</u>	2 584 094,85	<u>595 191,59</u>	3 386 985,29
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-897 172,04		-675 608,44	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 610,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>179 318,16</u>	-712 243,88	<u>322 976,58</u>	-352 631,86
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 871 850,97		3 034 353,43
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-4 800,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>4 800,00</u>	0,00	<u>33 500,00</u>	33 500,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 042 250,13		-1 817 499,48	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>0,00</u>	-2 042 250,13	<u>0,00</u>	-1 817 499,48
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10 089,34		-25 430,00	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos	-57 686,60		162 818,12	
Korottomien velkojen muutos	<u>189 903,25</u>	122 127,31	<u>169 804,68</u>	307 192,80
Rahoituksen rahavirta		-1 920 122,82		-1 476 806,68
Rahavarojen muutos		-48 271,85		1 557 546,75
Rahavarojen muutos				
Kassavarat 31.12.	2 451 074,71		2 499 346,56	
Kassavarat 1.1.	<u>2 499 346,56</u>	-48 271,85	<u>941 799,81</u>	1 557 546,75

Tase

VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	33 691,78	67 383,58
Muut pitkävaikutteiset menot	489 649,32	567 677,78
Ennakkomaksut	0,00	0,00
	523 341,10	635 061,36
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 557 002,00	4 561 049,56
Rakennukset	12 228 495,72	13 308 793,20
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 039 289,85	2 162 348,93
Koneet ja kalusto	61 521,36	57 702,60
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	639 150,45	80 291,02
	19 525 459,38	20 170 185,31
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 034 214,84	4 027 962,98
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	600 179,71	600 179,71
Muut saamiset	13 930,00	13 930,00
	4 648 324,55	4 642 072,69
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
	0,00	0,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	49 084,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
	0,00	49 084,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	433 872,72	467 306,15
Lainasaamiset	49 084,00	0,00
Muut saamiset	64 657,01	19 998,21
Siirtosaamiset	135 449,06	88 987,83
	683 062,79	576 292,19
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 451 074,71	2 499 346,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 831 262,53	28 572 042,11

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 507 865,39	8 507 865,39
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	511 242,93	-747 609,55
Tilikauden yli/alijäämä	2 019 188,96	1 258 852,48
	11 038 297,28	9 019 108,32
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	476 707,75	569 442,07
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
	476 707,75	569 442,07
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	395 000,00	1 199 798,00
	395 000,00	1 199 798,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	153 832,84	163 922,18
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
	153 832,84	163 922,18
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 693 929,13	13 077 109,64
Lainat julkisyhteisöiltä	115 657,00	346 991,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	414 232,00
	11 809 586,13	13 838 332,64
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 121 114,51	1 536 571,13
Lainat julkisyhteisöiltä	493 400,00	505 679,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	545 303,79	634 053,11
Muut velat	706 457,03	123 165,46
Siirtovelat	1 091 563,20	981 970,20
	3 957 838,53	3 781 438,90
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 831 262,53	28 572 042,11

Konsernilaskelmat**Konsernituloslaskelma**

	2021	2020
Toimintatuotot	21 425 823,87	19 527 486,89
Toimintakulut	-45 631 754,68	-44 670 891,86
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 872,63	-621,11
Toimintakate	-24 198 058,18	-25 143 666,09
Verotulot	22 003 652,60	20 262 498,58
Valtionosuudet	7 517 709,56	8 654 275,88
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	348,72	2 813,68
Muut rahoitustuotot	21 516,13	18 681,72
Korkokulut	-164 983,22	-191 953,79
Muut rahoituskulut	-56 441,40	-139 815,33
Vuosikate	5 123 744,21	3 462 834,65
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-2 281 398,85	-2 324 100,88
Arvonalentumiset	-28 332,02	0,00
Satunnaiset erät	5 138,10	26 338,54
Tilikauden tulos	2 819 151,43	1 165 072,31
Tilinpäätössiirrot	-804 320,53	3 183,90
Tilikauden verot	-80,61	40,33
Laskennalliset verot	776,70	519,36
Tilikauden ylijäämä	2 015 527,00	1 168 815,90

Konsernirahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 123 744,21	3 462 834,65
Satunnaiset erät	5 138,10	26 338,54
Tilikauden verot	-80,61	40,33
Tulorahoituksen korjauserät	-1 063 442,15	38 909,18
Toiminnan rahavirta yhteensä	4 065 359,55	3 528 122,70
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 219 829,20	-1 140 996,16
Rahoitusosuudet investointi menoihin	5 610,00	17 285,04
Pysyvien vastaavien luovutustulo	205 953,96	207 026,05
Investointien rahavirta yhteensä	-1 008 265,24	-916 685,06
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 057 094,30	2 611 437,64
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	4 800,00	-18 554,43
Antolainojen vähennykset	-4 800,00	-33 500,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	490 054,70	168 923,20
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 482 519,71	-2 302 286,35
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-337 826,40	337 826,40
Oman pääoman muutokset	5 547,92	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-22 070,15	-40 410,89
Vaihtomaisuuden muutos	-15 299,48	-1 992,65
Saamisten muutos	-695 028,52	155 343,17
Korottomien velkojen muutos	131 852,50	604 690,97
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 925 289,14	-1 129 960,58
RAHAVAROJEN MUUTOS	131 805,17	1 481 477,05

Konsernitase

VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	450 451,23	547 777,18
Muut pitkävaikuttiset menot	557 949,04	631 875,21
Ennakkomaksut	42 246,55	36 327,20
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 050 646,81	1 215 979,59
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 973 550,71	4 977 078,27
Rakennukset	19 894 174,43	21 241 296,61
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 112 938,24	2 224 106,57
Koneet ja kalusto	486 401,69	550 867,69
Muut aineelliset hyödykkeet	7 797,00	9 096,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	727 597,46	146 245,66
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	28 202 459,52	29 148 691,30
Sijoitukset		
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	-0,01	0,00
Osakkuusyhtiöosuudet	763 924,18	774 636,89
Muut osakkeet ja osuudet	430 880,56	425 993,01
Muut lainasaamiset	342 041,78	342 041,78
Muut saamiset	14 608,75	14 608,75
Sijoitukset yhteensä	1 551 455,26	1 557 280,44
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	850 848,00	1 149 763,56
Toimeksiantojen varat yhteensä	850 848,00	1 149 763,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	118 237,83	101 788,27
Keskeneräiset tuotteet	20 639,89	21 789,97
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	138 877,73	123 578,25
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset	192,00	465 339,49
Lyhytaikaiset saamiset	2 823 930,05	1 663 754,04
Saamiset yhteensä	2 824 122,05	2 129 093,53
Rahoitusarvopaperit	171 606,80	37 146,91
Rahat ja pankkisaamiset	2 886 694,30	2 889 349,02
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 676 710,46	38 250 882,60

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 507 865,38	8 507 865,38
Arvonkorotusrahasto	39 579,18	39 579,18
Muut omat rahastot	14 726,71	9 656,27
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-1 113 701,00	-2 276 732,42
Tilikauden yli-/alijäämä	2 015 527,00	1 168 815,90
Oma pääoma yhteensä	9 463 997,27	7 449 184,31
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	251 954,14	320 737,92
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	832 953,58	1 146 269,09
Lahjoitusrahastojen pääomat	184 954,05	192 717,93
Muut toimeksiantojen pääomat	913,70	820,03
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	1 018 821,34	1 339 807,05
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 553 535,40	20 850 784,66
Lainat julkisyhteisöiltä	115 657,00	346 991,00
Lainat konsernin sisältä	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	165 219,31	188 822,07
Liittymismaksut ja muut velat	38,82	18 295,58
Siirtovelat	0,00	414 232,00
Laskennalliset verovelat	11 124,93	11 813,82
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	19 845 575,46	21 830 939,12
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 767 291,54	2 294 654,69
Lainat julkisyhteisöiltä	231 334,00	505 679,00
Saadut ennakot	24 344,80	23 618,36
Ostovelat	1 375 426,79	1 521 464,09
Liittymismaksut ja muut velat	1 233 759,56	635 844,15
Siirtovelat	2 462 155,70	2 326 816,23
Laskennalliset verovelat	2 049,86	2 137,68
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	7 096 362,25	7 310 214,20
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 676 710,46	38 250 882,60

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan. Poistosuunnitelma on liitteenä. Kunnanvaltuusto on pidentänyt eräiden rakennusten poistoajoja (kv. 21.12.2016 §71). Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin peruskorjauksen/uudisrakentamisen jälkeen.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuutta ei ole taseessa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopapereita ei taseessa ole.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Toimintakertomuksessa esitetyt tiedot ovat pääosiltaan vertailukelpoisia edelliseen toimintakertomusvuoteen.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty omistusosuudella kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä kunnan tytäryhtiöt Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot ja Taipalsaaren Lämpö Oy. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty Saimaan Kuitu Oy. Yhdistelemättä on jätetty osakkuusyhteisöistä As Oy Saimaanharjun Kuhatie ja Kiinteistö Oy Taipalsaaren Liikekeskus.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhtiöiden keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erään edellisten tilikausien tulosta vastaan ja tilikauden poistojen oikaisu kirjattu tulosvaikutteisesti.

Osakkuusyhteisöt

Saimaan Kuitu Oy osakkuusyhteisönä on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitiilinpäätökseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Hallinto	792 882,70	773 118,82	672 027,52	612 920,91
Sosiaali- ja terveystoiminta	17 382 818,78	15 740 814,53	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	705 816,65	548 166,71	640 380,92	446 201,02
Yhdyskuntapalvelut	3 622 526,61	3 508 022,41	1 578 649,80	1 542 534,99
<i>Yhteensä</i>	<i>22 504 044,74</i>	<i>20 570 122,47</i>	<i>2 891 058,24</i>	<i>2 601 656,92</i>

Verotulojen erittely		
	2021	2020
Kunnan tulovero	18 753 284,01	17 501 741,14
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 158 773,85	868 307,58
Kiinteistövero	2 091 594,74	1 892 449,86
Muut verotulot	0,00	0,00
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>22 003 652,60</i>	<i>20 262 498,58</i>

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 007 172,00	7 692 607,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus (+/-)	-864 480,00	-771 960,00
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	-77 785,00	330 000,00
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-1 042 872,00	-975 432,00
Verotulomenetysten korvaus	2 020 728,00	1 882 056,00
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>7 042 763,00</i>	<i>8 157 271,00</i>

Palveluiden ostojen erittely (ulkoiset)		
	2021	2020
Asiakaspalveluiden ostot	15 546 004,90	15 278 353,32
Muiden palveluiden ostot	3 177 244,19	2 979 012,33
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>18 723 249,09</i>	<i>18 257 365,65</i>

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistoajat noudattavat kirjanpitolautakunnan kuntajaoston suositusta. Kunnanvaltuusto on vahvistanut pysyvien vastaavien hankintojen aktivointirajaksi 10 000 euroa. Tätä pienemmät hankkeet on kunnassa kirjattu käyttötalousosan kuluksi. Lisäksi valtuusto on määrittänyt tietyille hyödykkeille hyödykekohtaiset poistoajat. Hyödykekohtaiset poistoajat perustuvat kunkin hyödykkeen arvioituun todelliseen taloudelliseen pitoaikaan, arvioituun kestävyteen ja käytettävyyteen kunnan palvelutuotannossa.

POISTOSUUNNITELMA**Kvalt. 6.3.2013 § 25**

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	tasapoisto	2 vuotta*
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta*
Liikearvo	tasapoisto	2 vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	2 vuotta*
Muut	tasapoisto	2 vuotta*
Valokuituverkko	tasapoisto	10 vuotta
*Kunnanhallitus voi erityisestä hyödykekohtaisesta syystä päättää poistoajaksi enintään 20 vuotta.		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Talusrakennukset	tasapoisto	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 25 %	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 10 %	30 vuotta
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto 10 %	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto 15 %	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto 22 %	10 vuotta
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto 15 %	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	menojäännöspoisto 25 %	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	menojäännöspoisto 25 %	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menojäännöspoisto 25 %	10 vuotta
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	tasapoisto	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		ei poistoaikaa
Rakennusten poistoaikojen pidentäminen		Kvalt. 21.12.2016 § 71
Poistoaikojen pidentäminen 20 vuodesta 30 vuoteen		
Saimaanharjun päiväkoti ja keskuskeittiö	tasapoisto	30 vuotta
Kirkonkylän koulu, päiväkoti ja liikuntahalli	tasapoisto	30 vuotta
Nuorisotalo Helmi	tasapoisto	30 vuotta
		Kvalt. 20.09.2017 § 66
Poistoaikojen pidentäminen 20 vuodesta 30 vuoteen		
Vehkataipaleen koulu	tasapoisto	30 vuotta
Taipalsaaren hyvinvointiasema	tasapoisto	30 vuotta
Jatkossa kaikki uudet hallinto- ja laitosrakennukset		30 vuotta

Saimaan Kuitu Oy:n verkoston rakentamiseen osoitetut kuntarahaosuudet on kirjattu muuksi pitkävaikutteiseksi menoksi. Näiden osalta poistoaikana on käytetty 10 vuotta. Myöhemmin tehdyt sijoitukset on toteutettu yhtiön oman pääoman ehtoisina sijoituksina.

Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot.

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Eläkevastuu 1.1.				
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Etelä-Karjalan kolutuskuntayhtymä 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	11 060,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Etelä-Karjalan kolutuskuntayhtymä 31.12.	0,00	11 060,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	239 677,92	204 351,25	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	58 430,62	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-57 723,78	-23 103,95	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	181 954,14	239 677,92	0,00	0,00
Vahingonkorvaus/vesihuoltolaitos 1.1.	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahingonkorvaus/vesihuoltolaitos 31.12.	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00
Lpr kaupunki / pelastustoimi 1.1.	0,00	6 400,00	0,00	6 400,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-6 400,00	0,00	-6 400,00
Lpr kaupunki / pelastustoimi 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Eksote 1.1.	0,00	0,00	1 129 798,00	325 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	804 798,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	-804 798,00	0,00
Eksote 31.12.	0,00	0,00	325 000,00	1 129 798,00
Pakolliset varaukset yhteensä	251 954,14	320 737,92	395 000,00	1 199 798,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	173 252,44	216 868,00	173 252,44	216 868,00
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot	2 018,16		2 018,16	
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	<i>175 270,60</i>	<i>216 868,00</i>	<i>175 270,60</i>	<i>216 868,00</i>
Muut toimintakulut				
Myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Tasetta koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet								
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					
	Aineet- tomat oikeudet	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Keskeneräiset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	635 061,36	635 061,36	4 561 049,56	13 308 793,20	2 162 348,93	80 291,02	57 702,60	20 170 185,31
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	890 920,18	0,00	890 920,18
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 610,00	0,00	5 610,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	4 047,56	0,00	0,00	0,00	0,00	4 047,56
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	35 300,00	265 799,75	-326 450,75	25 351,00	0,00
Tilikauden poisto	111 720,26	111 720,26	0,00	1 115 597,48	388 858,83	0,00	21 532,24	1 525 988,55
Poistamaton hankintameno 31.12.	523 341,10	523 341,10	4 557 002,00	12 228 495,72	2 039 289,85	639 150,45	61 521,36	19 525 459,38
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12	523 341,10	523 341,10	4 557 002,00	12 228 495,72	2 039 289,85	639 150,45	61 521,36	19 525 459,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	523 341,10	523 341,10	4 557 002,00	12 228 495,72	2 039 289,85	639 150,45	61 521,36	19 525 459,38

Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1	1 413 086,72	1 386 224,42	865 278,09	363 373,75	4 027 962,98	0,00	258 137,93	0,00	355 971,78	614 109,71
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	6 251,86	6 251,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12	1 413 086,72	1 386 224,42	865 278,09	369 625,61	4 034 214,84	0,00	258 137,93	0,00	355 971,78	614 109,71
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 413 086,72	1 386 224,42	865 278,09	369 625,61	4 034 214,84	0,00	258 137,93	0,00	355 971,78	614 109,71

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot	2451813-8	100 %	100 %	449	5522	130
Taipalsaaren Lämpö Oy	2662324-9	100 %	100 %	129	1520	-9
Kuntayhtymät						
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	1027740-9	1,58 %	1,58 %	319	98	-9
Etelä-Karjalan liitto	0869462-5	3,24 %	3,24 %	78	31	9
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon ky	0725937-3	2,82 %	2,82 %	397	4483	799
Osakkuusyhteisöt						
Saimaan Kuitu Oy	2704880-5	33,33 %	33,33 %	717	2168	0
As Oy Saimaanharjun Kuhatie	0163332-8	38,57 %	38,57 %	63	0	-1
As Oy Taipalsaaren liikekeskus	0727392-5	30,01 %	30,01 %	v. 2020: 258	v. 2020: 2	v. 2020: 0

Saamisten erittely				
	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	104 615,46	0,00	40 220,31
Lainasaamiset	258 137,93	0,00	258 137,93	0,00
Yhteensä	258 137,93	104 615,46	258 137,93	40 220,31
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	33 972,67	0,00	43 710,02
Lainasaamiset	0,00	49 084,00	49 084,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	83 056,67	49 084,00	43 710,02
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	635,15
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	635,15
Saamiset yhteensä	258 137,93	187 672,13	307 221,93	84 565,48

Siirtosaamiisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Etukäteen maksetut vuokratulot	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtyvät korot	0,00	0,00	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	90 427,06	75 491,37	52 320,95	34 023,18
EU-tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut tulojäämät	383 098,99	129 411,88	83 128,11	54 964,65
Tulojäämät yhteensä	473 526,05	204 903,25	135 449,06	88 987,83
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	473 526,05	204 903,25	135 449,06	88 987,83

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	8 507 865,38	8 507 865,38	8 507 865,39	8 507 865,39
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	8 507 865,38	8 507 865,38	8 507 865,39	8 507 865,39
Arvonkorotusrahasto 1.1.	39 579,18	39 579,18	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	39 579,18	39 579,18	0,00	0,00
Muut omat rahastot	14 726,71	9 656,27	0,00	0,00
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	14 726,71	9 656,27	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-2 276 732,42	-1 697 233,33	-747 609,55	-849 787,41
Edellisen tilikauden tulos	1 168 815,90	16 440,66	1 258 852,48	101 877,86
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-1 113 701,00	-2 276 732,42	511 242,93	-747 909,55
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 015 527,00	1 168 815,90	2 019 188,96	1 258 852,48
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>9 463 997,27</i>	<i>7 449 184,31</i>	<i>11 038 297,28</i>	<i>9 018 808,32</i>

Pitkäaikaiset velat		
jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	2021	2020
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 343 080,00	7 467 386,98
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>6 343 080,00</i>	<i>7 467 386,98</i>

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuu	0,00	0,00	0,00	0,00
Takuuvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	0,00	11 060,00	0,00	0,00
Eksoten clearing	0,00	0,00	325 000,00	1 129 798,00
Vahingonkorvausvaraus	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00
Ympäristövastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	181 954,14	239 677,92	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	251 954,14	320 737,92	395 000,00	1 199 798,00

Vieras pääoma				
	2021		2020	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisölle				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	87 793,79	0,00	76 383,11
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	87 793,79	0,00	76 383,11
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	414 232,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	414 232,00	22 161,84
Yhteensä	0,00	414 232,00	414 232,00	22 161,84
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	502 025,79	414 232,00	98 544,95

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 872 881,40	2 088 078,10	811 262,57	775 346,33
Korkojaksotukset	15 967,49	18 593,98	15 967,49	18 593,98
Muut menojäämät	353 349,42	186 088,50	249 544,36	161 468,24
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 242 198,31	2 292 760,58	1 076 774,42	955 408,55
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>2 242 198,31</i>	<i>2 292 760,58</i>	<i>1 076 774,42</i>	<i>955 408,55</i>

Vakuuksia ja vakuussitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 441 282,60	6 991 280,37	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 441 282,60	6 991 280,37	0,00	0,00

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2020	2020	2021	2020
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	84 000,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>84 000,00</i>	<i>84 000,00</i>	<i>84 000,00</i>	<i>84 000,00</i>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Vakuudet yhteensä	84 000,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut yhteensä	2 396 569,02	2 364 659,21	106 852,64	42 225,77
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	616 932,13	693 918,85	37 786,38	25 134,85
Leasinvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

Vastuusitoumukset		
	Kunta	
	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	4 830 000,00	5 370 000,00
Jäljellä oleva pääoma	2 837 496,97	2 985 202,11
Takaukset muiden puolesta *)		
Alkuperäinen pääoma	230 000,00	1 632 057,42
Jäljellä oleva pääoma	100 236,48	126 359,83

*) Tähän sisältyvät myös kunnan antamat täytetakaukset asuntolainoista, joista lainasitoumukset tehty.

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	32 720 975	31 158 460
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	21 434	19 415

Ympäristöä koskevat liitetiedot

Ympäristökulut- ja tuotot		
	2021	2020
Ympäristötuotot	0,00	0,00
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	0,00	0,00
Ympäristökulut	170 881,31	162 706,99
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	0,00	0,00
Ympäristökulut, netto	170 881,31	162 706,99

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2021	2020
Konsernihallinto	15	15
<i>Siitä:</i>		
<i>Elinvoima edistäminen ja kuntakehitys</i>	8	9
<i>Hallintopalvelut</i>	7	6
Sivistyspalvelut	119	119
<i>Siitä:</i>		
<i>Sivistyspalveluiden hallinto</i>	11	13
<i>Perusopetus</i>	59	59
<i>Varhaiskasvatus</i>	43	40
<i>Kulttuuri ja vapaa-aika</i>	6	7
Tekniset palvelut	28	28
<i>Siitä:</i>		
<i>Teknisten palveluiden hallinto</i>	5	4
<i>Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut</i>	2	2
<i>Kaavoitus</i>	1	1
<i>Kiinteistönhuolto ja yleiset alueet</i>	19	19
<i>Kunnallistekniikka ja laitokset</i>	1	2
Yhteensä	162	162

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2021	2020
Suomen Keskusta r.p.	1 054,00	815,00
Kansallinen Kokoomus r.p.	750,01	681,01
Taipalsaari-liike	945,25	1 134,00
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	636,25	424,50
Suomen Kristillisdemokraatit r.p.	54,75	16,00
Vihreä liitto r.p.	96,00	0,00
Perussuomalaiset r.p.	83,25	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 619,51	3 070,51

Tilintarkastajan palkkiot		
	2021	2020
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	7 698,00	10 890,00
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0,00	0,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	7 698,00	10 890,00

ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET, VESIHUOLTOLAITOS TAIPALSAAREN KUNTA VESIHUOLTOLAITOS

TOIMINTAKERTOMUS 2021

Vesi – ja viemärlaitos

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Vesilaitoksen hoitaja: Huoltomies, varalla päivystysrengas

Työajan ulkopuolinen päivystys 0400 156 628.

Yleistä

Kunnallinen vesihuoltolaitos vastaa, että sen asiakkaiden käytössä on puhdasta vettä häiriöttömästi ja että jätevedet puhdistetaan vaatimusten mukaisesti kilpailukykyiseen hintaan.

Vesilaitos

Vesilaitoksen piiriin kuuluvat Kirkonkylän, Saimaanharjun, Konstun ja Ketveleen toiminta-alueet.

Taipalsaarella on 2 vedenottamo, jotka sijaitsevat Saimaanharjulla ja Leväsessä.

Vesi on laadukasta ja hyvänmakuista pohjavettä. Käsittelynä on ainoastaan luonnonmukainen kalkkikivisuodatus veden ph:n nostamiseksi.

Verkostoissa on suoritettu tavanomaisia korjaus- ja huoltotöitä. Alavesisäiliö tyhjennettiin ja puhdistettiin sekä vaihdettiin uudet kalkkikivet.

Viemärlaitos

Taipalsaaren kunnan jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin puhdistettavaksi Lappeenrantaan Toikansuontien jätevedenpuhdistamolle. Laitoksella on 20 pumppaamo.

Vuoden 2021 aikana jätevesialtaat tyhjennettiin ja puhdistettiin lietteestä. Laitoksilla oli laiterikkoja ja niitä jouduttiin korjaamaan ja laitteistoa uusimaan.

Tunnuslukuja

Vesihuoltoliittymät	901 kpl
Verkostoon pumpattu vesi	156 715 m ³
Laskutettu vesimäärä	120 055 m ³
Lappeenrantaan johdettu jätevesi	140 415 m ³
Veden ja jäteveden myyntihinta	5,53 €/m ³ , alv 24 %

Taipalsaaren kunnalla ei ole sadevesijärjestelmää. Hulevedet viemäroidään alueella maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asemakaavan, hulevesisuunnitelman, katusuunnitelman tai yleisen alueen suunnitelman mukaisesti. Hulevedet imeytetään maastoon.

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Liikevaihto	561 960,38	567 668,41
valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-67 345,05	-49 447,58
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00	0,00
Palvelujen ostot	-349 344,33	-336 868,71
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-40 227,78	-35 203,16
Henkilösivukulut	-9 110,70	-7 961,41
Eläkekulut	-7 150,67	-6 903,76
Muut henkilösivukulut	-1 960,03	-1 057,65
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-75 282,95	-83 158,76
Kertaluontoiset poistot	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-8 098,73	-15 207,42
Liikeylijäämä (-alijäämä)	12 550,84	39 821,37
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00
Korvaus jäännöspääomasta	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	12 550,84	39 821,37
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	12 550,84	39 821,37
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	12 550,84	39 821,37

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA	1 396 363,93	1 502 777,13
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
1 Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
3. Ennakko maksut	0,00	0,00
2 Aineelliset hyödykkeet	742 909,99	739 947,80
1. Maa- vesialueet	0,00	0,00
2. Rakennukset	0,00	0,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	742 909,99	739 947,80
4. Koneet ja kalusto	0,00	0,00
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
B VAIHTUVAT VASTAAVAT	653 453,94	762 829,33
1 Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
2. Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
3. Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00
4. Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
5. Ennakkomaksut	0,00	0,00
2 Saamiset	653 453,94	762 829,33
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	0,00	0,00
2. Lainasaamiset	0,00	0,00
3. Muut saamiset	0,00	0,00
4. Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	173 457,73	210 149,36
2. Lainasaamiset	0,00	0,00
3. Muut saamiset	0,00	98 897,86
4. Siirtosaamiset	479 996,21	453 782,11

		31.12.2021	31.12.2020
VASTATTAVAA		1 396 363,96	1 502 777,13
A	OMA PÄÄOMA	1 260 365,30	1 247 814,43
1	Peruspääoma	1 527 118,10	1 527 118,10
2	Liittymismaksurahasto	0,00	0,00
3	Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-279 303,64	-319 125,04
4	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 550,84	39 821,37
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
	1. Poistoero	0,00	0,00
	2. Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
C	PAKOLLISET VARAUKSET		
	1. Eläkevaraukset	0,00	0,00
	2. Muut pakolliset varaukset	70 000,00	70 000,00
D	VIERAS PÄÄOMA	65 998,66	184 962,70
1	Pitkäaikainen		
	1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
	5. Saadut ennakot	0,00	0,00
	6. Ostovelat	0,00	0,00
	7. Muut velat	0,00	0,00
	8. Siirtovelat	0,00	0,00
2	Lyhytaikainen	65 998,66	184 962,70
	1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
	5. Saadut ennakot	0,00	0,00
	6. Ostovelat	18 106,27	4 673,55
	7. Muut velat	26 792,07	168 117,62
	8. Siirtovelat	21 100,32	12 171,53

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	12 550,84	39 821,37
Poistot ja arvonalennukset	75 282,95	83 158,76
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Sisäiset tuotot	0,00	0,00
Sisäiset kulut	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-48 509,66	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0,00	0,00
Sisäiset katteet	0,00	0,00
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	39 324,13	122 980,13
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Liittymismaksujen muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	109 375,39	-130 251,51
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-118 964,04	92 857,72
Rahoituksen rahavirta	-9 588,65	-37 393,79
Vaikutus maksuvalmiuteen	29 735,48	85 586,34

ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET, KIINTEISTÖVUOKRAUSTOIMINTA**TULOSLASKELMA****01.01.-31.12.2021**

Liikevaihto	688 458,95
valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden	0,00
varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-415 781,48
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00
Palvelujen ostot	0,00
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	0,00
Henkilösivukulut	0,00
Eläkekulut	0,00
Muut henkilösivukulut	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-214 254,19
Kertaluontoiset poistot	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	0,00
Liikeylijäämä (-alijäämä)	58 423,28
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00
Korkokulut	0,00
Korvaus jäännöspääomasta	0,00
Muut rahoituskulut	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	58 423,28
Satunnaiset tuotot ja -kulut	
Satunnaiset tuotot	0,00
Satunnaiset kulut	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	58 423,28
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	58 423,28

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Taipalsaarella 31.3.2022

Jarmo Turunen

Turo Haapamäki

Sanna Kolhonen

Osmo Laine

Sari Taskila

Marja Tiitto

Ilkko B. Voipio

Kari Kuuramaa

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Taipalsaarella 16 / 5 2022

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

LUETTELOT JA SELVITYKSET**Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista**

Peruskirjat	Sidottuna Paperisena	tasekirja päiväkirja
Tilierittelyt	Paperisena Paperisena	pääkirjatilit talousarviotilit

Luettelo käytetyistä tositelajeista

Pankkitositteet	
1	Pankkitositteet
4	Kassatositteet
8	Populus matkalaskut
9	Palkkatositteet
10	KP Laskennalliset
12	SL Laskennalliset
15	Luottotappiot
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut
30	Myyntireskontran suoritukset
31	Myyntilaskut taloustiimi
32	Sopimuslaskut
34	Myyntilaskut varhaiskasvatus
36	Maanvuokralaskutus
37	Rakennusvalvonnan laskutus
44	Vesilaskut
54	Päivähoito
86	Hyvitysten kohdistus
89	Sisäinen laskutus
90	Muistiot
91	Poistot
92	Luovutukset
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.

Ostoreskontran tositteet säilytetään sähköisinä ja muut tositteet säilytetään paperitositteina / sähköisinä

Tasekirja säilytetään pysyvästi
Tositteet säilytetään 10 vuotta
EU-projektien osalta päätösten mukaisesti.